

Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích
Zdravotně sociální fakulta
Studijní program: Management sociální práce v organizacích

Příloha – Rozhovory diplomová práce
„Zaměstnávání osob ve výkonu trestu odnětí svobody“

Bc. Tereza Bilenčuková

Vedoucí práce: doc. JUDr. Roman Svatoš, Ph.D.

České Budějovice, 2021

Odsouzený č. 1

1. Muž/žena

Muž

2. Jaký je Váš věk?

28

3. Jak dlouhý trest Vám byl vyměřen?

10 let a 4 měsíce

4. Jaké máte nejvýše dosažené vzdělání a jakého oboru jste vyučen/a?

Mám základní a nedodělal jsem vlastně automechanika jsem nedodělal tam mám necelej rok. Jinak základní.

5. Před nástupem do výkonu trestu jste pracoval/a? Pokud ano tak jak (hlavní pracovní poměr, OSVČ, brigády, nezaměstnaný,...)?

Ano. Já jsem měl víc těch prací protože, jsem podruhé ve výkonu, takže jsem byl jen rok venku takže jsem to prostřídával ty práce a měl jsem pracovní poměr normální potom brigádně a takhle na střídačku no.

Teď tedy pracujete ve vězení?

Ano teď pracuji celou dobu pracuji, teď sedím vlastně už 5 let skoro a teď jsem na venkovním pracovišti Hamerník, kde vyrábíme vlastně násady, krumpáče, smetáky a takový ty různý.

6. Co Vás motivovalo k tomu, abyste ve výkonu trestu pracoval?

No tak motivuje mě to, že mám vlastně pětiletou dceru a prostě platím alimenty nějaký, prostě abych si zaplatil nějaký dluhy jo a abych měl něco vlastně na ven, protože nám chodí měsíčně kolem 700-800 stovek na úložný vlastně tak abych měl něco do začátku, než vlastně začnu no a takhle to je.

7. Jak jste se ve výkonu trestu dozvěděl/a o možnosti pracovat?

No tak já si myslím, že při každém nástupním oddělení v každém jakoby kriminálu v každém vězení vám to při vlastně prvních dnech, kdy přijedete tak vám to je nabízeno, jestli chcete do práce nebo ne, tak vám to vlastně nabídnou jo.

Kdybyste s prací nesouhlasil, můžete se o tom dozvědět pak během trestu a rozmyslet si to?

Samozřejmě, samozřejmě.

A o tom Vám řekne třeba kdo? Nebo jsou tam třeba nějaké letáčky ve vězení? Jako je to možný, že můžou být na nástěnkách, jakože přidělaný různý práce jakože tady co je, ale většinou přes vychovatele.

8. Jaký byl průběh, co jste musel/a podstoupit, než Vás umístili do práce?

Tak průběh, je tam vlastně prohlídka lékaře, prohlídka lékaře, takže zdravotní prohlídka a potom už je jenom komise, kde vás zařadí a potom už to je všechno no, potom už jdete do práce vlastně.

9. Na jakém pracovišti jste zařazen/a do práce? Uvnitř věznice nebo mimo areál věznice?

Mimo věznici teďka momentálně. Já jsem byl vlastně vevnitř jo a teď jsem venku.

Jak tam dojíždíte?

Dojíždím tam autobusem. Mikrobusem.

Musíte mít někoho sebou z té věznice nebo můžete jet sám?

Noooo... jak kdyby, máme to, jako jezdí s náma. Střídá se to po vychovatelích třeba takhle, ale jinak je to nestřežený pracoviště, takže třeba soboty nebo takhle jedeme prostě jenom s majitelem té firmy.

Takže majitel firmy pro Vás pošle takhle ten autobus?

Ano.

10. Jakou konkrétní práci vykonáváte? Co tam děláte?

Tak je to dřevovýroba, vyrábí se tam vlastně teďka jak jsem říkal různé násady na rýče, hrábě prostě na různé smetáky a takhle, protože, veškerý tady tohle.

11. Mohl/a jste si pracovní pozici vybrat či nikoliv?

No tady tahle mi byla přidělena od pana ředitele, protože vlastně jsme první dva to ještě budete mluvit s kolegou co vlastně zkoušej venkovky takhle s dlouhýma trestama, kdy máme vlastně ještě 6 let do konce, takže nám byla přidělena a já jsem jako rád za ni.

12. Před nástupem do práce jste musel/a podstoupit nějakou rekvalifikaci, kurzy,... popřípadě něco jiného?

Nemusel jsem podstupovat žádný kurz, znovu jsem šel vlastně jenom k lékařské prohlídce jo a zbytek mi byl vlastně vysvětlený na místě kdy jako zaučení na nějakých strojích nebo takhle to už bylo všechno na místě.

13. Baví Vás daná práce? Co Vás na ní baví, popřípadě nebaví?

No jako takhle já jako, práce mě jako nebaví úplně jo, ale nebo takhle jako, jezdíme od pondělí do soboty žejo, takže to utíká jo a jsem tam vlastně čtrnáct dní žejo, takže já jsem ještě nevyzkoušel všechny ty stroje a takový věci, takže uvidíme do budoucna, ale není to špatný žejo, nestěžuji si takže.

14. Máte nějaké výhody oproti jiným vězňům díky tomu, že pracujete? Jaké?

Tak výhody tam je spousta výhod žejo za prvé kantýna, že vlastně ostatní odsouzení, jsou bez práce tak pokud jim někdo z venku neposílá vlastně peníze, takže vlastně máme kantýnu žejo, to dělá kolem tisícovky, asi tisícovku prostě měsíčně co si můžeme koupit vlastně sortiment v kantýně plus, když jste byli na venkovním pracovišti tak při výstupu kdyby na H1 kde vlastně máme sporák, mikrovlnku prostě jsou tam eurocely, postele, skřínky dřevěný a takhle takže je to asi takhle. Má to hodně výhod.

Tak mi ještě řekněte nějakou třeba jednu dvě výhody.

Já nevím. Do posilovny se ještě dostanete.

A ti, kteří nepracují se tam nedostanou?

Jako jo, ale máme jako pracující jsou braní, jsou braní jako i lepší pozici tady máte jako v té věznici, když pracujete a snažíte se, tak na vás ti dozorcí a vychovatelé, prostě berou vás úplně jinak, než ostatní co se flákají na baráku žejo.

15. Šetříte si vydělané peníze? Popřípadě na co?

No šetřím si, co mi chodí vlastně, jo těch 700-800 stovek co mi chodí měsíčně tak si šetřím vlastně to mi vlastně dávají automaticky na konto, jo, po výstupu nebo prostě

nebo kdybych byl náhodou podmíněčně propuštěnej, tak mám na to abych měl třeba do startu zaplatit si nějaký bydlení, prostě jo, nebo když já budu bydlet zatím chvíli u rodičů než se zase rozjedete nějaká ta firma venku, nebo todle, udělat si třeba nějaké papíry na řidičák, kterej jsem nestihl jo a je tam i tohle.

16. Kdybyste se mohl/a rozhodnout jít znovu pracovat šel/šla byste do toho nebo byste radši byl/a bez práce?

No určitě bych šel do práce.

17. Umíte si představit pracovat ve stejném zaměstnání i po propuštění?

No právě že to teďka eventuálně pod kterým vlastně zaměstnavatelem dělám, tak já jsem z Olomouce tak má i pobočku vlastně u Olomouce, tak když nesežnu jako třeba příslib bydlení, ani práce tak mu to tam třeba s ním zkusím nějak domluvit, takže bych i chvíli po výkonu trestu mohl být tam, než vlastně si seženu nějaký jiný zaměstnání, takže i tohle je třeba možnost.

Odsouzený č. 2

1. Muž/žena

Muž

2. Jaký je Váš věk?

35

3. Jak dlouhý trest Vám byl vyměřen?

Já dostal nějaké rozsudky úhrnem, takže celkově to dělá 12 let a 8 měsíců.

4. Jaké máte nejvýše dosažené vzdělání a jakého oboru jste vyučen/a?

Střední truhlář v kombi oboru s klempířem stavebním. Mám výuční list.

5. Před nástupem do výkonu trestu jste pracoval/a? Pokud ano tak jak (hlavní pracovní poměr, OSVČ, brigády, nezaměstnaný,...)?

Poslední půl roku jsem nepracoval, ale jinak jsem pracoval v prvním výkonu trestu celou dobu, takže asi dva a půl roku jsem pracoval, ale poslední půl rok před tímhle trestem jsem nepracoval.

A ta práce byla na hlavní pracovní poměr?

Na hlavní.

6. Co Vás motivovalo k tomu, abyste ve výkonu trestu pracoval?

No tak hlavně bych, těch celý ten trest bych jako nechtěl odležet, jako když se řekne na zádech, takže hlavně peníze, abych nebyl závislý na rodině z venku, tady jsem vlastně za svoji, za svoje chyby, takže abych byl soběstačnej no. A abych nepřišel prostě o nějaké, aby se mi nenavýšily dluhy a no nechtěl jsem být sám na sobě závislý a vlastně nechtěl jsem jít od od ... od toho co jsem dělal venku jakoby. Lidi tady třeba leží prostě na posteli, a to není zrovna můj typ.

7. Jak jste se ve výkonu trestu dozvěděl/a o možnosti pracovat?

Tak je to asi obvyklá věc v každém vězení je nějaká práce, takže když jsem nastoupil a z vazební věznice mě dovezli tady, tak jsem měl hned zájem o práci, ono je někdy

složitější se do té práce dostat tady, ne všichni se dostanou, ale dostal jsem se no, podařilo se mi to takže.

A o tom Vám řekl sociální pracovník nebo někdo jiný?

No tak spoluodsouzení, řekli mi to i vlastně i vychovatelé. Někdy to mívají na nástěnkách žejo, že třeba jsou tam různé kurzy, vzdělávací třeba holič nebo něco takového, nebo kuchař tak to jezdíte pak zas do jiných věznic a takže něco visej na nástěnkách jo ohledně toho.

8. Jaký byl průběh, co jste musel/a podstoupit, než Vás umístili do práce?

No tak musel jsem nejdřív požádat vlastně vychovatele, že bych měl zájem. Napsal mě do nějaké tabulky a potom z té tabulky to je jakoby pořadník. Z toho vás potom prostě vybírají. A vlastně dá návrh vychovatel, dte ke komisi a v rozhodování je dvacet lidí a vlastně vás zařadí do té práce. Výhodou je vlastně, že jste třeba vyučená nebo vyučený něčím, takže je to vlastně přednost jako kdyby.

9. Na jakém pracovišti jste zařazen/a do práce? Uvnitř věznice nebo mimo areál věznice?

Teď jsem čerstvě na venkovním pracovišti asi čtrnáct dní, ale jinak jsem dělal na vnitřním provozu údržbář a truhlárnu tady ve věznici.

10. Jakou konkrétní práci vykonáváte? Co tam děláte?

Vyrábíme vlastně násady na lopaty, na smetáky a kompletujeme to na venkovním pracovišti.

11. Mohl/a jste si pracovní pozici vybrat či nikoliv?

No určitě, určitě někdy jde vybrat, ale většinou vám to přidělí, jak se to hodí, kde je volné místo a teďka, teď to bylo tak, že mi vlastně nedali vybrat jo, jakože prostě tam chyběli lidi, takže ale já jsem vlastně byl v tom oboru, takže tam je práce se dřevem a na údržbu musíme vlastně jakoby, přednostně vybrali, když jsem dělal tady 5 a půl let tady ve věznici jako na truhlárně, takže mě hnedka stahovali jako, protože věděli, že jsem vyučenej truhlář.

12. Před nástupem do práce jste musel/a podstoupit nějakou rekvalifikaci, kurzy,... popřípadě něco jiného?

Ne určitě, určitě ne no.

13. Baví Vás daná práce? Co Vás na ní baví, popřípadě nebaví?

No baví.

14. Máte nějaké výhody oproti jiným vězňům díky tomu, že pracujete? Jaké?

No, tak jako asi nic zvláštního to není. Něco asi jo, třeba někde tady jsou oddíly, kde mají staré pračky romové a my máme třeba automatku, jinak jako asi žádné výhody v tom nejsou no.

15. Šetříte si vydělané peníze? Popřípadě na co?

Tak určitě si šetřím, protože úložné nám šetří, vlastně to nám berou vždycky něco málo z vešplaty, takže to je asi 30 tisíc co potom, když mě propustí, třeba za měsíc, tak vlastně tam budu mít našetřenejch 30 tisíc na to nemůžu šáhnout, ale jsem takový, že si vlastně strádám si něco málo neutracím nic, všechno neutratím vždycky z výplaty, co něco si tam nechám, aby mi vždycky zbylo. Nakoupím si vždycky věci, co potřebuju k životu tady a něco si tam vždycky nechám.

A na co si šetříte?

No tak abych nemusel zase po nikom nic chtít venku, jako mám zázemí, že mi pomůžou, ale chci vyjít s něčím ven, abych měl, prostě abych nebyl, abych nespádl zase do toho stejného. Koupit si třeba nějaké věci, oblečení, všechny takové věci mi budou malé takže, už sedím dlouho vlastně šest let, takže, takže je třeba abych si něco nějak se ošatil, popřípadě bych si třeba někde sehnal nějakou nějaké bydlení, něco takovýho no.

16. Kdybyste se mohl/a rozhodnout jít znovu pracovat šel/šla byste do toho nebo byste radši byl/a bez práce?

Tak určitě bez práce bych nechtěl být to je samozřejmost, páchat trestnou činnost taky nechci, takže bych byl určitě, určitě bych chtěl být zaměstnaný no. Stejnak bych chtěl pokračovat co jsem dělal venku buďto nábytek a nebo na střechách takže.

Ve věznici byste šel znovu pracovat nebo nešel?

No šel. No samozřejmě.

17. Umíte si představit pracovat ve stejném zaměstnání i po propuštění?

No určitě. Joo.

Odsouzený č. 3

1. Muž/žena

Muž

2. Jaký je Váš věk?

36

3. Jak dlouhý trest Vám byl vyměřen?

Tenhle trest, co vykonávám tak 60 měsíců, takže 5 let.

4. Jaké máte nejvýše dosažené vzdělání a jakého oboru jste vyučen/a?

Jsem vyučen tesař.

5. Před nástupem do výkonu trestu jste pracoval/a? Pokud ano tak jak (hlavní pracovní poměr, OSVČ, brigády, nezaměstnaný,...)?

Ano pracoval jsem na hlavní pracovní poměr. Pracoval jsem jako tesař. Dělal jsem stavební tesařinu.

6. Co Vás motivovalo k tomu, abyste ve výkonu trestu pracoval?

Tak já mám dvě děti, takže určitě ta vyživovací povinnost a prostě to, abych si zkrátil jakýmkoliv způsobem ten trest. Abych se nějakým způsobem unavil a nemusel přemýšlet nad věcmi, které se dějí venku.

7. Jak jste se ve výkonu trestu dozvěděl/a o možnosti pracovat?

Dozvěděl jsem se to, vlastně jsem byl osloven panem vychovatelem. Jinak když jsem sem přijel, do té věznice, asi přes čtyřma rokama, tak mi prostě nabídli nějakou práci, jestli chci do práce, tak jsem samozřejmě řekl že ano.

8. Jaký byl průběh, co jste musel/a podstoupit, než Vás umístili do práce?

Takový ty klasický věci jenom nějaká lékařská prohlídka, a to bylo celý. Pak jsem přišel vlastně, dřív jsem pracoval na jiným pracovišti, než jsem šel, než jsem teď. Pracoval jsem tady na údržbě na truhlárně tady s kolegou, který tady byl přede mnou.

9. Na jakém pracovišti jste zařazen/a do práce? Uvnitř věznice nebo mimo areál věznice?
Teď už jsem čtrnáct měsíců na venkovním pracovišti. Pracuju ve stejné firmě jako tady kluci, co, který tam jsou se mnou. Akorát tam pracuji na jiné pozici.

10. Jakou konkrétní práci vykonáváte? Co tam děláte?

Pracuju tam jako údržbář. Udržuju tam stroje a opravuju tam veškerý, veškerou mechanizaci, co tam je.

11. Mohl/a jste si pracovní pozici vybrat či nikoliv?

Nemohl. Ze začátku každej, kdo tam přijde, tak dělá vlastně tu výrobu těch násad a potom jsem byl osloven tím majitelem vlastně, jestli mu tam nechci spravovat tady ty věci, když teda přišel na to co v nás je v těch klukách, který jsme tam byli. Takže věděl, věděl, prostě jsem dostal tady tu nabídku od něho a já si ji vážím.

12. Před nástupem do práce jste musel/a podstoupit nějakou rekvalifikaci, kurzy,... popřípadě něco jiného?

Nemusel, nemusel.

13. Baví Vás daná práce? Co Vás na ní baví, popřípadě nebaví?

Ano baví mě.

14. Máte nějaké výhody oproti jiným vězňům díky tomu, že pracujete? Jaké?

Hmm.. hmm.. Pracuju ve firmě, kde prostě se na každého vězně snaží hledět stejně, takže jako žádný výhody nemám, ale prostě nevadí mi to.

15. Šetříte si vydělané peníze? Popřípadě na co?

No tak určitě jako nešetřím si vydělaný peníze. Peníze, který si vydělám tak vlastně na kantýnu dostanu jen malý procento z toho, takže ty utratím prostě za jídlo a za nějaký kouření a jinak prostě každý měsíc z vešplaty, vám dávají stranou snad 10 nebo 17 % toho čistého výdělku, takže to nám jde na úložný, takže to nám dají po výkonu trestu, takže je to asi tisíc korun měsíčně, takže po dobu těch 30 měsíců co pracuju nebo pětatřiceti měsíců co tady to bude fungovat, tak tak dostanu, tak dostanu asi pětatřicet tisíc na výstup a určitě si to šetřím na nebo každej rozumnej kluk by si to šetřil, by si to

měl šetřit na to, aby si venku mohl zaplatit nějaký bydlení a našel si práci a mohl normálně fungovat.

16. Kdybyste se mohl/a rozhodnout jít znovu pracovat šel/šla byste do toho nebo byste radši byl/a bez práce?

Tak samozřejmě bych byl v práci jako já už to mám, já už jsem dost zvanéj na to, abych dělal jakýkoliv blbosti. Určitě bych šel do práce.

17. Umíte si představit pracovat ve stejném zaměstnání i po propuštění?

Umím pan majitel už mi tady to nabízel a určitě toho využiju.

Odsouzený č. 4

1. Muž/žena

Muž

2. Jaký je Váš věk?

40

3. Jak dlouhý trest Vám byl vyměřen?

8 a půl let

4. Jaké máte nejvýše dosažené vzdělání a jakého oboru jste vyučen/a?

Vysoká škola

5. Před nástupem do výkonu trestu jste pracoval/a? Pokud ano tak jak (hlavní pracovní poměr, OSVČ, brigády, nezaměstnaný,...)?

Pracoval jsem na hlavní pracovní poměr.

6. Co Vás motivovalo k tomu, abyste ve výkonu trestu pracoval?

Placení životních nákladů a abych se nenudil.

7. Jak jste se ve výkonu trestu dozvěděl/a o možnosti pracovat?

Na oddělení zaměstnávání.

8. Jaký byl průběh, co jste musel/a podstoupit, než Vás umístili do práce?

Zaučení.

9. Na jakém pracovišti jste zařazen/a do práce? Uvnitř věznice nebo mimo areál věznice?

Pracuji uvnitř věznice.

10. Jakou konkrétní práci vykonáváte? Co tam děláte?

Skladník.

11. Mohl/a jste si pracovní pozici vybrat či nikoliv?

Ano mohl jsem si vybrat.

12. Před nástupem do práce jste musel/a podstoupit nějakou rekvalifikaci, kurzy,...

popřípadě něco jiného?

Ne, pouze zaučení.

13. Baví Vás daná práce? Co Vás na ní baví, popřípadě nebaví?

Ano baví.

14. Máte nějaké výhody oproti jiným vězňům díky tomu, že pracujete? Jaké?

Ne.

15. Šetříte si vydělané peníze? Popřípadě na co?

Ano šetřím. A nebudu odpovídat.

16. Kdybyste se mohl/a rozhodnout jít znovu pracovat šel/šla byste do toho nebo byste radši byl/a bez práce?

Šel bych znovu do toho.

17. Umíte si představit pracovat ve stejném zaměstnání i po propuštění?

Ano.

Odsouzený č. 5

1. Muž/žena

Muž

2. Jaký je Váš věk?

56 let

3. Jak dlouhý trest Vám byl vyměřen?

8 let

4. Jaké máte nejvýše dosažené vzdělání a jakého oboru jste vyučen/a?

Vysoká škola ČVUT – fakulta strojní

5. Před nástupem do výkonu trestu jste pracoval/a? Pokud ano tak jak (hlavní pracovní poměr, OSVČ, brigády, nezaměstnaný,...)?

Hlavní pracovní poměr.

6. Co Vás motivovalo k tomu, abyste ve výkonu trestu pracoval?

Jsem zvyklý pracovat a lepší vnímání rychlosti plynutí trestem,

7. Jak jste se ve výkonu trestu dozvěděl/a o možnosti pracovat?

Od spolužáků.

8. Jaký byl průběh, co jste musel/a podstoupit, než Vás umístili do práce?

Čekací doba na zařazení přes půl roku.

9. Na jakém pracovišti jste zařazen/a do práce? Uvnitř věznice nebo mimo areál věznice?

Kotelna uvnitř věznice.

10. Jakou konkrétní práci vykonáváte? Co tam děláte?

Kotelník. Dohled nad provozem kotelny.

11. Mohl/a jste si pracovní pozici vybrat či nikoliv?

Ne.

12. Před nástupem do práce jste musel/a podstoupit nějakou rekvalifikaci, kurzy,...

popřípadě něco jiného?

Školení obsluhy kotelny.

13. Baví Vás daná práce? Co Vás na ní baví, popřípadě nebaví?

V rámci nutností ano.

14. Máte nějaké výhody oproti jiným vězňům díky tomu, že pracujete? Jaké?

Přídatky jídla.

15. Šetříte si vydělané peníze? Popřípadě na co?

Ano. Nechci odpovídat.

16. Kdybyste se mohl/a rozhodnout jít znovu pracovat šel/šla byste do toho nebo byste radši byl/a bez práce?

Ano šel

17. Umíte si představit pracovat ve stejném zaměstnání i po propuštění?

Ne.

Odsouzený č. 6

1. Muž/žena

Muž

2. Jaký je Váš věk?

52

3. Jak dlouhý trest Vám byl vyměřen?

10 let

4. Jaké máte nejdříve dosažené vzdělání a jakého oboru jste vyučen/a?

Střední odborné učiliště instalatér.

5. Před nástupem do výkonu trestu jste pracoval/a? Pokud ano tak jak (hlavní pracovní poměr, OSVČ, brigády, nezaměstnaný,...)?

Ano brigády.

6. Co Vás motivovalo k tomu, abyste ve výkonu trestu pracoval?

Nuda a kapesné.

7. Jak jste se ve výkonu trestu dozvěděl/a o možnosti pracovat?

Zkušenost.

8. Jaký byl průběh, co jste musel/a podstoupit, než Vás umístili do práce?

3 měsíce, než mě dali do zaměstnání.

9. Na jakém pracovišti jste zařazen/a do práce? Uvnitř věznice nebo mimo areál věznice?

Uvnitř v tábořské režii.

10. Jakou konkrétní práci vykonáváte? Co tam děláte?

Instalatér.

11. Mohl/a jste si pracovní pozici vybrat či nikoliv?

Ano mohl.

12. Před nástupem do práce jste musel/a podstoupit nějakou rekvalifikaci, kurzy,...

popřípadě něco jiného?

Ne.

13. Baví Vás daná práce? Co Vás na ní baví, popřípadě nebaví?

Baví, pracuji v oboru.

14. Máte nějaké výhody oproti jiným vězňům díky tomu, že pracujete? Jaké?

Ne.

15. Šetříte si vydělané peníze? Popřípadě na co?

Ano šetřím si.

16. Kdybyste se mohl/a rozhodnout jít znovu pracovat šel/šla byste do toho nebo byste radši byl/a bez práce?

Šel.

17. Umíte si představit pracovat ve stejném zaměstnání i po propuštění?

Ano.

Odsouzený č. 7

1. Muž/žena

Muž

2. Jaký je Váš věk?

36

3. Jak dlouhý trest Vám byl vyměřen?

5 a půl let

4. Jaké máte nejvýše dosažené vzdělání a jakého oboru jste vyučen/a?

Vyučen.

5. Před nástupem do výkonu trestu jste pracoval/a? Pokud ano tak jak (hlavní pracovní poměr, OSVČ, brigády, nezaměstnaný,...)?

Ano na hlavní pracovní poměr.

6. Co Vás motivovalo k tomu, abyste ve výkonu trestu pracoval?

Platit alimenty, nuda a kapesné.

7. Jak jste se ve výkonu trestu dozvěděl/a o možnosti pracovat?

Od odsouzených.

8. Jaký byl průběh, co jste musel/a podstoupit, než Vás umístili do práce?

Zaučení.

9. Na jakém pracovišti jste zařazen/a do práce? Uvnitř věznice nebo mimo areál věznice?

Uvnitř. Zámečník.

10. Jakou konkrétní práci vykonáváte? Co tam děláte?

Zámečníka.

11. Mohl/a jste si pracovní pozici vybrat či nikoliv?

Ano mohl.

12. Před nástupem do práce jste musel/a podstoupit nějakou rekvalifikaci, kurzy, ...
popřípadě něco jiného?

Ne.

13. Baví Vás daná práce? Co Vás na ní baví, popřípadě nebaví?

Ano baví mě.

14. Máte nějaké výhody oproti jiným vězňům díky tomu, že pracujete? Jaké?

Ne.

15. Šetříte si vydělané peníze? Popřípadě na co?

Ano.

16. Kdybyste se mohl/a rozhodnout jít znovu pracovat šel/šla byste do toho nebo byste
radši byl/a bez práce?

Šel.

17. Umíte si představit pracovat ve stejném zaměstnání i po propuštění?

Ano.

Odsouzený č. 8

1. Muž/žena

Muž

2. Jaký je Váš věk?

47

3. Jak dlouhý trest Vám byl vyměřen?

51 měsíců

4. Jaké máte nejvýše dosažené vzdělání a jakého oboru jste vyučen/a?

Střední odborné učiliště.

5. Před nástupem do výkonu trestu jste pracoval/a? Pokud ano tak jak (hlavní pracovní poměr, OSVČ, brigády, nezaměstnaný,...)?

Pracoval jsem na hlavní pracovní poměr.

6. Co Vás motivovalo k tomu, abyste ve výkonu trestu pracoval?

Nic. Pracoval jsem i venku.

7. Jak jste se ve výkonu trestu dozvěděl/a o možnosti pracovat?

Od ostatních.

8. Jaký byl průběh, co jste musel/a podstoupit, než Vás umístili do práce?

Psal žádosti, pořád dokola celkem 5x.

9. Na jakém pracovišti jste zařazen/a do práce? Uvnitř věznice nebo mimo areál věznice?

Pracuji jako zedník na táborové údržbě vevnitř areálu.

10. Jakou konkrétní práci vykonáváte? Co tam děláte?

Zedník.

11. Mohl/a jste si pracovní pozici vybrat či nikoliv?

Ano.

12. Před nástupem do práce jste musel/a podstoupit nějakou rekvalifikaci, kurzy, ...
popřípadě něco jiného?

Ne nemusel.

13. Baví Vás daná práce? Co Vás na ní baví, popřípadě nebaví?

Ano.

14. Máte nějaké výhody oproti jiným vězňům díky tomu, že pracujete? Jaké?

Ne nemám.

15. Šetříte si vydělané peníze? Popřípadě na co?

Ne.

16. Kdybyste se mohl/a rozhodnout jít znovu pracovat šel/šla byste do toho nebo byste
radši byl/a bez práce?

Ano.

17. Umíte si představit pracovat ve stejném zaměstnání i po propuštění?

Ano.

Odsouzený č. 9

1. Muž/žena

Muž

2. Jaký je Váš věk?

56

3. Jak dlouhý trest Vám byl vyměřen?

7 let

4. Jaké máte nejvýše dosažené vzdělání a jakého oboru jste vyučen/a?

Vyučen.

5. Před nástupem do výkonu trestu jste pracoval/a? Pokud ano tak jak (hlavní pracovní poměr, OSVČ, brigády, nezaměstnaný,...)?

Nezaměstnaný.

6. Co Vás motivovalo k tomu, abyste výkonu trestu pracoval?

Výdělek, krácení dlouhé chvíle.

7. Jak jste se ve výkonu trestu dozvěděl/a o možnosti pracovat?

Od odsouzených.

8. Jaký byl průběh, co jste musel/a podstoupit, než Vás umístili do práce?

Nic.

9. Na jakém pracovišti jste zařazen/a do práce? Uvnitř věznice nebo mimo areál věznice?

Uvnitř.

10. Jakou konkrétní práci vykonáváte? Co tam děláte?

Skladník.

11. Mohl/a jste si pracovní pozici vybrat či nikoliv?

Ne nemohl.

12. Před nástupem do práce jste musel/a podstoupit nějakou rekvalifikaci, kurzy, ...
popřípadě něco jiného?

Ne.

13. Baví Vás daná práce? Co Vás na ní baví, popřípadě nebaví?

Nevím, jestli mě baví.

14. Máte nějaké výhody oproti jiným vězňům díky tomu, že pracujete? Jaké?

Ano.

15. Šetříte si vydělané peníze? Popřípadě na co?

Ano.

16. Kdybyste se mohl/a rozhodnout jít znovu pracovat šel/šla byste do toho nebo byste
radši byl/a bez práce?

Ano.

17. Umíte si představit pracovat ve stejném zaměstnání i po propuštění?

Ne.

Odsouzený č. 10

1. Muž/žena

Muž

2. Jaký je Váš věk?

43

3. Jak dlouhý trest Vám byl vyměřen?

35 měsíců

4. Jaké máte nejvýše dosažené vzdělání a jakého oboru jste vyučen/a?

Pedagogicko-sociální škola s maturitou.

5. Před nástupem do výkonu trestu jste pracoval/a? Pokud ano tak jak (hlavní pracovní poměr, OSVČ, brigády, nezaměstnaný,...)?

Ano na hlavní pracovní poměr.

6. Co Vás motivovalo k tomu, abyste ve výkonu trestu pracoval?

Hlavně práce a chuť pracovat. Je to naplňující psychicky a hlavně pracuji. Mimo to, rád něco dělám.

7. Jak jste se ve výkonu trestu dozvěděl/a o možnosti pracovat?

Z nástěnky.

8. Jaký byl průběh, co jste musel/a podstoupit, než Vás umístili do práce?

Podat žádost a čekat cca 8 měsíců až bylo místo.

9. Na jakém pracovišti jste zařazen/a do práce? Uvnitř věznice nebo mimo areál věznice?

Uvnitř věznice. Úklid administrativních budov.

10. Jakou konkrétní práci vykonáváte? Co tam děláte?

Úklid. Uklízím budovu a kanceláře.

11. Mohl/a jste si pracovní pozici vybrat či nikoliv?

Nemohl. I když podat žádost můžete, ale nemusíte se dočkat práce.

12. Před nástupem do práce jste musel/a podstoupit nějakou rekvalifikaci, kurzy, ...
popřípadě něco jiného?

Ne.

13. Baví Vás daná práce? Co Vás na ní baví, popřípadě nebaví?

Rád pracuji a nebaví mě úklid.

14. Máte nějaké výhody oproti jiným vězňům díky tomu, že pracujete? Jaké?

Kapesné a finanční příjmy. Možnost se odreagovat.

15. Šetříte si vydělané peníze? Popřípadě na co?

Ano na zadní vrátka. Úspora je ovšem minimální jako mzda.

16. Kdybyste se mohl/a rozhodnout jít znovu pracovat šel/šla byste do toho nebo byste
radši byl/a bez práce?

Určitě práce!

17. Umíte si představit pracovat ve stejném zaměstnání i po propuštění?

Ne, ale pracovat chci.

Odsouzený č. 11

1. Muž/žena

Muž

2. Jaký je Váš věk?

37

3. Jak dlouhý trest Vám byl vyměřen?

26 měsíců a čekám.

4. Jaké máte nejvýše dosažené vzdělání a jakého oboru jste vyučen/a?

Nechci odpovídat.

5. Před nástupem do výkonu trestu jste pracoval/a? Pokud ano tak jak (hlavní pracovní poměr, OSVČ, brigády, nezaměstnaný,...)?

Brigády.

6. Co Vás motivovalo k tomu, abyste ve výkonu trestu pracoval?

Vše. Chtěl jsem, protože chci platit výkon trestu a dluhy atd.

7. Jak jste se ve výkonu trestu dozvěděl/a o možnosti pracovat?

Nejsem tu poprvé.

8. Jaký byl průběh, co jste musel/a podstoupit, než Vás umístili do práce?

Velký průběh.

9. Na jakém pracovišti jste zařazen/a do práce? Uvnitř věznice nebo mimo areál věznice?

Táborová režie.

10. Jakou konkrétní práci vykonáváte? Co tam děláte?

Dávám vše do pořádku.

11. Mohl/a jste si pracovní pozici vybrat či nikoliv?

Ne.

12. Před nástupem do práce jste musel/a podstoupit nějakou rekvalifikaci, kurzy, ...
popřípadě něco jiného?

Ne nemusel, protože ji umím.

13. Baví Vás daná práce? Co Vás na ní baví, popřípadě nebaví?

Ano furt se něco stane.

14. Máte nějaké výhody oproti jiným vězňům díky tomu, že pracujete? Jaké?

Větší nákupy.

15. Šetříte si vydělané peníze? Popřípadě na co?

Oni se ukládají automaticky.

16. Kdybyste se mohl/a rozhodnout jít znovu pracovat šel/šla byste do toho nebo byste
radši byl/a bez práce?

Ano šel bych.

17. Umíte si představit pracovat ve stejném zaměstnání i po propuštění?

Ano.

Odsouzený č. 12

1. Muž/žena

Muž

2. Jaký je Váš věk?

50

3. Jak dlouhý trest Vám byl vyměřen?

9 let

4. Jaké máte nejvýše dosažené vzdělání a jakého oboru jste vyučen/a?

Střední odborné učiliště s maturitou.

5. Před nástupem do výkonu trestu jste pracoval/a? Pokud ano tak jak (hlavní pracovní poměr, OSVČ, brigády, nezaměstnaný,...)?

Nezaměstnaný.

6. Co Vás motivovalo k tomu, abyste ve výkonu trestu pracoval?

Pracuji celý život.

7. Jak jste se ve výkonu trestu dozvěděl/a o možnosti pracovat?

Na nástupním oddělení od vychovatele.

8. Jaký byl průběh, co jste musel/a podstoupit, než Vás umístili do práce?

Pohovor s osobou starající se o zaměstnávání vězňů.

9. Na jakém pracovišti jste zařazen/a do práce? Uvnitř věznice nebo mimo areál věznice?

Uvnitř věznice. Provozní elektrikář.

10. Jakou konkrétní práci vykonáváte? Co tam děláte?

Provozní elektrikář.

11. Mohl/a jste si pracovní pozici vybrat či nikoliv?

Ano mohl.

12. Před nástupem do práce jste musel/a podstoupit nějakou rekvalifikaci, kurzy, ...
popřípadě něco jiného?

Vyhláška § 50 se podívejte.

13. Baví Vás daná práce? Co Vás na ní baví, popřípadě nebaví?

Baví, pracuji ve svém oboru.

14. Máte nějaké výhody oproti jiným vězňům díky tomu, že pracujete? Jaké?

Kromě kapesného nikoliv.

15. Šetříte si vydělané peníze? Popřípadě na co?

Ano, na jednodušší start po propuštění.

16. Kdybyste se mohl/a rozhodnout jít znovu pracovat šel/šla byste do toho nebo byste
radši byl/a bez práce?

Šel bych do toho.

17. Umíte si představit pracovat ve stejném zaměstnání i po propuštění?

Samozřejmě.

Odsouzený č. 13

1. Muž/žena

Muž

2. Jaký je Váš věk?

36

3. Jak dlouhý trest Vám byl vyměřen?

4 a půl roku

4. Jaké máte nejvýše dosažené vzdělání a jakého oboru jste vyučen/a?

Střední odborné učiliště.

5. Před nástupem do výkonu trestu jste pracoval/a? Pokud ano tak jak (hlavní pracovní poměr, OSVČ, brigády, nezaměstnaný,...)?

Nikde.

6. Co Vás motivovalo k tomu, abyste ve výkonu trestu pracoval?

Peníze a nuda.

7. Jak jste se ve výkonu trestu dozvěděl/a o možnosti pracovat?

Od vězně.

8. Jaký byl průběh, co jste musel/a podstoupit, než Vás umístili do práce?

Rychlý průběh to byl.

9. Na jakém pracovišti jste zařazen/a do práce? Uvnitř věznice nebo mimo areál věznice?

Uvnitř.

10. Jakou konkrétní práci vykonáváte? Co tam děláte?

Pracuju.

11. Mohl/a jste si pracovní pozici vybrat či nikoliv?

Ne.

12. Před nástupem do práce jste musel/a podstoupit nějakou rekvalifikaci, kurzy, ...
popřípadě něco jiného?

Ne.

13. Baví Vás daná práce? Co Vás na ní baví, popřípadě nebaví?

Občas jo občas ne.

14. Máte nějaké výhody oproti jiným vězňům díky tomu, že pracujete? Jaké?

Lepší pocit.

15. Šetříte si vydělané peníze? Popřípadě na co?

Ano na budoucnost.

16. Kdybyste se mohl/a rozhodnout jít znovu pracovat šel/šla byste do toho nebo byste
radši byl/a bez práce?

Ano šel.

17. Umíte si představit pracovat ve stejném zaměstnání i po propuštění?

Ne.

Odsouzený č. 14

1. Muž/žena

Muž

2. Jaký je Váš věk?

41

3. Jak dlouhý trest Vám byl vyměřen?

32 měsíců

4. Jaké máte nejvýše dosažené vzdělání a jakého oboru jste vyučen/a?

Střední škola zedník.

5. Před nástupem do výkonu trestu jste pracoval/a? Pokud ano tak jak (hlavní pracovní poměr, OSVČ, brigády, nezaměstnaný,...)?

Byl jsem OSVČ.

6. Co Vás motivovalo k tomu, abyste ve výkonu trestu pracoval?

Platit výživné na děti a na dluhy a výkon trestu.

7. Jak jste se ve výkonu trestu dozvěděl/a o možnosti pracovat?

Dozvěděl jsem se o tom přes vychovatele.

8. Jaký byl průběh, co jste musel/a podstoupit, než Vás umístili do práce?

Dělal jsem pohovor s vychovatelem a speciálním pedagogem.

9. Na jakém pracovišti jste zařazen/a do práce? Uvnitř věznice nebo mimo areál věznice?

Nejdříve jsem byl na venkovním pracovišti jako údržbář, ale pak následkem koronaviru jsem ve vnitřním pracovišti jako údržbář.

10. Jakou konkrétní práci vykonáváte? Co tam děláte?

Dělám tam údržbáře, jak jsem říkal.

11. Mohl/a jste si pracovní pozici vybrat či nikoliv?

Nemohl.

12. Před nástupem do práce jste musel/a podstoupit nějakou rekvalifikaci, kurzy,...

popřípadě něco jiného?

Nemusel jsem nic.

13. Baví Vás daná práce? Co Vás na ní baví, popřípadě nebaví?

Baví mě to.

14. Máte nějaké výhody oproti jiným vězňům díky tomu, že pracujete? Jaké?

Utíká mi trest a vydělávám nějaké peníze.

15. Šetříte si vydělané peníze? Popřípadě na co?

Na propuštění na nový začátek.

16. Kdybyste se mohl/a rozhodnout jít znovu pracovat šel/šla byste do toho nebo byste radši byl/a bez práce?

Musím pracovat na malé děti a ženu a musím platit výživné.

17. Umíte si představit pracovat ve stejném zaměstnání i po propuštění?

Ano.

Odsouzený č. 15

1. Muž/žena

Muž

2. Jaký je Váš věk?

42

3. Jak dlouhý trest Vám byl vyměřen?

48 měsíců

4. Jaké máte nejvýše dosažené vzdělání a jakého oboru jste vyučen/a?

Střední odborné učiliště

5. Před nástupem do výkonu trestu jste pracoval/a? Pokud ano tak jak (hlavní pracovní poměr, OSVČ, brigády, nezaměstnaný,...)?

Na hlavní pracovní poměr.

6. Co Vás motivovalo k tomu, abyste ve výkonu trestu pracoval?

Finanční odměna. Mám rád tento druh práce. Manuální práci.

7. Jak jste se ve výkonu trestu dozvěděl/a o možnosti pracovat?

Dozvěděl jsem se od vychovatele.

8. Jaký byl průběh, co jste musel/a podstoupit, než Vás umístili do práce?

Přesvědčit, že vybranou práci zvládnou.

9. Na jakém pracovišti jste zařazen/a do práce? Uvnitř věznice nebo mimo areál věznice?

Vnitřní pracoviště.

10. Jakou konkrétní práci vykonáváte? Co tam děláte?

Krejčí.

11. Mohl/a jste si pracovní pozici vybrat či nikoliv?

Nikoliv.

12. Před nástupem do práce jste musel/a podstoupit nějakou rekvalifikaci, kurzy,...

popřípadě něco jiného?

Ne nemusel.

13. Baví Vás daná práce? Co Vás na ní baví, popřípadě nebaví?

Přímo mě naplňuje. Rád se zdokonaluji.

14. Máte nějaké výhody oproti jiným vězňům díky tomu, že pracujete? Jaké?

Nikoliv.

15. Šetříte si vydělané peníze? Popřípadě na co?

Ano, na kauci na byt.

16. Kdybyste se mohl/a rozhodnout jít znovu pracovat šel/šla byste do toho nebo byste radši byl/a bez práce?

Ano, šel bych.

17. Umíte si představit pracovat ve stejném zaměstnání i po propuštění?

Ano.

Odsouzený č. 16

1. Muž/žena

Muž

2. Jaký je Váš věk?

46 let

3. Jak dlouhý trest Vám byl vyměřen?

30 měsíců

4. Jaké máte nejvýše dosažené vzdělání a jakého oboru jste vyučen/a?

Mám základní.

5. Před nástupem do výkonu trestu jste pracoval/a? Pokud ano tak jak (hlavní pracovní poměr, OSVČ, brigády, nezaměstnaný,...)?

Byl jsem OSVČ.

6. Co Vás motivovalo k tomu, abyste ve výkonu trestu pracoval?

Přítelkyně, rodina a chci domů. Chci zpět domů a za rodinou a trest lépe utíká. Celý život pracuji venku.

7. Jak jste se ve výkonu trestu dozvěděl/a o možnosti pracovat?

Od vychovatele a pedagoga.

8. Jaký byl průběh, co jste musel/a podstoupit, než Vás umístili do práce?

Musel jsem podstoupit pohovor a vyšetření.

9. Na jakém pracovišti jste zařazen/a do práce? Uvnitř věznice nebo mimo areál věznice?

Úklid AB, pila VLK Duchcov.

10. Jakou konkrétní práci vykonáváte? Co tam děláte?

Uklízím AB a pracuji se dřevem.

11. Mohl/a jste si pracovní pozici vybrat či nikoliv?

Byla mi přidělena.

12. Před nástupem do práce jste musel/a podstoupit nějakou rekvalifikaci, kurzy, ...
popřípadě něco jiného?

Né.

13. Baví Vás daná práce? Co Vás na ní baví, popřípadě nebaví?

V práci jsem rád. Baví mě.

14. Máte nějaké výhody oproti jiným vězňům díky tomu, že pracujete? Jaké?

Přídavky jídla.

15. Šetříte si vydělané peníze? Popřípadě na co?

Peníze použiji na dluhy.

16. Kdybyste se mohl/a rozhodnout jít znovu pracovat šel/šla byste do toho nebo byste
radši byl/a bez práce?

Určitě bych šel pracovat.

17. Umíte si představit pracovat ve stejném zaměstnání i po propuštění?

Nevadilo by mi to, práci si nevybírám.

Odsouzený č. 17

1. Muž/žena

Muž

2. Jaký je Váš věk?

26 let

3. Jak dlouhý trest Vám byl vyměřen?

32 měsíců

4. Jaké máte nejvýše dosažené vzdělání a jakého oboru jste vyučen/a?

Základní.

5. Před nástupem do výkonu trestu jste pracoval/a? Pokud ano tak jak (hlavní pracovní poměr, OSVČ, brigády, nezaměstnaný,...)?

Pracoval jsem jako OSVČ.

6. Co Vás motivovalo k tomu, abyste ve výkonu trestu pracoval?

Zaplacení exekucí.

7. Jak jste se ve výkonu trestu dozvěděl/a o možnosti pracovat?

Z předchozího trestu.

8. Jaký byl průběh, co jste musel/a podstoupit, než Vás umístili do práce?

Nic.

9. Na jakém pracovišti jste zařazen/a do práce? Uvnitř věznice nebo mimo areál věznice?

Dělám na vnitřní údržbě.

10. Jakou konkrétní práci vykonáváte? Co tam děláte?

Údržbářské práce, zednické a malířské.

11. Mohl/a jste si pracovní pozici vybrat či nikoliv?

Ne.

12. Před nástupem do práce jste musel/a podstoupit nějakou rekvalifikaci, kurzy,...

popřípadě něco jiného?

Ne.

13. Baví Vás daná práce? Co Vás na ní baví, popřípadě nebaví?

Ano baví mě. Určitá práce po mě zůstane a je vidět.

14. Máte nějaké výhody oproti jiným vězňům díky tomu, že pracujete? Jaké?

Kapesné přídavky.

15. Šetříte si vydělané peníze? Popřípadě na co?

Ano na řidičák.

16. Kdybyste se mohl/a rozhodnout jít znovu pracovat šel/šla byste do toho nebo byste radši byl/a bez práce?

Šel bych pracovat.

17. Umíte si představit pracovat ve stejném zaměstnání i po propuštění?

Ne.

Odsouzený č. 18

1. Muž/žena

Muž

2. Jaký je Váš věk?

42 let

3. Jak dlouhý trest Vám byl vyměřen?

18 měsíců

4. Jaké máte nejvýše dosažené vzdělání a jakého oboru jste vyučen/a?

Střední odborné

5. Před nástupem do výkonu trestu jste pracoval/a? Pokud ano tak jak (hlavní pracovní poměr, OSVČ, brigády, nezaměstnaný,...)?

Byl jsem nezaměstnaný.

6. Co Vás motivovalo k tomu, abyste ve výkonu trestu pracoval?

Jinak to nejde.

7. Jak jste se ve výkonu trestu dozvěděl/a o možnosti pracovat?

Při nástupu.

8. Jaký byl průběh, co jste musel/a podstoupit, než Vás umístili do práce?

Nastoupit do ní.

9. Na jakém pracovišti jste zařazen/a do práce? Uvnitř věznice nebo mimo areál věznice?

Uvnitř.

10. Jakou konkrétní práci vykonáváte? Co tam děláte?

Skladník.

11. Mohl/a jste si pracovní pozici vybrat či nikoliv?

Ne nemohl.

12. Před nástupem do práce jste musel/a podstoupit nějakou rekvalifikaci, kurzy,...

popřípadě něco jiného?

Ne.

13. Baví Vás daná práce? Co Vás na ní baví, popřípadě nebaví?

Baví mě. Mám klid.

14. Máte nějaké výhody oproti jiným vězňům díky tomu, že pracujete? Jaké?

Nemám výhody.

15. Šetříte si vydělané peníze? Popřípadě na co?

Ano šetřím si na bydlení a oblečení.

16. Kdybyste se mohl/a rozhodnout jít znovu pracovat šel/šla byste do toho nebo byste radši byl/a bez práce?

Ano šel bych.

17. Umíte si představit pracovat ve stejném zaměstnání i po propuštění?

Ano.

Odsouzený č. 19

1. Muž/žena

Muž

2. Jaký je Váš věk?

35 let.

3. Jak dlouhý trest Vám byl vyměřen?

4 a půl roku

4. Jaké máte nejvýše dosažené vzdělání a jakého oboru jste vyučen/a?

Základní škola.

5. Před nástupem do výkonu trestu jste pracoval/a? Pokud ano tak jak (hlavní pracovní poměr, OSVČ, brigády, nezaměstnaný,...)?

Byl jsem OSVČ.

6. Co Vás motivovalo k tomu, abyste ve výkonu trestu pracoval?

Finance a kladné posudky.

7. Jak jste se ve výkonu trestu dozvěděl/a o možnosti pracovat?

Dozvěděl jsem se to od vychovatelů.

8. Jaký byl průběh, co jste musel/a podstoupit, než Vás umístili do práce?

Vyčkat cca měsíc.

9. Na jakém pracovišti jste zařazen/a do práce? Uvnitř věznice nebo mimo areál věznice?

Pracuji uvnitř.

10. Jakou konkrétní práci vykonáváte? Co tam děláte?

Úklid.

11. Mohl/a jste si pracovní pozici vybrat či nikoliv?

Ne nemohl.

12. Před nástupem do práce jste musel/a podstoupit nějakou rekvalifikaci, kurzy,...

popřípadě něco jiného?

Ne.

13. Baví Vás daná práce? Co Vás na ní baví, popřípadě nebaví?

Beru jí jako součást trestu, ale nevadí mi, ale nebaví mě.

14. Máte nějaké výhody oproti jiným vězňům díky tomu, že pracujete? Jaké?

Ne.

15. Šetříte si vydělané peníze? Popřípadě na co?

Ne.

16. Kdybyste se mohl/a rozhodnout jít znovu pracovat šel/šla byste do toho nebo byste radši byl/a bez práce?

Ano šel.

17. Umíte si představit pracovat ve stejném zaměstnání i po propuštění?

Ne.

Odsouzený č. 20

1. Muž/žena

Muž

2. Jaký je Váš věk?

26 let

3. Jak dlouhý trest Vám byl vyměřen?

2 roky

4. Jaké máte nejvýše dosažené vzdělání a jakého oboru jste vyučen/a?

Zedník vyučený.

5. Před nástupem do výkonu trestu jste pracoval/a? Pokud ano tak jak (hlavní pracovní poměr, OSVČ, brigády, nezaměstnaný,...)?

Nezaměstnaný.

6. Co Vás motivovalo k tomu, abyste ve výkonu trestu pracoval?

Nuda.

7. Jak jste se ve výkonu trestu dozvěděl/a o možnosti pracovat?

Od kluků.

8. Jaký byl průběh, co jste musel/a podstoupit, než Vás umístili do práce?

Nic.

9. Na jakém pracovišti jste zařazen/a do práce? Uvnitř věznice nebo mimo areál věznice?

Úklid uvnitř.

10. Jakou konkrétní práci vykonáváte? Co tam děláte?

Úklid.

11. Mohl/a jste si pracovní pozici vybrat či nikoliv?

Ne.

12. Před nástupem do práce jste musel/a podstoupit nějakou rekvalifikaci, kurzy,...

popřípadě něco jiného?

Ne.

13. Baví Vás daná práce? Co Vás na ní baví, popřípadě nebaví?

Nic mě na ní nebaví.

14. Máte nějaké výhody oproti jiným vězňům díky tomu, že pracujete? Jaké?

Ne.

15. Šetříte si vydělané peníze? Popřípadě na co?

Ne.

16. Kdybyste se mohl/a rozhodnout jít znovu pracovat šel/šla byste do toho nebo byste radši byl/a bez práce?

Šel.

17. Umíte si představit pracovat ve stejném zaměstnání i po propuštění?

Ne.

Odsouzený č. 21

1. Muž/žena

Muž

2. Jaký je Váš věk?

46

3. Jak dlouhý trest Vám byl vyměřen?

9 let

4. Jaké máte nejvýše dosažené vzdělání a jakého oboru jste vyučen/a?

Střední odborná škola s maturitou

5. Před nástupem do výkonu trestu jste pracoval/a? Pokud ano tak jak (hlavní pracovní poměr, OSVČ, brigády, nezaměstnaný,...)?

Neodpovím.

6. Co Vás motivovalo k tomu, abyste ve výkonu trestu pracoval?

Situace a nuda.

7. Jak jste se ve výkonu trestu dozvěděl/a o možnosti pracovat?

Přes zaměstnance Vězeňské služby.

8. Jaký byl průběh, co jste musel/a podstoupit, než Vás umístili do práce?

Byl jsem u lékaře.

9. Na jakém pracovišti jste zařazen/a do práce? Uvnitř věznice nebo mimo areál věznice?

Uvnitř věznice.

10. Jakou konkrétní práci vykonáváte? Co tam děláte?

Úklid.

11. Mohl/a jste si pracovní pozici vybrat či nikoliv?

Nemohl.

12. Před nástupem do práce jste musel/a podstoupit nějakou rekvalifikaci, kurzy,...

popřípadě něco jiného?

Proškolení.

13. Baví Vás daná práce? Co Vás na ní baví, popřípadě nebaví?

Nebaví.

14. Máte nějaké výhody oproti jiným vězňům díky tomu, že pracujete? Jaké?

Nemám.

15. Šetříte si vydělané peníze? Popřípadě na co?

Nešetřím mám ex.

16. Kdybyste se mohl/a rozhodnout jít znovu pracovat šel/šla byste do toho nebo byste radši byl/a bez práce?

Šel bych do práce.

17. Umíte si představit pracovat ve stejném zaměstnání i po propuštění?

Ne!

Odsouzený č. 22

1. Muž/žena

Muž

2. Jaký je Váš věk?

36

3. Jak dlouhý trest Vám byl vyměřen?

40 měsíců

4. Jaké máte nejdříve dosažené vzdělání a jakého oboru jste vyučen/a?

Vyučený kuchař.

5. Před nástupem do výkonu trestu jste pracoval/a? Pokud ano tak jak (hlavní pracovní poměr, OSVČ, brigády, nezaměstnaný,...)?

Brigády.

6. Co Vás motivovalo k tomu, abyste ve výkonu trestu pracoval?

Čas a dluhy a výživné.

7. Jak jste se ve výkonu trestu dozvěděl/a o možnosti pracovat?

Při nástupu.

8. Jaký byl průběh, co jste musel/a podstoupit, než Vás umístili do práce?

Nic.

9. Na jakém pracovišti jste zařazen/a do práce? Uvnitř věznice nebo mimo areál věznice?

Úklid uvnitř.

10. Jakou konkrétní práci vykonáváte? Co tam děláte?

Uklízím chodby.

11. Mohl/a jste si pracovní pozici vybrat či nikoliv?

Nemohl.

12. Před nástupem do práce jste musel/a podstoupit nějakou rekvalifikaci, kurzy,...

popřípadě něco jiného?

Ne.

13. Baví Vás daná práce? Co Vás na ní baví, popřípadě nebaví?

No popravdě nebaví.

14. Máte nějaké výhody oproti jiným vězňům díky tomu, že pracujete? Jaké?

Zatím nemám žádné.

15. Šetříte si vydělané peníze? Popřípadě na co?

Nemám z čeho. Když má výplata na kapesné je 300 Kč.

16. Kdybyste se mohl/a rozhodnout jít znovu pracovat šel/šla byste do toho nebo byste radši byl/a bez práce?

Pracoval bych znova.

17. Umíte si představit pracovat ve stejném zaměstnání i po propuštění?

Ne v žádném případě.

Odsouzený č. 23

1. Muž/žena

Muž

2. Jaký je Váš věk?

28

3. Jak dlouhý trest Vám byl vyměřen?

2 roky

4. Jaké máte nejvýše dosažené vzdělání a jakého oboru jste vyučen/a?

Vyučen v oboru zedník.

5. Před nástupem do výkonu trestu jste pracoval/a? Pokud ano tak jak (hlavní pracovní poměr, OSVČ, brigády, nezaměstnaný,...)?

Pouze brigádně.

6. Co Vás motivovalo k tomu, abyste ve výkonu trestu pracoval?

Chci si koupit v kantýně kouření a aby mi trest utíkal.

7. Jak jste se ve výkonu trestu dozvěděl/a o možnosti pracovat?

Nesedím poprvé, stačí se zeptat nebo podívat na nástěnku.

8. Jaký byl průběh, co jste musel/a podstoupit, než Vás umístili do práce?

Dělal jsem poctivě rajony, protože jsem věděl, že to vychovatel sleduje, on byl se mnou spokojený, a tak mě navrhnul do práce.

9. Na jakém pracovišti jste zařazen/a do práce? Uvnitř věznice nebo mimo areál věznice?

Dělám mimo věznici na MOCCA.

10. Jakou konkrétní práci vykonáváte? Co tam děláte?

Dělám jako dělník v továrně na výrobu bonbónů.

11. Mohl/a jste si pracovní pozici vybrat či nikoliv?

Jo s vychovatelem jsme probírali různé možnosti.

12. Před nástupem do práce jste musel/a podstoupit nějakou rekvalifikaci, kurzy,...

popřípadě něco jiného?

Ne

13. Baví Vás daná práce? Co Vás na ní baví, popřípadě nebaví?

Baví jsem mezi civilními lidmi.

14. Máte nějaké výhody oproti jiným vězňům díky tomu, že pracujete? Jaké?

Bez práce se tady nedá moc přežít, mám kapesné a budu mít na cestu domu. Trest mi docela utíká.

15. Šetříte si vydělané peníze? Popřípadě na co?

Ne

16. Kdybyste se mohl/a rozhodnout jít znovu pracovat šel/šla byste do toho nebo byste radši byl/a bez práce?

Určitě do práce.

17. Umíte si představit pracovat ve stejném zaměstnání i po propuštění?

Mám to v práci domluvené, že k nim po propuštění můžu nastoupit.

Odsouzený č. 24

1. Muž/žena

Muž

2. Jaký je Váš věk?

34

3. Jak dlouhý trest Vám byl vyměřen?

11 měsíců.

4. Jaké máte nejvýše dosažené vzdělání a jakého oboru jste vyučen/a?

Nedoučený kuchař číšník.

5. Před nástupem do výkonu trestu jste pracoval/a? Pokud ano tak jak (hlavní pracovní poměr, OSVČ, brigády, nezaměstnaný,...)?

Nezaměstnaný.

6. Co Vás motivovalo k tomu, abyste ve výkonu trestu pracoval?

Nebudu přeci jen ležet bez práce to neutíká.

7. Jak jste se ve výkonu trestu dozvěděl/a o možnosti pracovat?

To přece ví každý.

8. Jaký byl průběh, co jste musel/a podstoupit, než Vás umístili do práce?

Oni mě tu už znali, že umím dobře makat, tak mě dali na tu stejnou práci co jsem dělal v předchozím trestu.

9. Na jakém pracovišti jste zařazen/a do práce? Uvnitř věznice nebo mimo areál věznice?

Jezdím mimo věznici na MOCCA.

10. Jakou konkrétní práci vykonáváte? Co tam děláte?

Připravuju suroviny na výrobu bonbónů.

11. Mohl/a jste si pracovní pozici vybrat či nikoliv?

Ne byla mi určena.

12. Před nástupem do práce jste musel/a podstoupit nějakou rekvalifikaci, kurzy,...

popřípadě něco jiného?

Ne

13. Baví Vás daná práce? Co Vás na ní baví, popřípadě nebaví?

Moc ne dost mě honí do práce, není chvilka klidu a musím brzy vstávat.

14. Máte nějaké výhody oproti jiným vězňům díky tomu, že pracujete? Jaké?

Přídavek ke stravě a snad budu mít větší šanci na podmíněné propuštění.

15. Šetříte si vydělané peníze? Popřípadě na co?

Ne

16. Kdybyste se mohl/a rozhodnout jít znovu pracovat šel/šla byste do toho nebo byste radši byl/a bez práce?

Šel bych do práce.

17. Umíte si představit pracovat ve stejném zaměstnání i po propuštění?

Takovou práci bych dělat nechtěl.

Odsouzený č. 25

1. Muž/žena

Muž

2. Jaký je Váš věk?

40

3. Jak dlouhý trest Vám byl vyměřen?

Roky 6 měsíců.

4. Jaké máte nejvýše dosažené vzdělání a jakého oboru jste vyučen/a?

Základní škola.

5. Před nástupem do výkonu trestu jste pracoval/a? Pokud ano tak jak (hlavní pracovní poměr, OSVČ, brigády, nezaměstnaný,...)?

Nezaměstnaný.

6. Co Vás motivovalo k tomu, abyste ve výkonu trestu pracoval?

Alespoň poplatím nějaké dluhy, budu si moct něco koupit a taky něco pošlu synovi do děčáku.

7. Jak jste se ve výkonu trestu dozvěděl/a o možnosti pracovat?

Hned po příjezdu jsem se hlásil do práce a bylo mi jedno jakou dostanu.

8. Jaký byl průběh, co jste musel/a podstoupit, než Vás umístili do práce?

Zkoušeli mě na telefonní linku, ale tam mi to nešlo, tak mě pak vybrali na jinou práci.

9. Na jakém pracovišti jste zařazen/a do práce? Uvnitř věznice nebo mimo areál věznice?

Dělám vevnitř na pracovišti Elektropraga.

10. Jakou konkrétní práci vykonáváte? Co tam děláte?

Montuju elektrické vypínače.

11. Mohl/a jste si pracovní pozici vybrat či nikoliv?

Ne

12. Před nástupem do práce jste musel/a podstoupit nějakou rekvalifikaci, kurzy,...

popřípadě něco jiného?

Zkoušeli mě na Conectart takovým pohovorem a tam jsem neprošel.

13. Baví Vás daná práce? Co Vás na ní baví, popřípadě nebaví?

Nebaví, je to hrozně monotónní, pořád jedna operace.

14. Máte nějaké výhody oproti jiným vězňům díky tomu, že pracujete? Jaké?

Možná nějaké jo, ale nejradši bych už do práce nešel.

15. Šetříte si vydělané peníze? Popřípadě na co?

Ne, z toho malého kapesného nic neušetřím.

16. Kdybyste se mohl/a rozhodnout jít znovu pracovat šel/šla byste do toho nebo byste radši byl/a bez práce?

Do práce jo, ale na nějakou jinou.

17. Umíte si představit pracovat ve stejném zaměstnání i po propuštění?

Ani náhodou.

Odsouzený č. 26

1. Muž/žena

Muž

2. Jaký je Váš věk?

31 let

3. Jak dlouhý trest Vám byl vyměřen?

13 měsíců

4. Jaké máte nejvýše dosažené vzdělání a jakého oboru jste vyučen/a?

Střední odborné učiliště obor automechanik.

5. Před nástupem do výkonu trestu jste pracoval/a? Pokud ano tak jak (hlavní pracovní poměr, OSVČ, brigády, nezaměstnaný,...)?

Hlavní pracovní poměr.

6. Co Vás motivovalo k tomu, abyste ve výkonu trestu pracoval?

Úhrada nákladů na výkon trestu, finance a jsem zvyklý z běžného života.

7. Jak jste se ve výkonu trestu dozvěděl/a o možnosti pracovat?

Od pracovníků věznice.

8. Jaký byl průběh, co jste musel/a podstoupit, než Vás umístili do práce?

Lékařskou prohlídku.

9. Na jakém pracovišti jste zařazen/a do práce? Uvnitř věznice nebo mimo areál věznice?

Vnitřní pracoviště a to úklid, prádelna.

10. Jakou konkrétní práci vykonáváte? Co tam děláte?

Úklid.

11. Mohl/a jste si pracovní pozici vybrat či nikoliv?

Ne nemohl.

12. Před nástupem do práce jste musel/a podstoupit nějakou rekvalifikaci, kurzy,...

popřípadě něco jiného?

Ne.

13. Baví Vás daná práce? Co Vás na ní baví, popřípadě nebaví?

Ano, utíká rychleji čas.

14. Máte nějaké výhody oproti jiným vězňům díky tomu, že pracujete? Jaké?

Ne nemám.

15. Šetříte si vydělané peníze? Popřípadě na co?

Ano na výstup.

16. Kdybyste se mohl/a rozhodnout jít znovu pracovat šel/šla byste do toho nebo byste radši byl/a bez práce?

Šel bych znovu pracovat.

17. Umíte si představit pracovat ve stejném zaměstnání i po propuštění?

Ano ale raději bych se vrátil ke svému oboru automechanik.

Odsouzený č. 27

1. Muž/žena

Muž

2. Jaký je Váš věk?

29 let

3. Jak dlouhý trest Vám byl vyměřen?

12 měsíců

4. Jaké máte nejvýše dosažené vzdělání a jakého oboru jste vyučen/a?

Středoškolské s maturitou obor autotronik

5. Před nástupem do výkonu trestu jste pracoval/a? Pokud ano tak jak (hlavní pracovní poměr, OSVČ, brigády, nezaměstnaný,...)?

OSVČ.

6. Co Vás motivovalo k tomu, abyste ve výkonu trestu pracoval?

Splácení dluhů, výživní, pomoc rodině a trest utíká rychleji.

7. Jak jste se ve výkonu trestu dozvěděl/a o možnosti pracovat?

Od pracovníků věznice.

8. Jaký byl průběh, co jste musel/a podstoupit, než Vás umístili do práce?

Pohovor na pracovním oddělení a lékařskou prohlídku.

9. Na jakém pracovišti jste zařazen/a do práce? Uvnitř věznice nebo mimo areál věznice?

V první polovině trestu na venkovním pracovišti. Následně z důvodu COVID-19 na vnitřním pracovišti na údržbě.

10. Jakou konkrétní práci vykonáváte? Co tam děláte?

Údržbáře v objektu Pouchov a drobné opravy, údržba objektu.

11. Mohl/a jste si pracovní pozici vybrat či nikoliv?

Ano.

12. Před nástupem do práce jste musel/a podstoupit nějakou rekvalifikaci, kurzy,...

popřípadě něco jiného?

Ne.

13. Baví Vás daná práce? Co Vás na ní baví, popřípadě nebaví?

Ano baví. Můžu se podílet na „chodu“ věznice. Čas ve výkonu trestu odnětí svobody utíká rychleji.

14. Máte nějaké výhody oproti jiným vězňům díky tomu, že pracujete? Jaké?

Nic zásadního. Vyjma toho, že na rozdíl od nepracujících pobírám finanční odměnu.

15. Šetříte si vydělané peníze? Popřípadě na co?

Za prvé pouze tu část, která se mi automaticky ukládá na úložné. A za druhé podstatě na nic. Za 7 měsíců, kdy pracuji mám na úložném cca 3.5000 Kč.

16. Kdybyste se mohl/a rozhodnout jít znovu pracovat šel/šla byste do toho nebo byste

radši byl/a bez práce?

Rád bych pracoval znovu.

17. Umíte si představit pracovat ve stejném zaměstnání i po propuštění?

Úplně ne. Práce na údržbě moc není a celkově je to pro mě až moc poklidné.

Odsouzený č. 28

1. Muž/žena

Muž

2. Jaký je Váš věk?

30 let

3. Jak dlouhý trest Vám byl vyměřen?

Zatím 22 měsíců.

4. Jaké máte nejvýše dosažené vzdělání a jakého oboru jste vyučen/a?

Umělecký kovář a zámečnick. Vyučen.

5. Před nástupem do výkonu trestu jste pracoval/a? Pokud ano tak jak (hlavní pracovní poměr, OSVČ, brigády, nezaměstnaný,...)?

Hlavní pracovní poměr.

6. Co Vás motivovalo k tomu, abyste ve výkonu trestu pracoval?

Úhrada nákladů na výkon trestu, finance, pracují v běžném životě,

7. Jak jste se ve výkonu trestu dozvěděl/a o možnosti pracovat?

Od pracovníků věznice.

8. Jaký byl průběh, co jste musel/a podstoupit, než Vás umístili do práce?

Lékařskou prohlídku.

9. Na jakém pracovišti jste zařazen/a do práce? Uvnitř věznice nebo mimo areál věznice?

Vnitřní údržba.

10. Jakou konkrétní práci vykonáváte? Co tam děláte?

Údržbáře.

11. Mohl/a jste si pracovní pozici vybrat či nikoliv?

Ano mohl.

12. Před nástupem do práce jste musel/a podstoupit nějakou rekvalifikaci, kurzy, ...
popřípadě něco jiného?

Ne.

13. Baví Vás daná práce? Co Vás na ní baví, popřípadě nebaví?

Ano baví.

14. Máte nějaké výhody oproti jiným vězňům díky tomu, že pracujete? Jaké?

Ne.

15. Šetříte si vydělané peníze? Popřípadě na co?

Platím škodu v trestné činnosti.

16. Kdybyste se mohl/a rozhodnout jít znovu pracovat šel/šla byste do toho nebo byste
radši byl/a bez práce?

Šel znovu.

17. Umíte si představit pracovat ve stejném zaměstnání i po propuštění?

Ano.

Odsouzený č. 29

1. Muž/žena

Muž

2. Jaký je Váš věk?

52 let

3. Jak dlouhý trest Vám byl vyměřen?

5.5 roku, ostraha, vysoký stupeň zabezpečení,

4. Jaké máte nejvýše dosažené vzdělání a jakého oboru jste vyučen/a?

Vysokoškolské, doktorandské, letecká a raketová technika a strategická komunikace.

5. Před nástupem do výkonu trestu jste pracoval/a? Pokud ano tak jak (hlavní pracovní poměr, OSVČ, brigády, nezaměstnaný,...)?

Ministerstvo obrany, ředitel centra doktrín.

6. Co Vás motivovalo k tomu, abyste ve výkonu trestu pracoval?

Udržení pracovních návyků, aktivní využití času a seberealizace.

7. Jak jste se ve výkonu trestu dozvěděl/a o možnosti pracovat?

Od vychovatele.

8. Jaký byl průběh, co jste musel/a podstoupit, než Vás umístili do práce?

Jako první ke komisi, dále zdravotní prohlídka a 5 měsíců čekat na zařazení.

9. Na jakém pracovišti jste zařazen/a do práce? Uvnitř věznice nebo mimo areál věznice?

Vnitřní pracoviště – sklad.

10. Jakou konkrétní práci vykonáváte? Co tam děláte?

Skladník, třídění prádla, manipulace a evidence.

11. Mohl/a jste si pracovní pozici vybrat či nikoliv?

Ne.

12. Před nástupem do práce jste musel/a podstoupit nějakou rekvalifikaci, kurzy, ...
popřípadě něco jiného?

Ne.

13. Baví Vás daná práce? Co Vás na ní baví, popřípadě nebaví?

Ano baví, stereotyp a sklepní prostory s umělým osvětlením jsou depresivně
frustrující.

14. Máte nějaké výhody oproti jiným vězňům díky tomu, že pracujete? Jaké?

Ano, širší okruh známých, mzda znamená hrazení nákladů spojených s výkonem
trestu, komunikace, sdílení příběhů.

15. Šetříte si vydělané peníze? Popřípadě na co?

Ano. Z malé části budou hradit vydání vlastní knihy.

16. Kdybyste se mohl/a rozhodnout jít znovu pracovat šel/šla byste do toho nebo byste
radši byl/a bez práce?

Ano, okamžitě, jakékoliv pracoviště, vnitřní i vnější.

17. Umíte si představit pracovat ve stejném zaměstnání i po propuštění?

Ano. Moje vzdělání je v tomto ohledu ale diskriminační.

Odsouzený č. 30

1. Muž/žena

Muž

2. Jaký je Váš věk?

42 let

3. Jak dlouhý trest Vám byl vyměřen?

16 měsíců

4. Jaké máte nejvýše dosažené vzdělání a jakého oboru jste vyučen/a?

Maturita, vyučen v oboru elektromechanik pro silnoproudá zařízení.

5. Před nástupem do výkonu trestu jste pracoval/a? Pokud ano tak jak (hlavní pracovní poměr, OSVČ, brigády, nezaměstnaný,...)?

Ano, služební poměr.

6. Co Vás motivovalo k tomu, abyste ve výkonu trestu pracoval?

Nuda a potřeba finančních prostředků.

7. Jak jste se ve výkonu trestu dozvěděl/a o možnosti pracovat?

Od vychovatele.

8. Jaký byl průběh, co jste musel/a podstoupit, než Vás umístili do práce?

Frustrující čtyřleté martyrium plné spektakulárních, avšak vágních proklamací emanující nevyřčeným příslibem excitující exaltované ale efemérní očekávání střídané empirickým prozřením v letargické období defétismu opatrně konvergující k zařazení do práce.

9. Na jakém pracovišti jste zařazen/a do práce? Uvnitř věznice nebo mimo areál věznice?

Vnitřní pracoviště, a to asistent učitele.

10. Jakou konkrétní práci vykonáváte? Co tam děláte?

Pracovní náplň školníka a uklízečky – zametání, vytírání, úklid, dezinfekce, dezinfekce, deratizace, inventarizace a správa určeného majetku, drobné zámečnické a opravárenské práce, malování a natírání.

11. Mohl/a jste si pracovní pozici vybrat či nikoliv?

Ne.

12. Před nástupem do práce jste musel/a podstoupit nějakou rekvalifikaci, kurzy, ... popřípadě něco jiného?

Ne.

13. Baví Vás daná práce? Co Vás na ní baví popřípadě nebaví?

Baví.

14. Máte nějaké výhody oproti jiným vězňům díky tomu, že pracujete? Jaké?

Ne.

15. Šetříte si vydělané peníze? Popřípadě na co?

Jen zákonem stanovený díl z výplaty povinně ukládaný na speciální konto.

16. Kdybyste se mohl/a rozhodnout jít znovu pracovat šel/šla byste do toho nebo byste radši byl/a bez práce?

Šel bych do toho.

17. Umíte si představit pracovat ve stejném zaměstnání i po propuštění?

S ohledem na charakter trestného činu ne.

Odsouzený č. 31

1. Muž/žena

Muž

2. Jaký je Váš věk?

37 let.

3. Jak dlouhý trest Vám byl vyměřen?

7,5 let.

4. Jaké máte nejvýše dosažené vzdělání a jakého oboru jste vyučen/a?

Střední s maturitou – informatika.

5. Před nástupem do výkonu trestu jste pracoval/a? Pokud ano tak jak (hlavní pracovní poměr, OSVČ, brigády, nezaměstnaný,...)?

OSVČ.

6. Co Vás motivovalo k tomu, abyste ve výkonu trestu pracoval?

Smysluplné využití času ale hlavně placení alimentů.

7. Jak jste se ve výkonu trestu dozvěděl/a o možnosti pracovat?

Vychovatel.

8. Jaký byl průběh, co jste musel/a podstoupit, než Vás umístili do práce?

Dlouho jsem čekal na zařazení až s novým pracovištěm se to povedlo.

9. Na jakém pracovišti jste zařazen/a do práce? Uvnitř věznice nebo mimo areál věznice?

Vnitřní pracoviště – pošta.

10. Jakou konkrétní práci vykonáváte? Co tam děláte?

Třídění zásilek – čínské zásilky.

11. Mohl/a jste si pracovní pozici vybrat či nikoliv?

Postupně jsem vystřídal všechny pozice na pracovišti.

12. Před nástupem do práce jste musel/a podstoupit nějakou rekvalifikaci, kurzy,...

popřípadě něco jiného?

Nebylo po mně nic vyžadováno.

13. Baví Vás daná práce? Co Vás na ní baví popřípadě nebaví?

Ano baví. Nebaví mě neustále krádeže, které provádějí někteří odsouzení.

14. Máte nějaké výhody oproti jiným vězňům díky tomu, že pracujete? Jaké?

Výhody jsou, že mi ukládají peníze alespoň částečně tak budu samostatný. A výhody nejsou.

15. Šetříte si vydělané peníze? Popřípadě na co?

Peníze se mi šetří na úložném. Peníze mám k dispozici používám abych nemusel obtěžovat a zatěžovat rodinu a žádat zaslání nárokového balíku,

16. Kdybyste se mohl/a rozhodnout jít znovu pracovat šel/šla byste do toho nebo byste

radši byl/a bez práce?

Určitě bych chtěl a chci pracovat.

17. Umíte si představit pracovat ve stejném zaměstnání i po propuštění?

Ač je to dost nezáživná práce, ale pokud bych měl jistotu práce tak bych byl i za tuto práci po propuštění velice rád.

Sociální pracovník č. 1

1. Popište mi prosím, jak vypadá Vaše práce s odsouzeným vězněm – od nástupu, po výkon až po opuštění věznice. Podrobně

Když nastoupí tak s ním udělám nástupní pohovor, protože každá věznice to má prosím vás jinak jo, vím že v některých věznicích jsou sociální pracovníci rozdělení tak, že mají na starost pouze nástupní oddělení to znamená, oni pak už nepracují s tím odsouzeným dál. Vazební věznice to mají zase stejný, oni s ním spolupracují pouze na vazbě a je to úplně jiný styl práce. My nejsme vazební věznice ani nástupní věznice, tzn. k nám se odsouzený dostane vždycky z jiné věznice. Tzn. my už něco o něm víme, protože s ním pracoval někdo před námi, ale i tak k nám se dostane na nástupní oddělení, kde je zhruba týden až čtrnáct dnů. Teď třeba kvůli korona krizi tam byl minimálně čtrnáct dnů podle karantény. A tam si s ním udělám takový všeobecný nástupní pohovor, kde se zeptám na sociální anamnézu, rodinná anamnéza, trestná činnost, dluhy, takový ten základ. Po tu dobu s ním udělá pohovor i speciální pedagog a psycholog a podle toho a podle zdravotní klasifikace je pak umístěn do různých ubytoven. Tzn. my si to tady rozdělujeme v Pardubicích tak, že víceméně už víme, už když přijde, na který barák, by tak zhruba mohl jít, protože my tady máme mladiství, máme tady trvale pracovní nezařaditelný, máme tady pracující a máme tady pracující v nízkém, středním i ve vysokém stupni a TPN ve středním a vysokém stupni. Tzn., když přijede mladiství tak víceméně, když jsem v práci, tak s ním nástupní pohovor nebude dělat nikdo jiný, protože vědí, že s mladistvými tady pracuji jenom já, takže se čeká a nástupní pohovor s ním udělám pohovor, ale může se taky stát, že ty pracující, já mám vysoký stupeň, ale můžu dělat i střední stupeň nebo se to tam prostě nějak mění tzn., můžu udělat nástupní pohovor i s někým, s kým do budoucna už dál pracovat nebudu. Ale jak říkám, snažíme se dělat nástupní pohovor s tím, s kým předpokládáme, že ho pak budeme mít i na baráku, abychom věděli a měli s nima už pak nějakou kontinuální práci. Potom když přijde, když je zařazen na oddíl tak samozřejmě může i migrovat, protože tady je to zařazení tak, že ty ubytovny jsou rozdělené, jednak podle toho stupně a podle v jakým je to, jestli to je ostraha, nebo vysoký střední stupeň, takže tak, jak to rozdělil soud a pak je to u nás jsou většinou podle pracovišť jo. Což se nám teď jakoby osvědčilo, protože když pak byli venkovní nestřežený pracoviště, tak ty jsou na jedné ubytovně, je to i kvůli tomu, když vyjížděli, tak aby i kvůli covidu, protože pak potom se jakoby rozdělovali. Tzn., že potom s ním na té ubytovně pracuju, jednak s ním mám povinnou aktivitu, která ale je většinou dobrovolná tzn., on si může určit, jestli na ní půjde nebo nepůjde. Povinný sociálně právní

poradenství na výstupním oddíle tam to mají povinný, tam je to v rámci programu zacházení. Program zacházení tvoří speciální pedagog, takže ten mně většinou dá vědět, jestli tam to sociálně právní poradenství má povinně nebo je to na dobrovolnosti. No a plus s ním dělám takový ty běžný věci jako zrovna třeba teď, když jste volala a já tady měla několik odsouzených za sebou tak s nima řeším doklady, hodně jakoby dluhy, potom rodinnou situaci, rozvody, nějaká úprava styku, výživný, teď třeba budu vyžadovat jim nějaké doklady, kartičky, nějaký rodný listy, občanky děláme, ale převážně ty jejich žádanky jsou týkají se hlavně jakoby peněz a rodiny. Pak je to samozřejmě změna trvalého bydliště, změna jména a příjmení. Víceméně na co si vzpomenete, to s nima řešíme, teď zrovna řešíme, že odsouzený má auto na nějakém odtahovém parkovišti má ho tam už asi dva roky, takže mu tam skáčou poplatky stovka za den a teď se prostě řeší, jak to uděláme, aby si ho mohl vyzvednout a nenaskakovaly mu tam tak strašný dluhy jo. Takže to jsou takovýhle různé věci plus tím, že máme trvale pracovní nezařaditelný tak my s nima řešíme jakoby žádost o invalidní důchod, žádost o starobní důchod, přidělení nějakých kompenzačních pomůcek, opravy kompenzačních pomůcek, protože my tady máme vozíčkáře, takže i tyhle věci tady dělají sociální pracovníce. Takže ta práce je velmi, velmi různorodá. Víceméně tím, že v naší věznici není právník, tak i trošku nahrazujeme takový to právní minimum. Takže první, na koho se obrátí, když prostě jim přijde, že družka chtěla zvýšit výživný nebo vůbec uznání otcovství, popření otcovství, takovýhle věci takový ty základní s nima řešíme taky. No a potom před výstupem, dva měsíce před výstupem sociální pracovník musí napsat na každého odsouzeného předvýstupní hodnocení to je takový víceméně shrnutí nějaká rodinná situace, jestli pracoval, nepracoval, jestli pracoval ve věznici, jestli má platný doklady, kam se bude vracet po propuštění, jestli už má zařízenou nějakou práci. Odsouzený pak musí zakroužkovat, jestli souhlasí s tím, že tohle hodnocení pošle kurátorovi. Když s tím nesouhlasí tak bohužel, kurátor se to nedozví. Dřív to byla povinnost museli to vždycky poslat, kurátor vždycky věděl, kdo se bude vracet. Teď bohužel to tak není. Když odsouzený nechce, tak my mu to hodnocení nepošleme a kurátor vůbec neví, že se bude už vracet a nemá o něm víceméně moc informací. Protože GDPR. Většinou my doporučujeme těm odsouzeným, když vím, že nějak řeší ubytování nebo bude chtít nějakou tu hmotku nebo něco takového tak jim doporučujeme, aby zakroužkoval, že chce, aby o něm ten kurátor věděl a mohl být na něj připravený. Samozřejmě jsou odsouzený, kteří dlouhodobě spolupracují s kurátorem už před výstupem, což taky zařizujeme my, takže s tím nemají problém, aby podepsali, že souhlasí. No a pak úplně těsně před výstupem jakoby měsíc před výstupem my máme na starosti i přidělování

sociální výpomoci tzn. když odsouzený jakoby je propuštěnej, tak my vždycky poslední týden v předchozím měsíci tzn. vlastně teď v pátek si budu vyjíždět výstupák na duben, nechám si ho ocenit na ekonomickém oddělení jakoby za celou věznici. My to tady máme rozdělený, že to mám zrovna já na starosti naši věznici tzn. nechám si ocenit kolik mají peněz k výstupu, kolik budou mít peněz, to mně už spočítá ekonomický, počítá s tím, jakou sumu si utratí na nákupech, jestli mu přijdou ještě během měsíce nějaký peníze když je důchodce a řeším kam bude, jestli má ubytování, to vlastně čerpám ty informace od těch odsouzených který nejsou moji a neznám každého, tak to vlastně čtu z toho předvýstupního hodnocení, takže si to ještě ověřuju a když zjistím, že prostě nemá na účtě žádný peníze, tak musíme se podívat kam jede, za kolik, jestli jede k rodině nebo jestli má zařízený azylový dům, nebo nějakou ubytovnu a musím mu vypočítat nějakou sociální výpomoc, kterou dostane od nás od věznice na cestu, aby nebyl úplně bez prostředků. Plus potom těsně před propuštěním ho vybavíme třeba jízdním řádem, teďka děláme i to, že jim předem vyjedeme takový ty formuláře, aby si mohl požádat o nahlášení na Úřadu práce o dávku hmotný nouze, o nějaký příspěvek na bydlení a tak, protože víme, že v době covidu tam prostě jsou zavřený ty úřady některý, takže to už jim vlastně předvyplňujeme dopředu, takže už od nás jsou vybavený tímhle formulářem, aby už si ho v klidu předvyplnili, protože někde, pak už to tam jenom odevzdají a nemusí někde běhat a vyžadovat si prostě ty formuláře a běhat po Úřadu práce, už si tam dojdou s předvyplněným tím formulářem jakoby se můžou objednat a plus je teď musíme poučit jak se mají chovat venku v době covidu. Protože tady je takový, žejo, tady se jich to tady až tak netýká tzn. aby nosili roušky, co jim hrozí, že musejí to a to a to dodržovat jo, protože někteří prostě sedí dlouho a je to prostě taková zvláštní situace.

Co třeba spadá pod ty dobrovolné aktivity, jak jste říkala?

Speciálně výchovná aktivita je sociálně právní poradenství, ale samozřejmě pak, každá věznice to má jinak, pak můžeme mít dluhové poradenství, nebo mámě nějaký psycho-sociální výcvik je to jako pro každou ubytovnu trošku něco jiného nebo pak jsou jakoby standardizovaný nějaký aktivity což je třeba u mladistvých odsouzených je taková standardizovaná aktivita to je TP1 junior tam vlastně sociální pracovník je tam taky zařazenej, tzn. to je taková uzavřená aktivita, která jakoby do který je mladistvý zařazen na 3 měsíce, je uzavřená jakoby, trvá 3 měsíce, je přesně ohraničená a tam jakoby je to složený z nějakých programů a pracuje a na tý aktivitě je zařazenej jakoby speciální pedagog, psycholog, vychovatel pak třeba škola, ŠVS a ta aktivita potom, když je tam zařazenej tak je to jednadvacet hodin týdně a po tu dobu on vlastně nemusí hradit ty náklady výkonu trestu. A z toho se píše hodnocení, když potom si jakoby žádá třeba o podmíněný

propuštění nebo tak, tak tam prostě podle toho, jak pracuje, jestli to dokončí tak tam prostě se jakoby zohlední tohleto, nebo pak jsou standardizované aktivity třeba program 3Z, ale ty pak probíhají jakoby stejně v každé věznici. Jinak každá věznice má ty aktivity si přizpůsobuje podle sebe, ale to není otázka na sociální pracovníky to je otázka spíš na speciálního pedagoga.

2. Jakým způsobem a jak je realizován program zacházení u Vás ve věznici? Jaké druhy programu zacházení máte?

To je otázka na speciálního pedagoga. Já mám standardně aktivitu sociálně právní poradenství já třeba mám teďka, já mám několik ubytoven tzn. já mám odsouzený to Vám teď neřekne, ale já mám ubytovnu B1 tam jsou pracující odsouzení v ostraze s vysokým stupněm zabezpečením, B2 to jsou také pracující se stejným jakoby to, akorát na jedničce jsou jediný, je jiný zaměstnání, než na B2 tam jsou prostě jiný pracoviště. Pak mám ubytovnu H1 to jsou trvale pracovní nezařaditelný, ostraha vysoký stupeň zabezpečení a jsou to hlavně ležáci a vozíčkáři, protože to je bezbariérový oddělení u nás. A pak mám ubytovnu H2 a tam mám mladistvé odsouzené tzn. na každém tom baráku mám aktivitu. Minimálně jednou týdně. Tzn. pro ty pracující mám sociálně právní poradenství jako jak na jedničce, tak na dvojce. Na dvojce pak máme jakoby jednu ložnici výstupního oddělení, takže tam je povinná aktivita sociálně právní poradenství plus tam třeba je ještě komunita, kde jsem jako, to je zas takový, že to probíhá třeba já nevím, každý den a střídáme se tam, že tam chodí jakoby, tam se řeší už jakoby to soužití, jsou tam výstupní oddělení to asi trochu víte, že to je asi trochu jiný, než běžný oddělení. A pak u mladistvých vlastně na každém tom baráku mám sociálně právní poradenství, takže tím, že mám vlastně jakoby čtyři baráky tak to mám 4x týdně, protože každý týden na tom jednom baráku a plus jakoby u mladistvých odsouzených ještě mám psycho-sociální trénink a plus vždycky minimálně se chce, aby to proběhlo aspoň jednou ročně, je tam ještě právě ta uzavřená speciální aktivita té TP21 junior a to má pak takovou intenzivní práci, protože tam prostě mám většinou během těch 3 měsíců k těm aktivitám, který tam normálně běžně probíhají tak do toho TP21 junior jsou třeba zařazený jenom 3 nebo 4 mladiství a s těma mám pak ještě další aktivitu, která právě spadá pod tohleto. To je taková intenzivnější, hodně se s nima pracuje individuálně, je to prostě standardizovaný program. Jo, nevím, jak bych Vám to takhle vysvětlila, tzn. vlastně obcházím si, mám jakoby rozpis, protože aktivity stanovují a plánují speciální pedagogové, pošlou mě prostě z každého baráku nějaký rozvrh a já se tam najdu a mám to prostě naplánovaný v těch týdnech, má prostě od kdy do kdy, kde

přesně mám tu aktivitu a tam mám být. Oni to vědí, takže jsou připravený, protože třeba vědí, že na H2 u mladistvých jsem měla aktivitu včera od 15:30 do 16:30, teď na B2 budu mít to jsem měla dneska a na B1 budu mít v pátek od 9 do 10. Tzn. ty odsouzený to jako vidějí, protože ten rozvrh jim visí na nástěnce tzn. když to není nějaká akutní věc, kterou by se mnou chtěli řešit, kterou řešej tak, že si u vychovatele podaj žádanku o rozhovor, ta se ke mně dostane a já mám 30 dnů na to, abych jí vyřešila. Většinou to dělám jakoby hned pokud můžu. Takže to řeším jakoby akutně a jinak když mají nějaký věci, který prostě jakoby nejsou takový neodkladný tak oni vědí, že prostě v pátek od 9 přijde paní X na aktivitu, někdy se chce po nás, abychom měli skupinový aktivity, ale já za sebe u nás se to moc neosvědčilo, protože heleďte skupinová aktivita probíhá vždycky jednou za čas, když je nějaký poučení, když se mění zákony nebo něco takovýho nebo když dělám třeba dluhový poradenství s nějakou skupinou tak potom si jako zařadím někoho do skupiny do skupinový aktivity, která probíhá prostě trošku jinak, ale jinak to mám u nás tak, že jakoby vědí a počkaj si a mám individuálně, že si počkaj na to kdy jakoby tam k nim přijdu, půjčím si kancelář třeba u vychovatelů a tam pak řešíme individuální věci, protože tam oni chtěj řešit takový soukromí věci, což jakoby nechtěj řešit před všema nějaký rozhovor nebo úpravu alimentů nebo tak nejsou jako kamarádi žejo.

3. Snaží se podle Vás být vězni vzorní (snaží se účastnit programů, kurzů, chtějí být zaměstnání,...)?

To se nedá paušalizovat. Ta ostraha ten vysokej stupeň jsou recidivisti, takže ty jsou samozřejmě velmi jsou účelový, ale jenom některý, který jako to potřebujou tzn. vždycky když Vám řekne, že chce si podat žádost o PP tak vědí, že musej si nasbírat nějaký odměny, musej prostě něco mít, tak ty se snažej jo, ale jak říkám já nemám nedbalostní trestní činy já mám recidivisty a mám mladiství, a to je peklo, mladiství se nikdy nesnaží. To je úplná výjimka, výjimka. Ale teď jde o to taky, jakoby, jaký kurzy, protože když mají nějakou v rámci programu zacházení kroužek zeměpisu, protože co s nima máte furt jakoby vymýšlet, když na to nemáte jakoby ani moc peníze nebo tak, tak to je třeba nebaví, tak tam chodí jenom že si to odsedí a hotovo. Pak jsou samozřejmě kurzy, který třeba zaštiťujou i nějaký externisti jednou za čas. To tu třeba jednu dobu dělal DP Work a probíhalo tady, že si mohli udělat v rámci věznice třeba kurz na vysokozdvih nebo práce s motorovou pilou o to samozřejmě zájem mají, protože to využijou i venku a ale to zas jako stojí prachy a neprobíhá to třeba tak často a zase má o to prostě zájem jen někdo, kdo ví, že to využije.

TP21 junior, když sklouznu k mladistvým, tak je to o tom, že tam prostě v těch 3 měsících je x zaměstnanců, který prostě každý má nějaký svůj tam je prostě pár hodin a jde o to, jak je zaujmete. Někdo dokáže zaujmout pubertáky, někdo je nedokáže zaujmout jo, takže tam je to strašně těžký, protože ten TP21 junior je jakoby zaměřený hlavně na to, aby zvládali agresivitu, jako ono je hrozně pěkný, když tam máte 4 agresory, tak třeba jsem první půl hodinu, to jsem je jenom krotila, aby se mi tam neporvali. A máte dvě vyučovací hodiny v celku. Takže tam musí potom hodně vymýšlet a hlavně je to takový, že jakoby po nás se chce, abychom je hlavně učili k tomu, aby nesklouzli do dluhů, aby věděli prostě jak prostě se dostat z dluhový pasti to je vůbec nezajímá, jo. Hlavně vy se tam snažíte a oni vám řeknou “no jo, ale proč bych to dělal já v životě nebudu dělat legálně” a teď Vám to vyjmenuje a bohužel, ale jako náš dávkový systém je tak štědrý, že když pak vidíte, kolik prostě dostanou na dávkách a kolik dostanou legálním zaměstnáním a že už po druhý nebo po třetí je ta rodina v oddlužení a soud jim to po druhý nebo po třetí povolil, tak proč by si ty dluhy nedělali. Takže někdy je to těžký je zaujmout jo. Takže je to, jak říkám, prostě je to podle atraktivitu té aktivity, asi tak. A zase, jsou tu odsouzený, který už jsou fakt, ale zas jak říkám, prosím vás, teď to berte tak, že já tady mám opravdu recidivisty, tzn. mám tady úplně běžně, že to je 21/8 tzn. 21x trestaný po 8 ve výkonu trestu mám tady i 36/22 jo, tzn. to už jsou a teď je to důchodce bez důchodu, protože se tak vyfetoval, že už prostě zůstal na vozíku a ten se sem pořád vrací a už na nástupním oddělení volá “jééé paní X, já jsem sem chtěl na zimu, ale ono prostě, já musel jet až do vedlejšího okresu, kde mě neznají, já jsem 3x vykradl krám oni mě prostě nezavřeli”, takže takový klienty já tady mám. Protože upřímně já nevím jak víte, jak jsou drahý třeba lékařský zdravotní služby, ale tady, když máme trvale pracovně nezařaditelného vodičkáře, bez nohy, který prostě leta letoucí je alkoholik, těžkej, kterej si to vlastně jakoby když to tak řeknu buď vytetoval nebo prostě si to vychlastal, když to tak řeknu, amputovali mu cukrovkářskou nohu, protože nikdy nic nedodržoval, ale protože nikdy legálně nepracoval, protože dneska už je to tak, dřív ještě já už to dělám strašně mnoho let jo, takže dřív byla povinnost pracovat, ale to už dávno neplatí a on když má, když chce žádat o invalidní důchod tak musí odpracovat buď 5 let z posledních 10 před podáním žádosti a nebo 10 z 20. Dneska už ty lidi nepracujou, nemusej tzn. když on nemá prachy, on je na vozíku, nikde ho nezaměstnají, nikde ho neubytujou, protože v azyláku by ho třeba ubytovali, ale buď není bezbariérový a nebo by musel dodržovat prostě nějaký jako podmínky, což základní je, že tam nesmí přijít ožralý tak prostě žije na ulici. Kolik stojí nejlevnější ubytovna si spočítejte. Výkon trestu jsou náklady, který on uhradí je 1500 Kč za měsíc se vším všudy. S lékařskou péčí, s dietní stravou,

s kompenzačníma pomůckama, s ošetřovatelem, protože my tady na tý ubytovně H1, kde jsou trvale pracovní nezařaditelní vozíčkáři, máme 3 zdravotní asistenty, který je přebalují, meju, krmí, všechno. Když byly ty poplatky za nemocnici, tak minimální poplatek byl 30Kč/den takže 3000 Kč bylo minimum co zaplatili za pobyt v nemocnici, což je polovina než tady a v nemocnici to byl jen pobyt za nemocnici, ale už všechno ostatní máte jakoby za další poplatky. Tady to mají se vším všudy. Takže, jak jako na ně chcete působit, aby venku nepáchali a žili legálně, když takovýhle beznadějný případi, který tady já teda mám venku prostě nemají šanci.

To jsem vůbec nevěděla, že ve věznici jsou i ležáci a vozíčkáři.

No my tady máme i polohovací postele, máme tady veškerý to zařízení, takže prostě opravdu. Teď venku prostě mají žejo, venku si to musí platit ty kompenzační pomůcky, protože Vám to dají na předpis jenom určitou část, tady taky, ale když se nám tady prostě posere když to tak řeknu, tak mi ho musíme přebalit, takže to dotuje věznice třeba. My to jako dostaneme z toho státního rozpočtu no ale, no. Takže jak říkám no, se mnou uděláte jiný rozhovor než se sociální pracovníci, která má prostě vazbu. Kde má třeba 50 na 50 nějaký nevinný jo, takže jak říkám, musí se to trochu zohlednit. Takže ty, který mají nějakou motivaci, mají třeba většinou doma nějakou rodinu nebo tak nebo je to střední stupeň tak ty třeba motivovaný jsou, chtějí jakoby už se nevrátit nebo tak, ale takový ty a nebo když je to paradoxně, když se mě někdo ptá, tak když jako tady sedí za vraždu, tak se s ním pracuje mnohem líp než s nějakým recidivistou, protože on za tu vraždu dostane sice jakoby vysoký stupeň a dostane jako dlouhý trest, ale jinak je jakoby nepoškozený, když to tak jako řeknu, když to samozřejmě není nějaký nájemný vrah nebo se to prostě vyvíjelo prostě, krádeže, loupeže, loupeže, loupežný přepadení, vražda, vraždy to je zase něco jiného, ale taková ta běžná vražda taková ta domácí zabijačka, když to tak řeknu, tak tam prostě ten člověk žejo, nikdy třeba nic nespáchal jo jako, je poprvé trestaný, je poprvé ve výkonu trestu, ale bohužel to má za vraždu, tak s těma se spolupracuje dobře, protože oni jsou motivovaný, oni jako chtějí jít domu, většinou jim zbyde nějaká, zbytek rodiny nebo teda podle toho, koho zabijou nebo žejo, prostě pokud způsobí nějakou smrt jakoby zabití s následkem smrti, tak ty jsou motivovaný docela dobře, protože ty jakoby jsou ty, do poslední chvíle jakoby pracovali, měli normální život tak se do toho chtějí vrátit, ale třeba ty recidivisti ty prostě jako pro ně je to těžký, protože jakoby víceméně po věznici tady jsou jak ve vatě, protože po nás prostě žejo, jako my jim pořád musíme jakoby až bych řekla sloužit, oni tady mají k dispozici, my musíme chodit na ranní, odpolední, soboty, neděle aby si k nám mohli přijít ty pracující, co pracují venku, to takhle nefunguje. Venku se prostě musejí objednat, tady si jako lusknou

a musíte hned jo, protože jinak si dá stížnost. Teď nad za námi stojí kontrola jakoby státní dozorový zástupce, pak ombudsman, pak sem jezdí SPP to jsou takový ty mezinárodní ochrany proti týrání a nelidskému zacházení, takže my se jim tady jako věnujeme jo a víceméně my tím, že se jim, že s nimi uděláme ten nástupní pohovor na tom nástupním oddělení, tak my už jakoby víme, co má za problém, protože my se ptáme na dluhy na takový a venku se na to nikdo neptá, venku když něco chce tak musí jít za tou službou, tady my jdeme za ním. Tzn. já to vím, tak jdu za ním a řeknu „heleďte nechtěl byste řešit tohle, tohle, tohle, budete to mít potom jako těžký“, takže samozřejmě oni řeknou ano, proč by, ale jako taky nemusejí tady jako moc nic dělat, my to tak tady hodně děláme za ně a chce se to po nás, řekla bych jako čím dál víc jo, chce se teď po nás jako abychom, furt chodíme na školení, na dluhový poradenství, na oddlužování a tak a chtěj už aby, mapujeme dluhy už během výkonu trestu, aby už to měli předpřipravený, aby to mohli, někdy se podaří oddlužení i během výkonu trestu, jo, ale přitom je to hrozný, protože oni nemají přístup na internet, nemají SMS, teď ty všechny, takový ty vyhledávače na dluhy jsou zpoplatněný což oni tady nemůžou využít, nemůžou se dostat na internet jo, takže když nemají spolupracující rodinu, která by to dělala, tak prostě jakoby bohužel na to nedosáhnout, protože oni nejsou schopný si zmapovat ty dluhy jakoby z věznice. Nebo my se snažíme žejo, každá věznice spolupracuje s nějakou neziskovou organizací, která jakoby buď dluhový poradenství nebo třeba zajišťování nějakýho ubytování, příslibu zaměstnání, jo, aby měli šanci třeba na tu půlku jít jo, takže každá věznice má nějaký neziskovky, spolupracujeme tady třeba s Laxusem jo, tzn. venku to nikdy neřeší, ale tady, je zavřený takže my už vidíme, my už se ho zeptáme, nějaký drogy nebo to vidíme, že to má, takže už ho jakoby do toho cpeme, už ho dáváme do toho poradenství nebo jo to mají zase psychologové, že mají třeba drogovou poradnu, máme tady už i adiktologa, takže jako, když jakoby ten odsouzený chce pracovat na sobě, tak tady má jako jedinečnou šanci, tady máme všechno.

4. Co tvoří náplň výchovně vzdělávacího programu, volnočasového, výchovných aktivit atd? Tak to by byla zase otázka na speciálního pedagoga, ale víceméně když jsem to vysvětlila tak to nějak asi tak vyplývá jo, tak volnočasový je většinou sport, nějaký kroužek vaření, kroužek, můžou chodit tady na terapeutický dílny, vyrábět kostičky, hračky a tak. Výchovně vzdělávací to jsou právě nějaký jakoby jazyk, pak protože tady máme třeba vietnamce nebo cizince tak je zařadíme do nějakýho kurzu, plus sociálně právní poradenství, dluhový poradenství a tak jo, ale to je spíš opravdu na pedagoga. My to nevytváříme a tohle to vytváří speciální pedagog.

5. Je rozdílný (popřípadě v čem) program zacházení mezi různými odděleními?

Ano, to jsem Vám teď víceméně řekla jo, protože tam je podle toho, jestli to jsou pracující, jestli jsou zdraví, pak mají jiný program zacházení jiný má samozřejmě mladistvej odsouzenej, který je vlastně mladší 18 let. U nás ve věznici teda máme, protože se nám nepodařilo jakoby získat ke spolupráci nějakou základní školu, tak my máme alespoň tu výhodu, že do naší věznice může jít mladistvý odsouzenej, který má dokončenou povinnou školní docházku a jinak samozřejmě, když nemá tak to se většinou jezdí do Všehrd, tak tam jakoby mu zajistí i povinnou školní docházku dokončení, takže to jsou prostě základní ty a samozřejmě, jinej program zacházení bude mít TPN, to je trvale pracovní nezařaditelný vozíčkář, protože prostě nemůže, ten nemůže hrát fotbal žejo, takže tam se zase snažíme nějaký terapeutický činnosti, máme tady nějaký věci takový, aby prostě nějaká jemná motorika, aby mu zůstala zachována jo, takže tohleto s nima jako děláme.

6. Jste přítomen/a u zařazování odsouzených do práce? Pokud ano, jak probíhá? (Podrobně)

Ano, heleďte zařazování do práce u nás probíhá jako komise, pro zařazování do práce u nás máme i jako takovou tabulku, kde už vlastně to před vyplňujeme už rovnou, třeba když s nima máme ten přijímací pohovor na tom nástupním oddělení tak už se jako vyptáváme, co dělal, jaký má vzdělání, jakou má praxi, takže jako do té tabulky máme přístup, kde jakoby navrhujeme, kam by se třeba hodil jakoby do práce, vzhledem k tomu, jaký pracovní možnosti tady máme. Zařazují se v naší věznici jsou střežený i nestřežený pracoviště, tzn., pracoviště uvnitř věznice a pak pracoviště, kam vyjíždí ven a kde je nikdo nehlídá. Takže samozřejmě to zasedá komise a vlastně komise jsou všichni odborní zaměstnanci, tzn., sociální pracovníce, speciální pedagog, psycholog, ještě v té komise je správní oddělení a prevence a stížnosti, protože každý tam jakoby zaškrťává, my se nějak dopředu domluvíme a pak zasedne komise, jestli ho doporučíme nebo nedoporučíme, je to takhle široký proto, protože žejo, pedagog ví o nějakým vzdělání, my zas víme o té sociální situaci, tzn., když já vím, že se mnou řeší, že zrovna se rozvádí, tak já tam můžu napsat, že já bych ho pozdržela na to nestřežený pracoviště, protože mám obavu, že teď řeší nějakou rodinnou situaci, která není úplně dobrá a může si jí chtít vyřešit prostě tak, že opustí to pracoviště a jde to řešit s tou družkou ven jo. Takže i z těchto důvodů jsme členy té komise, protože vlastně, něco jiného je, když ten odsouzený řeší něco s psychologem, něco s pedagogem něco jiného s vychovatelem jo. Takže když máme nějaký takovýhle ty jako, poznatky, tak samozřejmě můžeme to pozastavit nebo napsat, proč jako jsme ho nezařadili, a nebo, každé se tam vyjádří a potom vlastně ta komise odborná rozhodne, jestli je vhodný nebo není

a zařadí se popřípadě třeba na jinou práci a nebo se na chvíli zařadí na střežený a počkáme, jak se ta situace vyvine a pak ho přeřadíme na to nestřežený pracoviště.

7. Jaký je hlavní smysl zaměstnání vězňů?

Heleďte, oni to dělají hlavně pro prachy, ale druhá skupina, velká to dělá i proto, aby se nenudila a aby se dostala z baráku, protože největší trest pro odsouzené jsou spoluodsouzení. Protože oni tady jako, heleďte nějaká represe tady moc není, jako tady ve věznicích se dobře vaří, vaří se dietní strava, když on řekne, že je vegetarián, tak se vaří vegetariánská, když je muslim, tak se vaří muslimská strava, takže jako nic moc, ale jak říkám, prostě když jsou zavřeni na baráku, tak nejhorší je nuda pro ně, tzn., ta práce jednak že vypadnou, mají nějaký řád a hlavně chtějí pracovat, protože výživný a dluhy. Samozřejmě je tady i sorta lidí, kteří nikdy pracovat nechtějí a rovnou vám to řeknou třeba „já nechci pracovat“. A nebo, už z toho pohovoru vy víte, on jako se tak nějak kroutí a já většinou už se rovnou jakoby zeptám: „heleďte se, já vám to nikde neuvedu, že nechcete pracovat“, protože to oni zas nechtějí, oni chtějí aby jako, že chtějí, ale vlastně nechtějí jo takže, oni nikdy nepracovali venku, je to nebaví. Nevydržej to, protože pro mě je lepší rovnou jako zjistit, že nechce než takový ty, protože jenom zařazení do práce je 6 papírů, vyřazení je zase 6 papírů, musíte zase - na zařazení zasedá komise, na vyřazení zasedá komise, je to hrozná jakoby byrokracie. Takže když vidím, že on nikdy pracovat nebude a je to tady běžný, běžný je že ho zařadíme, on do té práce jde jednou a už tam nenastoupí a to je, když to je práce jakoby pro cizí subjekt, tak on musí dát souhlas a kdykoliv může odvolat souhlas a my ho za to nemůžeme ani potrestat jo, takže jemu se nic nestane, ale pro nás je to strašná byrokracie, takže radši a plus jako mzdová účetní má s tím problém, protože ho zařazuje, musí ho nahlásit na sociální a zdravotní pojišťovnu a on tam jde jeden den a zase ho vyřadí, ale to je spíš jako, já nechci být rasista ale opravdu je to tady hodně vidět u našich romských spoluobčanů, ale jak říkám prosím vás, my už jsme ostražovaná věznice vysoký stupeň a je to teďka hodně u mladých, protože nikdy nepracovali, nemuseli, je strašný rozdíl mezi odsouzeným, který jako zažil předlistopadovou éru a ty polistopadový, je to na první pohled rozdíl. Oni zažili nějakou vojnu, oni zažili prostě to, že ve škole se muselo poslouchat, nebo bylo to prostě jiné. Ti, co tohle už nikdy nezažili tak na všechno vám řeknou „to je vaše povinnost já mám práva, já mám práva, to vy musíte, vy tady jste od toho“ jo je to jako hodně znát.

8. Jak ovlivňuje práce průběh výkonu trestu odnětí svobody?

To je přesně to, co Vám říkám teďka. Oni jednak prostě nezůstávají na baráku, protože čím dýl jsou tady na baráku a jsou tady zavřený furt s tou stejnou skupinou lidí, tak samozřejmě je to tady, že jo prostě dělaj si naschvály, nudí se, nemaji třeba tolik těch aktivit, nemaj ten režim a víte sama, že prostě když se chlapi nuděj tak vymejšlej blbosti, asi tak jo. Takže samozřejmě, vždycky je to pro věznicu strašný plus, jestliže má dostatek pracovních příležitostí a my to tady vidíme jo, když prostě je, když byla korona a museli zůstat zavřený, protože prostě ty zaměstnavatelé, byli jsme v karanténě tak to je mnohem víc kázeňských trestů, jsou tady rozbroje, protože si lezou na nervy, jsou na malým prostoru zavřený a opravdu si dělaj naschvály, takže když vypadnou, čím víc lidí vypadne do práce a zaměstnaj se tam, tak nemaj tolik času vymýšlet blbosti když to tak to tak řeknu jo, takže asi tak.

9. Jakou motivaci mají odsouzení k práci ve výkonu trestu?

Heleďte, to by bylo zase spíše na referát zaměstnávání, o tom, já prostě nevím, ale předpokládám, že tam maj jako, asi je platej míň než normální lidi, protože my třeba vnější, jakoby ty co nám vyjíždí do zaměstnání ven, tak to jsou jako ty práce, který jsou takový ty jednoduchý, nějaký čištění odlitku, takový ty monotónní práce, špinavá, kterou nechce dělat, takže k nám jezdí třeba na třídírnu odpadu Marius Pedersen, jakoby venku dělají spíš ukrajinci a takový ty mongolové třeba u nás v Pardubicích jsou, takže to je taková ta práce o kterou jakoby český člověk moc nestojí, tak tam máme výhodu, že nám tam jako berou naše. Nebo máme pekárny, kde je třísměnný provoz a lidi už dneska moc nechtěj chodit na třísměnný provoz, kde je jako vedro, pekárno no, nadřete se tam, tak tam taky máme teďka novější zaměstnávání, kam nám vyjížděj, tak tam máme už dvě nebo asi tři směny odsouzených, takže jako Pardubická věznice docela teď musím zat'ukat, že práce docela jako máme tady. Že se nám daří zaměstnávat odsouzený, ale jak říkám, Pardubice jako vůbec jsou jakoby, že je tu hodně pracovních nabídek, jsou tady hodně těch zaměstnavatelů spojených třeba s auto výrobou a tak. Samozřejmě věznice, který jsou někde v lese na kraji tak a jsou v Moravskoslezském kraji nebo v Ústeckým kraji tak ty to mají špatný, protože tam není zaměstnání ani pro normální velkou populaci tzn., že samozřejmě tam lidi berou i horší práci o kterou tady v Pardubicích není zájem, protože tady těch pracovních nabídek je hodně a dobrejch, když to tak řeknu, dobře placených nebo tak, takže pak takovou tu horší práci nechtěj ty běžný lidi dělat, ale to samý nemůžete říct na Ostravsko-Karvinsku,

že jo, protože tam ty zaměstnavatelé nejsou, teď prostě ty doly propouštějí, takže je to spojený i s tou zaměstnaností, v té dané lokalitě ve který ta věznice stojí.

10. Mají zaměstnaní vězni nějaké výhody oproti nezaměstnaným?

To odpovím vlastně na tuto otázku i na otázku č. 12. Jasně, mají velké výhody, jednak mají peníze a jednak jestli to jsou pracoviště, takový ty nehezky tak třeba Marius Pedersen, abychom namotivovali, je to fakt hnusná práce, hlavně jako třeba v létě jako smrad, mouchy, krysy, hnus. Takže aby jako nám to neodmítali a chtěli, tak tam zaměstnavatel, tohle to neřeší věznice, ale zaměstnavatel. Pro ně vymyslí bonusy, tzn., třeba na Marius Pedersen třídění odpadu mají navíc, že dostanou, když odpracují celou směnu, celý měsíc směny, tak mají nárok na karton cigaret třeba. Nebo někde jim zas dávají balíky třeba vitamínový nebo něco, co mají povolený samozřejmě. Ale většinou je to tabák nebo třeba nějaká hygiena navíc tzn., že oni nedostanou jen zaplacenou výplatu, ale aby tam chtěli být a pracovali a neházeli se marod a něco takového, tak ještě dostanou tabák navíc. A plus na nestřežený pracoviště, když je zařazen, tak pak má výhodu, protože v rámci odměn může chodit na vycházku s rodinou ven a nebo i ti, co jsou na střeženým pracovišti, když mají návštěvy, normálně návštěva probíhá ve věznici, tak tady běžný návštěvy mají tak, že tu návštěvní sobotu, neděli, což teď teda neprobíhá kvůli korona krizi, ale normálně běžně ti, co jezdí na nestřežený pracoviště, tak pak mají návštěvu venku, takže oni vlastně na ty dvě hodiny, co by normálně trvala návštěva, můžou jít ven. Takže pro ně je to třeba že půjdou, třeba rodina. Takhle, rodina o to úplně takový zájem většinou nemá, protože vemte si, že ta družka zůstala doma s dětmi, nemá peníze a on je nadšený, že půjdou ven, kdežto, když on je tady, tak jí to nic nestojí, ale když jde ven, tak mu zaplatí oběd, zaplatí mu v hospodě posezení, plus, když veze ty děti, tak ty děti taky něco chtějí, takže dost často nám ty družky, někdy jako nechtějí, abychom jim dávali tu. Ale zas oni to řeknou tak, že nechtěj, aby to věděl ten odsouzený, protože oni mu nemůžou říct jako, že ho nechtěj, ale taky to není, je to u takových sociálně slabších nebo tak. Každý má pro a proti.

11. Jaká je motivace vnějších zaměstnavatelů vězně zaměstnávat?

Odpověď je v následujících/předešlých otázkách.

12. Jakým způsobem jsou vězni zařazováni na jednotlivé typy zaměstnání?

O tom rozhoduje jejich zdravotní klasifikace tzn., jak je posoudí lékař, musejí to splňovat a plus se snažíme, že jo, aby prostě pak máme třeba, heďte, když je třeba, občas se stane,

že mezi odsouzenými nejsou skoro žádní kuchaři, tak nám vařej tady, jakoby zaměstnancům vařej odsouzený, tak prostě nám vaří zedník nebo někdo, kdo alespoň, se už při na tom nástupním pohovoru ptám, jako co zkusil, jestli alespoň třeba nedělal někde v pizzerce, ono nakonec i stačí, že třeba jenom rozvážel pizzu, tak už ho zkusíme dát na kuchyň, když zrovna nejsou kuchaři jo, takže musíte pracovat s tím, co je a snažíme se jakoby i tak jako, my se jich úplně jako nemůžeme ptát, protože my zas máme jakoby pracoviště i třeba střežený pracoviště tady máme šití, tak tady na to když byste se zeptala, tak to nechce dělat nikdo z chlapů „ježiš šití jo“, ale zase jako má tak blbou trestnou činnost, že my víme, že ho nemůžeme pustit ven, takže ho musíte i tak jako namotivovat a zas jako musím říct, že jednu dobu jsme tady měli i učební obor šití pro chlapy, to nám tady zbylo pozůstatek, protože dřív jsme tady byly jakoby ženská věznice, ale to jsme měli velký úspěch, docela se nám dařilo, protože nám je měli zaměstnavatelé docela zájem, hlavně jako třeba PPC ta automobilka, jako nám brali ty naše zaučený odsouzený, na šití autopotahů, protože ženský na to nemají takovou sílu a zas jako sežeňte chlapa, který je vyučenější krejčí nebo prostě jo, ale to nám tady zrušili, ale jinak jakoby že jo tady šijou na nějaký výstrojní součástky, takže šijou sintry to jsou takový ty kabáty, takový to oblečení vězeňský, ložní prádlo a všechno tohle, teď se tady šily roušky, dělaly se tady ty štíty celoobličejový, jo tak naučej se to chlapi, takže jako střežený pracoviště máme i šití, tam zas jako oni vědí, že tam jsou mistrový z venku, samý ženský, jsou na ně hodný, takže zas některý to berou, namotivovat je na tohle.

13. Odmítají vězni pracovat? Proč? Jak to řešíte?

To jsem víceméně taky už řekla. Když jdou na naše pracoviště což je ve vězení, třeba to šití, tak tam když odmítnou nastoupit do práce tak my jim za to můžeme dát kázeňský trest, jako že je odmítač práce. Ale oni to neodmítají nikdy, to je jakoby, jestli se to stane 1 ze 150, proč by to dělali, oni se hodí marod. Bolí je záda a jsou tak dlouho nemocný, že je vyřadíme. Takže oni to vlastně neodmítli. Málokdo vám to řekne na férovku, že to nechce dělat. A jakmile jim to pracoviště, který zajišťuje cizí subjekt tzn., že je to jiný zaměstnavatel ne Vězeňská služba, což je většina. Tak tam je to beztrestný. Tam jen odvolá souhlas, ta práce se mu nelíbí tak odvolá souhlas a je to. Tím, že my tady většinou, heďte my ho většinou hned přeřadíme na jinou práci nebo to dělají i tak, že se chtějí dostat na lepší, ale my to i zařazujeme tak, že nejdřív si ho zařadíme na takovou tu, když víme nějaký potenciál nebo takhle, když vidím, že celý život dělal, tak ho rovnou vystřelíme na nějaký lepší pracoviště, kde víme, že se jim líbí, ale fakt potřebuju, aby odváděli super kvalitu

a když vidíme, že nikdy nepracoval, tak ho dáme na úplně to nejjednodušší, kde nemůže víceméně nic zkazit, ale je to samozřejmě i s vidinou toho, že tam dlouho nevydrží.

14. Jak vnímáte situaci ohledně zaměstnanosti, popřípadě jaká by podle Vás měla být?

Jak říkám u nás, nejlepší je opravdu zaměstnaný vězeň, protože jakoby vy o něm téměř nevíte, přes den je v práci, nic moc nepotřebuje, protože nejvíc problémů mají ti odsouzený právě z důvodu toho, že nemají prachy venku, narůstají jim dluhy, dluží na výživným, na to se nabalují ostatní další problémy. Když nechodí do práce, nemají kde získat odměny, protože na tom baráku je jich mnoho, tzn., tady získají na tom, že navíc uklidí, protože uklízet svoje je jejich povinnost. Takže odměny získají za to, že uklízej něco navíc, ale když jich je tu mraky, tak se nevystřídají tolik, jakoby nemají tolik šancí získat tolik odměn. V té práci můžou, tam hezky pracuje, nejen že dostane výplatu, nejen že dostane cigarety navíc, ale ještě dostane prostě odměnu. Tzn., je to jako motivační, když pak jste na baráku, protože my jako nejsme, já jako sedím zamčená s odsouzenýma, já nemám nějakou extra kancelář, oni jsou u mě za dveřma a když potřebujou, tak si zat'ukají, když mám otevřený dveře, tak že jsem tady s nima, takže já s nima žiju ten život, takže to vidím. Když teď byl covid a nevyjížděli nám na pracoviště, tak tady bylo peklo, řvou, hádají se, prostě jsou, jo. Takže nejhorší vždycky je barák, kde je nejvíc nezaměstnaných. Tam je největší bordel, takže s tím pak souvisí kázeňský tresty, když se hádají, vymýšlí si prostě blbosti, takže my jako, my jsme rádi, když máme zaměstnaný a jak říkám, my máme štěstí, že tady jako se docela daří, je to taky ve vlnách. Měli jsme období, kdy nebyla práce, pak je období, kdy máte práci a to, takže Pardubice jsou jakoby docela úspěšný v tom, že máme docela dost zaměstnání pro lidi.

15. Mají podle Vás odsouzení pracovní návyky zvenčí? Pokud ne, jak je motivujete?

To jsme vlastně zodpověděli jako v předchozím. To je případ od případu. Nemůžete to posuzovat, nedá se to říct o všech stejně. Některý je mají, některý je nemají. I se to odvíjí i to vidíte od té trestné činnosti. Kradl, kradl, on už po 20 sedí za ty krádeže, nikdy legálně nepracoval. Tady narůstá počet odsouzených a nikdy legálně nepracovali. Opravdu to narůstá. Oni pracují, ale načerno. Nebo vydrží, ale oni dělají takový ty romáci, dělají takový ty kopácký práce, chvílku, a jsou zvyklý, že to udělají a jsou vyplácený každý den na ruku, protože oni nevydří čekat celý měsíc na výplatu. Tak tady to docela funguje, protože tady on si nemůže utratit tu výplatu celou, protože ty nákupy má jasně stanovený. Každý týden si může nakoupit za určenou částku, podle toho, v jaké je skupině vnitřní diferenciaci.

Takže ono mu to vlastně jakoby stačí, takže tady je to trošku takový ten systém jiný, tady to není tak jako venku, že on prostě nevydrží pracovat celý měsíc, protože nevydrží jako, že by si to utratil všechno. Ale jak říkám netýká se to všech, je to individuální.

16. Co považujete za důležité u osob po výkonu trestu v procesu adaptace?

Heleďte já už jsem poměrně taková vyhořelá, já už to dělám dlouho a tím, jak říkám, já mám na starosti už ty recidivy, tak teď jsme třeba před Vánocemi opravdu intenzivně pracovali vlastně ve spolupráci já, dvě sociální kurátorky, sociální pracovník z azylového domu plus vedoucí azylového domu. Byla to taková specifická situace. Odsouzený nám po 6 letech vycházel ven a bohužel prostě byl covid, neměl peníze, neměl rodinu, nebo tvrdil, že nemá rodinu, že všechno to. Takže jsme mu opravdu na tom 3 měsíce intenzivně pracovali, vydržel nám venku 30 dnů. Dostal mimořádnou pomoc. Obešli jsme mu, on měl fakt blbý výstup že 23. prosince všechno zavřený, pak svátky a tak, opravdu se jako vždycky snažíme, ale bohužel je, že to samý. My tady máme výbornou spolupráci jak s azylovým domem, tak s nocležnou, tak tady v Pardubicích máme dům na půl cesty pro mladé lidi. Máme tady, řekla bych až nadstandartní spolupráci, ale vždycky se snažíme i zkusíme obejít některý typy, nebo se snažíme hodně, ale bohužel v 90% si to pak pokazí ti odsouzení. Zdrhnou, nedorazí tam, takže tady ten odsouzený nám celou dobu lhal, protože nám tvrdil, že nemá kontakt na rodinu, takže obral sestru o peníze, obral našeho bývalého odsouzeného, ten mu taky pomáhal o peníze, do azylového domu, dostal mimořádnou dávku od věznice, kde musela zasednout ještě komise ekonomická, že my máme jenom nějaký omezený rozpočet, on dostal víc, protože jsme dokládali, že magistrát nebude přes tu dobu fungovat, byl fakt bez prostředků sociální pracovník, který měl dovolenou tak kvůli němu seděl, celý den šel do práce, aby otevřel toho 23. tu nocležnu, aby měl kde spát. On tam ani nedorazil, ani nezavolal nic. Ještě z těch peněz, co jsme mu my přidělili, se zfetoval a vypadalo to opravdu nadějně. Tady se snažil, vypadalo to, že funguje, spolupracoval s adiktologem s kaplanem se vším a práce k ničemu. Ale je pravda, že takových těch úspěšných, jo máte takový ty typy, třeba nedávno, zas byl covid, tak jsme řešili i když třeba rodina řekla, že může jít k nim bydlet, ale on byl pozitivní, tak řekly, ne neexistuje my ho tady nechceme. A teď musíte sehnat covid ubytování přes Vánoce, přes zimu, nebo odvoz, protože jsme je nemohli pustit vlastně vlakem, autobusem. A tak taky občas je, že jsem sháněla, musela jsem mít potvrzený, že opravdu si bratr pro něj přijede a když mu volám, tak říká: „jeee paní sociální, vy tam ještě pořád pracujete, já jsem tam byl zavřený před 5 lety, ale super, jojojo, jak to říkáte vy, na mě se můžete spolehnout, já pro něj opravdu přijedu, že jste to

vy“ a fakt pro něj přijel. Takže to Vás fakt potěší nějaký takový věci, jo jakože, alespoň. Já beru nějaký kodex - malý drobný úspěch za velký, je výhou, když se něco takhle podaří, protože jinak je to sorta. Jak říkám, neberte to, já nemám nedbalostní trestní činy nebo střední stupeň, já mám fakt recidivy. To je opravdu jiná sorta odsouzených. Měli by být nějaký následný služby, ale to nejsou, protože věznice je na pokraji, to nikoho nezajímá, protože nejsou peníze. Nejsou to roztomilý děti, ani hezká babička s dědečkem. Takže my teď začínáme mít problém, hlavně naše věznice a ještě se to týká Břeclavi a ještě pár věznic. Většina věznic s tím nemá problém, protože trvale pracovně nezařaditelný nejsou ve všech věznicích je jich jenom pár, ale ležáci a vozíčkáři jsou jenom u nás v Pardubicích, takže my máme jakoby velký problém umístit ty odsouzený, protože vemte si, že i normálního babičku a dědečka z Vaší rodiny, čekací lhůty jsou neuvěřitelný. Teď narůstají, že každý důchodák má nějaký, musí splnit nějaký plán a nemůžou tam. V každém je, že nesmí spáchat násilnou trestnou činnost. Jinak ho nevezmou. To tady ale já mám všechny. Takže teď důchodák vám ho nevezme, když nemá peníze, on nemá důchod, protože nikdy nepracoval. On třeba venku dosáhne na příspěvek na péči, ten se posuzuje jinak. Ten se neposuzuje podle toho, co odpracoval, ale co nezvládne za činnost, ale na ten nemá nárok ve výkonu trestu. Což my jsme velmi rádi, protože byly dva roky přechodný, kdy měl nárok, jenomže my nejsme akreditované pracoviště na poskytování sociálních služeb tzn., my jsme neměli oprávnění ho od nich vybírat. Tzn., vemte si, že on měl příspěvek na péči třeba 16 tisíc Kč a ten takhle rozdával odsouzeným. On je uplácel, to bylo strašný a my jsme o něj pečovali zdarma a on ty prachy vlastně rozfofroval za hulení, takže se to jako zrušilo. Teď jsou zase snahy, aby se to vrátilo, ale my to nechceme, protože zase my nemáme akreditaci, takže ty peníze od nich nemůžeme vzít a teď on by tady měl strašný peníze, který jako. Ty peníze jsou určený prioritně pro nás na to, aby si čerpal tu službu. Ale on, když nám řekne, že platí si jinýho odsouzenýho za to, aby mu odnesl nákup z kantýny na cimru, tak my to musíme akceptovat. To by se k tomu musela udělat ještě nějaká prováděcí vyhláška nebo nějaký další pod zákon, ale tím, že se to týká víceméně 3 věznic, tak kdo by to dělal. To samý, já tady mám teď budu propouštět chlapa, který je po obrně, ale jako, tady je na zbavení svéprávnosti a to nikdo neudělá, protože mu nikdo nechce dělat opatrovníka. Nechodí, nemá vozík, protože prostě k nám přijel z nemocnice, takže se zhoršil nějak těsně, my jsme ho tady trošku rozchodili, ale má tak krátký trest, že se nestihne požádat o přidělení kompenzační pomůcky, to trvá, revizní lékař, specialista, teď byl covid, takže Vás teď nikde specialista neobjedná, takže to je třeba na rok a on neměl tak dlouhý trest a teď nemám pro něj ubytování. Teď on je za nějaký sexuální chování, takže mi ho nikde v žádném domově

nevezmou a nejhorší je, že on odtud ani neodjede. Protože ano, nám zařídí odvoz sanitním vozem, ale musím mít pro něj zařízený sociální, dřív to bylo jako na zdravotní, ale už nám dělají i výjimku, že nám jsou schopný poskytnout sanitku i na odvoz do sociální služby, což je vlastně trochu protizákonný, ale přimhouří oko, protože my ho našim vozem nemůžeme odvézt, protože to je vlastně výkon trestu pořád naše auto a on už je propuštěný a já zatím nevím, kam mi ho vezmou. Protože on nespĺňuje. A tohle nám narůstá. Teď nám narůstají psychiatrický pacienti, to jsou mladý kluci, který jsou vyfetovaný. Takže oni si vyfetujou schizofrenii, pak těžkou schizofrenii, teď nemají, o rodinu přišli, protože prostě nemají nic, protože všechno profetovali a kde je umístíme, ono je mu 30 nebo míň než 30. Plus má ještě že jezdí na dialýzu, protože si zničil ledviny, nikdy nepracoval, takže nemá na důchod, nemá rodinu, nemá nic, nikde mi ho nevezmou. To veřejnost jako moc nezajímá tyhle věci, Takže adaptace je pak špatná. Nebo máme takový ty jednou jedinkrát zatím nebo vlastně loni poprvé se nám to stalo a bojím se, že se nám to začne stávat častěji, že jsme se vždycky nějak poradili jo, ale loni se nám poprvé nepodařilo umístit odsouzeného, protože neměl nohy, ale neměl vozík ani kompenzační pomůcky, protože je svéprávný, je to blázen, zatím mu nestihli sebrat svéprávnost, odmítl nám, protože tím, že je svéprávný může podepsat reverz, takže 3x jsme se ho pokusili odvézt na specializované vyšetření, aby ten specialista mohl mu napsat žádost o přidělení invalidního vozíku, protože to prostě musí schválit pojišťovna a revizní lékař příslušné zdravotní pojišťovny, jenomže když nám 3x podepsal reverz, tak se to prostě nestihlo udělat. Takže byl bez vozíku, měl obě dvě nohy pod kolenem uřízlý, byl tady za násilnou trestnou činnost, neměl rodinu ani ubytování a nikde nám ho nevzali. Takže našťestí byl z malé, opravdu malé obce, protože obec je povinna podle zákona se o něj postarat, ale prostě nikde nám ho nevzali, tak jsme se domluvili se starostou, že teda paní doktorka přes to, že jsme ho neměli kam ho odvézt, tak napsala odvoz sanitním vozem, sanitka ho vyklopila před radnicí na lavičku, starosta volal nemocnici, aby mu přidělili sociálně zdravotní lůžko, protože jinak že zavolá Novu a Primu a tak, že tam nemůže nechat prostě bezdomovce bez nohou, bez ničeho po propuštění z výkonu trestu. Tak nakonec mu udělali výjimku, jenom proto, že vyhrožoval televizí, protože ho nikde nevzali. Protože není hezký, je hnusný, sprostý s nikým nechce spolupracovat, přestože, my se mu snažíme pomoci, tak on na vás řve, že prostě jsi. No nebudu Vám říkat jaký slova, ale jsou to opravdu velmi hrozný slova, protože má třeba ještě schizofrenii a co s tím jako uděláte, kde Vám ho vezmou. Takže takhle je asi proces adaptace po výkonu trestu. Takže co se stane, za chvíli ho tu máme zase. Protože prostě on nebude, on nechce, on není standartní, oni ho nestihnou

zbavit svéprávnosti, a nebo to ani nefunguje. Každý město má nějakého svého nepřizpůsobivého, který chce chlastat, nechce do azyláku, nechce spolupracovat s nikým, onanuje na veřejných prostorech, pořád okrádá lidi, a tak co. Jednou za čas ho vezmou, odvezou ho do věznice, my ho tady umyjeme, trošku ho ošetříme, zase ho zaléčíme, seženeme mu znova už asi po pátý občanský průkaz, zařídíme mu rodný list, všechny tyhle věci a tady si odpočine, zregeneruje, dáme mu dietu, dáme ho do pořádku, přibere tady třeba 10 kg no a skončí mu trest, takže ho zase vykopneme no a takhle je to kolečko. Ale jak říkám, jsme specifická věznice. Není to úplně všude. Na tyhle nejsou moc peníze, na mladiství je spousta programů, to že oni nechtěj, to je věc jiná. A mě nejvíc irituje to, že veřejnost si řekne, to jsou ale děti. To nejsou ale děti. Mladistvý odsouzený se do věznice dostane, až poté, co jsou vyčerpány všechny jiné prostředky. Tzn., on už je třeba od 11 let na pervitinu, od 11 krade, od 13 loupí, takže on má třeba 16 loupežných přepadení, loupežný přepadení je, že musí někoho zbít, aby ho okradl, to není, že si to jenom vezme a nic. Většinou to mají ještě tak, že to jsou gangy, takže spolupracují ve vícero, přepadají slabý nebo malý děti nebo přepadají seniory, takže dostane nějaký výchovný pohovor, pak nějaký SVP, pak ho dají do výchovného ústavu a z něho pořád zdrhá. Při tom útěku páchá další trestnou činnost a teprve potom se takovýhle člověk mladistvý, 16letý dostane do výkonu trestu. Ale snažíte se, snažíme se ho nějak převychovat, ale k nám se dostane už když selhalo tohle všechno. A nebo, ano je to mladiství, který třeba fungoval, byl v pohodě, ani na něj nikde nebyl veden spis na OSPODu, ale potom třeba spáchá jednorázovou velmi brutální věc jako třeba upálení bezdomovce nebo ubití, brutální vražda. Víte ty medializovaný kauzy. A s nima pak pracujete. Ale na ty jsou zaměřené programy, tam je toho hodně. Jsou nějaké záchranné sítě, ale tyhle, samozřejmě, tady se mi to střídá, mám tady ty mladiství, který se mi dopracovali na to, že mám tady na ostraze, jak sedím, to je ostraha s vysoký stupeň pracujících a už tady mám mé bývalé mladiství, takže resocializace se nám evidentně nepovedla, můžu to brát jako za svoje selhání, ale už to neberu, to bych se musela zbláznit.

17. Napadá Vás k tématu ještě něco co byste mohl/a říci?

Napadá mě to, že mladí, mohli byste se zaměřit mladý, budoucí sociální pracovníci na to, aby společnost, prostě, tak alzheimer centra se budují, ale pro ty platící klienty, azylové domy se moc nebudují a už vůbec se nebudují bezbariérový a možná by se na to měl začít brát ohled. Už i v Japonsku, když čtete nějaký medializovaný kauzy, už i ty starý japonci páchají trestnou činnost, protože zjistili, že se o ně nikdo nepostará ani bohatý Japonský stát, takže jdou do výkonu trestu.

Sociální pracovník č. 2

1. Popište mi prosím, jak vypadá Vaše práce s odsouzeným vězněm – od nástupu, po výkon až po opuštění věznice. Podrobně.

No co se týče toho nástupu, tak odsouzený, když přijede do věznice nový odsouzený, tak na nástupní oddělení. Tam bývá týden až dva a během nástupního oddělení se setkává a vedou s ním pohovory odborní zaměstnanci věznice, mezi který patří i sociální pracovník, vedle psychologa, vedle speciálního pedagoga a na nástupním oddělení se získávají informace a sestavuje se jeho komplexní zpráva. Svoji část tam má i sociální pracovník, kdy my s ním provedeme pohovor a zajímají nás věci jako bydlení, kde bydlel předtím, než se dostal do výkonu trestu, jestli bydlel ve svém bydlení, jestli byt je v osobním vlastnictví nebo jestli žil po ubytovnách, nebo jestli si byty pronajímal a jestli to byli krátké pronájmy a střídal to, nebo jestli bydlel někde na ulici jako bezdomovec nebo v těch přístřeškách. Tady se člověk setká i s odsouzeným, který bydlel v garáži. Zajímá nás bydlení plus, kam se po propuštění bude vracet, což je dost podstatná věc. Některý odsouzený to sociální zázemí mají, takže už vědí že se budou vracet k rodičům, manželce, družce. Některý odsouzení při tom nástupu řeknou, že po propuštění ani neví, kam se budou vracet. Pak nás zajímá lokalita bydlení, kde před výkonem trestu byl. Jestli je to nějaká vyloučená lokalita, kde je více trestných činností, herny nebo čtvrti, kde naopak je to lokalita, kde ta trestná činnost není. Jestli měl nějaké konflikty v místě bydlení, co se týče přestupkového jednání, kdy za to nemusel být ani trestaný. Jestli byl řešený pro přestupky, jestli měl problém v mezilidských vztazích, pobíjel se tam, nějaké výtržnictví. To je tedy jedna oblast bydlení, dál nás zajímá jak je na tom se zaměstnáním před výkonem trestu. Jestli před zadržením nebo před nástupem do výkonu trestu jestli pracoval nebo nepracoval. Jestli když pracoval jestli to bylo legální zaměstnání, že legálně pracoval nebo naopak se živil že pracoval na černo nebo nepracoval vůbec a žil jen z trestné činnosti a třeba ani žádný zájem o práci třeba i na černo, že o tom zájem nemá. Jsou odsouzený, co řeknou, že pracují, mají pracovní návyky zachovaný, z nějakých důvodů třeba exekucí raději pracuje na černo, že to nepřemýšlejí nějak do budoucna, že když bude pracovat na černo celý život, že pak je problém s důchodem, se zdravotním pojištěním. Přitom to jsou lidi, co třeba i dřou, ale na černo. Takže i když je třeba nezaměstnaný, tak jestli to řeší, že byl evidovaný na Úřadu práce, nebo nebyl, aby byl evidovaný jako žadatel o zaměstnání a tím pádem třeba i to zdravotní pojištění hradí Úřad práce, nebo jestli na to úplně kašlal a ni se nezaevidoval.

Nebo na Úřadu práce byl zaevidovaný, ale pak mařil součinnost, takže nedodržel ty schůzky. Jestli ho sankčně vyřadili. S tím souvisí i jeho finance, další oblast, co nás zajímá jsou finance. Jestli pobíral plat nebo mzdu pravidelně, nebo nepravidelně. Chvilku byl zaměstnaný nebo nebyl, jestli to jsou pouze nelegální příjmy, nebo jestli pobíral sociální dávky. Do toho patří i lidi co jsou invalidní, jestli je invalidní a pobírá invalidní důchod, nebo starobce se starobním důchodem. Když nepracoval tak jestli pobíral sociální dávky, jestli byl dříve zaměstnaný nějakou dobu tak podpora v nezaměstnanosti, a nebo dávky hmotné nouze, příspěvek na živobytí, doplatek na bydlení. Do těch financí patří pak i to, jak je na tom s dluhy, jestli má přehled, jestli má exekuce, většina odsouzených exekuce má, jestli má přehled alespoň o tom, komu dluží a kolik, jestli to ví. Jestli má dluhy z trestný činnosti, jestli má exekuce a jestli je má tak zda ví čím vznikli, co byla ta listina, jestli to bylo zdravotní pojištění, půjčky, úvěry nebo exekuce, že jezdí na černo chytí ho a pak neplatí. Takže ty dluhy plus, jestli ví, zda má škodu nebo dluh z trestný činnosti, Spousta odsouzený kromě toho, že dostali trest odnětí svobody na nějakou dobu, tak v. tom rozsudku je povinnost, že má uhradit škodu těm poškozeným. Fyzické osoby, které okradl a oloupil nebo třeba nějaké firmy nebo způsobil dopravní nehodu, oběť se musela léčit v nemocnici tak tam pak vznikne dluh na zdravotní pojišťovně, kterou musí uhradit. Spousta odsouzených to má už v tom rozsudku od toho soudu, že je povinnen tomu a tomu uhradit škodu tak velkou. Jestli má tedy ponětí o tom, když byl odsouzený, zda ví jakou škodu způsobil a komu. Pak je další oblast, co se týče rodinného vztahu a kontaktu s rodinou a blízkými osobama, zajímá nás rodinný stav, zda je ženatý, svobodný. Jsou tady i cizinci, takže sem patří, zda je cizinec, nebo občan ČR, stav, děti, kolik má dětí nebo vyživovacích povinností. Kolik má dětí u kterých byl zapsaný jako otec v rodném listě. Pak nás zajímají blízké osoby s kterými chce být v kontaktu a s kterými je, osoby, které jsou pro ně blízké. Ptáme se třeba na prarodiče, rodiče, jméno, příjmení, kde bydlí ta osoba, jestli jsou spolu v kontaktu plus kterou osobu považuje za kontaktní s kterou bude v pravidelném kontaktu. Ptáme se na telefonní čísla na rodiče. Pak probereme sourozence, když je ženatý tak manželku, když není ženatý tak družky, na děti plus, když chce označit ještě blízkou osobu, která není v příbuzenském vztahu a kdo je pro něj hlavní kontaktní osoba. V téhle oblasti, jestli v té rodině, jak to tam probíhalo, zda docházelo k narušování mezilidských vztahů nebo ne, jak to vnímá, jestli to považuje tu rodinu za funkční nebo ne. Plus poté tam jsou věci, co zjišťujeme při nástupu a to platné doklady. Zda má platný občanský průkaz, když je platný nemá tak s ním sepisujeme protokol občanském průkazu o ztrátě nebo odcizení. Mnoho odsouzených přichází do výkonu trestu a občanky nemají, ztrácí to. Takže se

opakovaně odsouzený vrací a my jim necháme udělat občanský průkaz jde ven přijde zpět a on tu občanku nemá, takže občanský průkazy a to zjišťujeme na nástupním oddělení, Když ho nemá sepíšeme protokol o ztrátě, poučíme ho, protože abychom mu tady mohli udělat na magistrátu nový, platný občanský průkaz tak on musí dodat rodný list. Někteří s tím nemají problém, napíší domu o rodný list, alespoň kopii, pošlou, některý musím ještě, aby si ho pokusili zařídit přes matriku narození v tom jsme jim taky nápomocný, dáme jim adresu, pomůžeme jim se sepsáním žádosti, ale tam si on musí ten rodný list na té matrice narození jako ten správní poplatek za vystavení toho opisu uhradit sám. Kdežto, ty občanské průkazy tady necháváme pak dělat, tak na to máme i fond věznice, mnoho odsouzených ten správní poplatek, uhradí jim za to věznice, Ten občanský průkaz, jak je na tom s dokladama, plus kartičku pojištěnce, když průkaz pojištěnce nemá, jsme mu nápomocný s tím, dodat adresu a sepsání žádost o vystavení nové průkazky pojištěnce. My jsme teď dlouho žádnou eskortu neměli, protože celý ten nouzový stav nám dlouho nepříjel žádný odsouzený asi měsíc a půl tak nevím, jestli jsem na něco nezapomněl. Tohle je tedy na nástupním oddělení, on se potom dostane na nějaký ten oddíl a pak je to zařízený dost tak, oni, když můžou tak si můžou zařídit něco řešit třeba se mnou, se sociálním pracovníkem, cokoliv, co potřebují řešit. Je to široká oblast tak si píšou žádost o rozhovor se sociálním pracovníkem. Tam napíše, co by chtěl řešit, to dá vychovatel tu žádanku a já si ho pak volám a řeším tu věc o kterou má zájem. Některý odsouzený mají už přímo v programu zacházení, ten se jim sestavuje na začátku průběhu trestu nebo v průběhu výkonu trestu kdy se aktualizuje, tak se jim aktualizuje do programu zacházení třeba speciální zacházení a tam už třeba má přímo napsaný sociálně právní poradenství a takový odsouzený, který to má v programu zacházení, tak jedou týdně probíhá sociálně právní poradenství jako aktivita a toho já si беру pravidelně a tam řešíme třeba dluhový poradenství. Takový kurz dluhové poradenství od dluhů, přes příjmy, výdaje, přes úvěry, půjčky, přes exekuce, insolvenční, takovou finanční gramotnost. A ti, co to mají v tom programu zacházení to sociálně právní poradenství tak ty si беру pravidelně každý týden, když mám od speciálního pedagoga stanovený ve volnočasových aktivitách na ten týden datum a hodinu, kdy to má probíhat. Pak když usoudím, že jsme vše probrali, tak dám speciálnímu pedagogovi návrh na to, že to absolvoval, tak aby to z programu zacházení vyřadil. Zařadím si tam zase třeba dalšího. Je to jednak jak ty problémy odsouzených přichází na rozum a co potřebuje najednou momentálně řešit od sociálního pracovníka, tak si ke mně dává žádost o rozhovor a já to s ním řeším, jak se ke mně žádanka dostane, já si ho zavolám a řešíme to. A pak to jsou to sociálně právní poradenství, kdy to mají odsouzený přímo v té speciálně výchovný oblasti

toho programu zacházení uvedený a ti chodí každý týden v uvedený den a uvedenou hodinu, kdy to probíhá. Když se blíží konec trestu, když má 3 měsíce do výstupu tak já mám asi 180 odsouzený na starost, když odsouzenýho, který mám na starosti přiblíží ty 3 měsíce do konce trestu tak zpracuji oznámení o nadcházejícím propuštění, který se odesílá, když s tím ten odsouzený souhlasí tak se to posílá sociálnímu kurátorovi. Tam píšu pro sociálního kurátora informace, kde ten odsouzený má trvalé bydliště, kam se bude vracet fyzicky, trvalé bydliště může mít jinde třeba na úřadě. Plus pak něco z té anamnézi odsouzeného, píšeme tam třeba s kým byl v kontaktu, jestli je ženatý, jestli má děti pak něco i z jeho života, jestli vyrůstal v úplné rodině nebo jestli během dětství byl v dětském domově s kým udržoval kontakt během výkonu, jaké má vzdělání, jestli byl během výkonu trestu zaměstnaný, píšu tam jakou měl práci během výkonu trestu a na jakém pracovišti, nebo jestli byl během trestu jen nezaměstnaný. Pak píšeme, jak to má s doklady, jestli bude odcházet s platným občanským průkazem, což by měl a je to dost podstatně. Klademe důraz na to, aby občanku z výkonu trestu měl platnou, protože oni ji pak potřebuje hned aby se evidoval na Úřadu práce, aby si požádal o hmotnou nouzi, mimořádnou okamžitou pomoc. No a u toho oznámení je, že s tím musí souhlasit, tam podepisuje, jestli souhlasí nebo nesouhlasí s odesláním toho nadcházejícího propuštění sociálnímu kurátorovi. Pokud řekne že nesouhlasí, tka sociální kurátor tu zprávu ani nedostane, když souhlasí tak dostane a je tam i kdy má výstup, kolik si ponese peněz, kolik dostane peněz při výstupu. Já ho vždycky poučuju o tom, že tady je ta možnost po výstupu se zastavit za tím sociálním kurátorem, který tam je a měl by mu pomoci s návratem do civilního života. Když nebude chtít nemusí chodit za ním, žádnou povinnost není, vždycky se to muselo hlásit po výkonu trestu, ale měl by se zaevidovat na Úřadu práce. Do 3 dnů po výkonu trestu by měl zajít na Úřad práce a zaevidoval se a nenarůstal mu dluh na zdravotním pojištění, protože když je evidovaný, tak to hradí Úřad práce a plus, že se zaeviduje a jak ta jeho situace po propuštění vypadá, si může zažádat i o ty další sociální dávky, když hned nemá možnost pracovat. Je to různé u těch odsouzených, když občanský průkazy nemají tak během výkonu trestu se snažíme opakovaně apelovat sežeňte si ten rodný list, buď v té rodině nebo když to nejde tou rodinou tak zase aby si napsali na u matriku narození, aby věděli, jak se to dá zařídit, aby se ten rodný list zařídili a mohli udělat ten občanský průkaz. V tom průběhu výkonu trestu to jsou obsáhlý problémy s kterými chodějí. Obsáhlý ze všech možných oblastí. Třeba najednou, že chce uznat otcovství na dítě tak zařizujeme přes matriku uznání otcovství, najednou potřebuje, aby napsal někomu plnou moc, potřebuje pro někoho plnou moc venku, aby za něj něco zařizoval, tak zařizujeme paní matrikářku, aby ve výkonu trestu zprostředkujeme

tu návštěvu, aby se zařídila plná moc pro odsouzeného, zajišťujeme ve spolupráci se sociálním kurátorem návštěvu sociálního kurátora, já mám třeba na starosti kontakt s Probační a mediační službou. Tak mám odsouzené, kteří třeba chtějí k podmíněnému propuštění spolupracovat nebo požádat o spolupráci s Probační a mediační službou. Teď potřebují různé rady třeba s dluhy, co se týče exekucí. Těch věcí je hodně během výkonu trestu. invalidní důchody, jsou tady odsouzený, který má zdravotní problémy nebo to chce jen zkusit, tak přijde s tím, že chce požádat o invalidní důchod tak jsem povinen to s ním sepsat v tom směru, aby to bylo zaslaný na tu Okresní správu sociálního zabezpečení a ta už si to řeší po své linii, jestli ten invalidní důchod dostane nebo ne. Nebo když někdo tady zestárne a má nárok na starobní důchody, tak to.

2. Jakým způsobem a jak je realizován program zacházení u Vás ve věznici? Jaké druhy programu zacházení máte?

Máme tady ten standartní program zacházení, tam je hlavně ta pracovní oblast a vzdělávací oblast, pak tady máme speciální program zacházení tam pak do toho patří hlavně ta oblast speciálně výchovná oblast. Kromě pracovní oblasti jsou tam i speciálně výchovné aktivity. Pak může být minimální program zacházení a pak jsou tady programy zacházení, protože tady máme výstupní oddělení tak když odsouzený je zařazen na výstupní oddělení tak ten má program zacházení, který je specifický pro to výstupní oddělení. Na to výstupní oddělení se zařazují odsouzený, který mají trest delší než 3 roky a půl roku do výstupu nebo odsouzený který z nějakých důvodů, třeba sociálních se rozhodne, že by patřili do toho výstupního oddělení tak tam je program zacházení pro výstupní oddělení. Pak jsou tady oddělení trvale pracovní nezařaditelných, který mají zase pro tu svoji oblast program zacházení, kde je hodně terapie a práce na terapeutickém centru. Jinak program zacházení má různé oblasti – pracovní aktivity, volnočasové aktivity, vzdělávací aktivity nebo zájmové aktivity, vzdělávací, speciálně výchovný a oblast utváření vnějších vztahů, takže speciální pedagog ten program zacházení odsouzeném sestaví, odsouzený ho pak dostane k tomu, že souhlasí s tím programem zacházení tak ho podepisuje. Nejdřív ho odsouhlasí ředitel věznice a pak ho dostane k seznámení a s tím, že se zavazuje ho plnit odsouzený, který ten program zacházení podepíše a stvrdí svým podpisem, že se zavazuje ho plnit a má teda různé oblasti a vychovatel to vyhodnocuje v hodnotícím období, jak si plní pracovní aktivity, vzdělávací aktivity, podle toho co v tom programu zacházení má a i když je pak ten standartní tak je tam hlavně pracovní oblast a vzdělávací a když je to ten speciální program zacházení tak tam musí být speciálně výchovné aktivity kromě těch

pracovních a pak je ten minimální program zacházení to je třeba odsouzený, který by si řekl že ten program zacházení odmítá, že ho plnit nebude tak ten má ten minimální, který je zaměřen na to, aby dodržoval vnitřní řád a plnil si ty pracovní aktivity.

3. Snaží se podle Vás být vězni vzorní (snaží se účastnit programů, kurzů, chtějí být zaměstnaní,...)?

Jak který, většina odsouzených, když jsme na nástupním oddělení a probíráme třeba oblast, jak jsme se bavili tu oblast pracovní, toho zaměstnávání tak se současně ptám, jak to mají ve věznicích jestli mají zájem pracovat, tak na tom nástupním oddělení alespoň já. To tak mám, že odsouzený říká, jo já chci do práce, určitě. Já jim třeba nastiňuji, jak to máme, jaké pracoviště máme, uvnitř věznice, jaké pracoviště jsou nestřežené a pracoviště s volným pohybem po věznicích tak to už podle mě, musí být výjimka, že by některý odsouzený na nástupním oddělení mi řekl dopředu já pracovat nebudu, žádnou práci nechci, když mě dáte do práce tak já pracovat nebudu, odmítám, je to za mě výjimka. Naopak na nástupním oddělení slyším, že jo chci co nejdříve do práce, chci pracovat. Takže to je takhle. Jedna věc je, že na nástupním oddělení žádnou práci nedostane on pak se dostane na ten oddíl, kde je zařazený a on máme to tady tak zařazený, že máme evidenci, kde odsouzený jsou zapsaní na pracoviště, který máme a pak závisí, jestli na tom konkrétním pracovišti je volné místo, protože ta situace není o tom, že pro všechny odsouzené je práce, takže na práci musí čekat. Spousta odsouzených během té doby co jsou nezaměstnaný, chodí za vychovatelem a ptají se jak to vypadá s tou prací, když už by do té práce mohli jít. V okamžiku, kdy v těch firmách nebo na těch pracovištích co tady mám ve věznicích se uvolní pracovní místo, tak hned se referát zaměstnávání si z té evidence vybírá odsouzené, který nejdříve musí jít k lékaři a ten musí posoudit, jestli po zdravotní stránce je schopný pracovat na kovolisu nebo v dřevovýrobě nebo na šicích dílnách nebo na Marius Pedersen v pekárnách, nejdříve to musí posoudit lékař jestli je schopný. Když je, tak jde ke komisi, která ho oficiálně do té práce zařadí. Pak jsou odsouzený, který jsou zařazený do práce a jsou odsouzený, který opravdu jsou zařazený na to pracoviště a pracují tam dlouhodobě. Jsou odsouzený, který rok dva na tom pracovišti jsou a pracují, ale pak jsou odsouzený, který jsou zařazený do té práce, moc tam chtěli, ale za 14 dní jsou vyřazený, že to nezvládali, nebo najednou ten přístup na tom pracovišti, že ten mistr pracoviště je s tou prací nespokojený, že se v té záuční době neosvědčili, někteří že nejsou schopný pracovat a některý, že o tu práci zájem nemají. Je to velice individuální, jsou odsouzený, kteří se zařadí do práce a pracují bez problému dlouhodobě a je odsouzený, který je zařazený do práce a za 14 dní je vyřazený,

že se v práci neosvědčil. Statistiku nemám, abych řekl, kolik odsouzených ten jejich důvod nebyl o tom, že chtějí na tom pracovišti, z jakého důvodu se hlásili. Do těch kurzů jsou odsouzený, co sami chodí a na kurzy, který máme, máme tady vzdělávací středisko, učební obor kuchař nebo práce ve stravování a dvouletý, že se můžou vyučit a vedle toho jsou pak další kurzy malíř, natěrač, jazykový kurzy, keramika. Jsou odsouzený, který o to zájem mají, ví, že se tady vyučí, během těch dvou let. Pak jsou odsouzený, který do toho učebního oboru nastoupí a zase jsou vyřazený, že přestanou chodit, přestane je to bavit a bez nějaké omluvy, třeba ze zdravotního důvodu jsou vyřazený.

Oni si mohou vybrat tedy kam chtějí jít do práce nebo na jaké kurzy?

Třeba je tady učební obor práce ve stravování a to začíná jako normálně školní rok někdy od září jako venku probíhá školní výuka, tak i tady na tom školským vzdělávacím středisku. Tak dokonce do tohoto učebního oboru se hlásí dokonce i odsouzený, kteří jsou z jiných věznic, takže třeba nám v srpnu přijíždějí odsouzený, který si vybrali, že ve věznici Pardubice absolvovat učební obor práce ve stravování a opravdu z různých věznic z ČR sem přijedou na dva roky se vyučit v tomhle tom oboru. V té kmenové věznici si vyplnili tu žádost, že by chtěli být zařazení do učebního oboru ve věznici Pardubice na té práce ve stravování. Tu přihlášku poslali sem do věznice Pardubice na to vzdělávací středisko, kde jsou normální učitelé a ti si vyberou počet co potřebují a takže takhle na konci srpna na začátku září jsou sem eskortovaní na základě jejich zájmu o ten učební obor zařazený do školy a dva roky tady normální chodí na denní studium do toho učebního oboru. Ti si to mohli vybrat. To samé školský vzdělávací středisko má nabídku právě těch rekvalifikačních kurzů a obráceně – odsouzený z věznice Pardubice a chtěl by se třeba vyučit obráběčem kovu ve Valdicích, kde mají učební obor obráběč kovu dvouletý nebo na Borech Plzeň je třeba zase jiný učební obor. Tak oni si sami ze svého zájmu pošlou žádost o učební obor třeba do Valdic a když jsou vybraný, tak tam na dva roky odjedou a absolvují ten učební obor a vrátí se zpátky do kmenový věznice. Nebo naopak kdyby tam začali mít problémy, přestali by do té školy chodit, odmítali by to, tak je ta věznice pošle zpátky. Pro ty co tady máme, je nabídka kromě učebního oboru na SVŠ mají různé rekvalifikační kurzy nebo keramiku a do toho zase odsouzený když má o to zájem se přes vychovatele přihlásí a závisí na středním vzdělávacím středisku, který si ty odsouzený vyberou a začnou chodit. Je tam třeba angličtina, cizí jazyky. A s prací je to jakoby podobně, samozřejmě toho odsouzeného třeba zjišťujeme, jaký má pracovní návyky, jakou má kvalifikaci, i když těch vyučených je tady málo. Většinou mají ti odsouzený pouze základní školu s tím, že začali dělat, Hodně

odsouzených začalo po základní škole dělat učební obor různý, ale oni to nedodělali. Většina má pouze základní školu, jsou tu výjimky, že se objeví odsouzený, že má třeba právnické vzdělání nebo vysokoškolské vzdělání, ale to jsou výjimky, Většina odsouzených má základní vzdělání s tím, že třeba nějaké třídy opakovali, některý skončili v 7 třídě, plus je jich dost i v tom věku po základní škole nastoupili do nějakého učiliště, ale nedodělali to. Nebyli schopní prostě tři roky dodělat, už třeba v prvním nebo ve druhém ročníku přestali do těch škol a učebních oborů chodit. Mají základní vzdělání, ale ptáme se jich, co venku dělali, k čemu s čím měli venku nějaké zkušenosti. Proto tady máme třeba pracoviště kovolist, tam se vyrábí odlitky, převážně ručně, manuální práce. Takže když s odsouzeným ten speciální pedagog promluví, tak ho napíše třeba na kovolis. Někdo venku i když není vyučený dělal se dřevem, pomáhal v truhlářské dílně, i když je nevyučení tak dělal něco se dřevem, tak ho napíšeme na dřevovýrobu. Zajímavé je, že tady máme pracoviště šicí dílny a většina odsouzených jako chlapů venku těžko šila, takže tam tuhle pracovní činnost to šití, kdy se tady šije tzv. soukenný oděv, to je vlastně oděv těch vězňů, který se tady šije přímo ve věznici, takže oni se to tady pak naučí šít a tohle tady dělají. Potahují tady matrace, oni jsou pak napsaní po tom rozhovoru s nima na to pracoviště, co tady máme, takže svým způsobem si můžou říct, že by třeba radši na ten kovolis, nebo na tu dřevovýrobu, nebo když je vysloveně vyučený tak máme tady údržbu vnitřní provoz, takže třeba zámečníci, zedníci, truhláři, který jsou vyučený, mají svářečský průkaz nebo instalatér, tak ty jdou vyloženě dělat na údržbu. Takže, když se zjistí, že je třeba přímo vyučený elektrikář, takže se vlastně dává na takové pracoviště, kde vysloveně ta jeho kvalifikace se dá využít. Pak jsou tady pracoviště nestřežený, jak jsem se už zmínil, třeba pekárny, Marius Pedersen, třídění odpadku, dřevovýroba v Chrudimi. To je přímo pracoviště v Chrudimi, kam odsouzený jezdí, nebo některý chodili i uklízet tady v Pardubicích do jedné městské části v Pardubicích uklízet, zametat chodníky, ulice. Pak máme ještě pracoviště Hamerník, to je celkem hodinu jízdy od věznice a tam pracují zase se dřevem, vyrábí dřevěné násady, lopaty, motiky. Ale to jsem mluvil o pracovištích s povoleným volným pohybem po věznici nebo na nestřežený pracoviště a tam už ale se ty odsouzený opravdu vybírají i z pozice naší, tzn. tam se vysloveně, jak dlouhý má trest, jaký paragrafy, jaká je to osobnost, protože ty odsouzený jsou puštěny mimo věznici a to už nemůže být každý odsouzený, tam už musí být určitá jistota, jako že vlastně ten odsouzený, tu důvěru, kterou mu dáme s tím, že bude pracovat mimo věznici, normálně v civilní firmě, že ji nezklame a něco neprovede. Tam už přicházejí jiný hlediska tyhle, co se týče trestné činnosti, délky trestu, paragrafy, osobnosti odsouzeného, závislostí atd.

4. Co tvoří náplň výchovně vzdělávacího programu, volnočasového, výchovných aktivit atd? Vzdělávací program o tom jsme teď dost mluvili. Přímo ve Věznici Pardubice máme přímo to školský vzdělávací středisko a tím pádem tam hodně spadá ten učební obor, práce ve stravování, plus ty jejich rekvalifikační kurzy, který nabízí. Pak vlastně ty volnočasové aktivity v tom programu zacházení je pak zájmová oblast to jsou ty různé kroužky, který třeba vedou vychovatelé, je tady třeba, že vedou sportovní kroužek nebo zeměpisný kroužek. Hlavně jsou ty sportovní, ten zeměpisný a někdo má třeba i aktuality z domova, ze světa. Pak tady byly kroužky jako zájmovou aktivitu český jazyk, minulosti.

Vaše kolegyně mi říkala, že se učí kácet.

Nevím jestli v dnešní době, ale toho jsem byl třeba účasten, jsou pak různé programy. Měli jsme tady programy jako restart, revenant a to teď v současné době neběží, ale běželo to tady dva roky. Bylo to ve spolupráci s pracovní agenturou DP Work. Působí hodně v automobilovém průmyslu, třeba v Mladé Boleslavy nebo i v Písku. Ona ve spolupráci s vězeňskou službou vytvořili projekt a odsouzený, kteří byli do toho programu vybrání, plus se přihlásili a prošli jím, ten projekt byl zaměřen nebo v rámci toho projektu si mohli udělat tyhle zkoušky jak říkáte třeba na křovinořez, na motorovou pilu, svářecí průkaz, vysokozdvíhový vozík a to bylo ve spolupráci s touto agenturou, která jednak měla svoje instruktory, co sem do věznice jezdili, školili je v teoretické oblasti třeba v základech práva, dokonce přivezli, měl ten školitel povoleno přivést 10 notebooků, učil je základy na počítači. Protože to bylo ještě s další organizací a z této společnosti/organizace sem jezdili i dluhový poradci, který s každým odsouzeným, který byl v tomto projektu restart nebo revenant vlastně individuálně řešili jeho finanční situaci. Mapovali s ním dluhy plus když je zmapovali, co by se s tím dalo dělat a ten DP Work si vytvářel školící středisko ve spolupráci s Věznici Jiřice a vybraní odsouzený a ti co měli zájem byli zařazení do projektu a odjeli z Věznice Pardubice do Věznice Jiřice a tam si udělali tenhle průkaz na vysokozdvíhový vozík nebo základy sváření. A ta motorová pila a křovinořez to probíhalo i ve Věznici Pardubice, že sem nechali navést trámy nebo kusy dřeva a oni se na tom učili řezat třeba tou motorovou pilou a ještě to mělo další plus, když byl odsouzený motivovaný a chtěl tak po propuštění právě ten DP Work, když odsouzený prošel tímto projektem, programem a chtěl, tak po propuštění mu DP Work zajistil práci a ubytování v tom automobilovém průmyslu třeba v Mladé Boleslavy nebo tam kde působil. Tohle tady probíhalo, byly to dvouleté programy. Ten ale v současné době neprobíhá, ten probíhal

v letech 2016-2018. Ty vzdělávací aktivity to je to ŠVS, tam patří ten všeobecně vzdělávací klub, oni tomu říkají. Některý to má třeba jako zeměpisný kroužek, tohle mají hlavně vychovatelé. Pak jsou ty speciálně výchovné aktivity, to jsme taky mluvili to jsou třeba ty sociálně právní poradenství to třeba máme my a psycholog má třeba zase svoje. V těch speciálně výchovných aktivitách je tahle aktivita psychologa. A pak jsou ty zájmové aktivity to jsou ty kroužky, sportovní kroužek to mají odsouzený rádi, že si chodí hrát, mají tady vybavený hřiště, pěkný a jinak máme tady ve věznici pedagog volného času a ten s nimi dělá zase ty sportovní aktivity. Takže může vychovatel nebo pedagog volného času ty si e berou do posilovny – kondiční cvičení. Takže na kondiční cvičení nebo do posilovny. Máme tady tělocvičnu, kam můžou odsouzený chodit plus na těch výstupních odděleních se s nimi třeba vaří. Tam mají aktivitu vaření. Tam se připravují na ten návrat do toho civilního života, takže na tom výstupním oddělení je to zařízený tak, že je tam i lednice, sporák. Oni si můžou nakoupit pod dohledem vychovatele toho výstupního oddělení u ten vychovatel má zase nějaké finance vyčlenění na to vaření. Ten s tím dělá to vaření. Máme tady terapeutické centrum a tam jsou vychovatelé terapeuti a ty s nima dělají tyto aktivity – je tam dílna, kde pracují se dřevem, malují tam, je tam keramika. Je tam pec a můžou vypalovat věci z keramiky. Je tam i to vaření, vyrábí hračky pro děti, co se veze pak dětem do školky. Tohle se tedy dělá na terapeutickém centru, kam odsouzený docházejí a mají to v tom programu zacházení nějaké té oblasti stanovený, že mají tuhle činnost na terapeutickém centru.

5. Je rozdílný (popřípadě v čem) program zacházení mezi různými odděleními?

Určitě rozdíl je u těch, máme tady ty trvale pracovně nezařaditelný, oddělení trvale pracovně nezařaditelný to jsou tzv. TPN, to jsou odsouzený, který jsou starší 65 let jsou to starobní důchodci, nebo jsou invalidní ve 3 stupni, nebo jsou po zdravotní stránce v takovém zdravotním stavu, že nemůžou být zařazený na standartním oddělení a o tom si rozhoduje vězeňský lékař, ten stanoví zdravotní klasifikaci, je to zdravotní klasifikace F, to asi nikomu neřekne, ale jakmile má tuhle zdravotní klasifikaci F, tak je zařazen na tohle oddělení trvale pracovně nezařaditelných. A tam ten program zacházení je už jiný v tom, že nechodí do práce. A nejsou zařazení do zaměstnávání. Jejich pracovní aktivity jsou tedy hlavně ten úklid na oddíle, někdo je i na vozíku je imobilní. Byli odsouzený, kteří jen leželi, ale to jsou zas takový extrém, že musel být převážen s lůžkem. Takže tam ten program zacházení je jiný, některý si z nich právě chodí na to terapeutické centrum, tam pracují. Šijou hračky, nebo něco se dřevem nebo malují, když jsou schopný toho a jsou tím

vychovatelem/terapeutem vybraný pro tuto činnost. Poté je oddělení výstupní, který má program zacházení směřovaný k tomu výstupu a návratu do civilního života tak tam je více těch komunit a pravidelných komunit, kterých se účastní psycholog, speciální pedagog, sociální pracovník probíhá tam třeba i beseda se sociálním kurátorem. Po tom výstupu je tedy to hlášení Úřadu práce plus mají možnost víc těch extra morálních aktivit. S vychovatelem to opuštění věznic v souvislosti s programem zacházení, aby se šli podívat na Úřad práce jak to tam chodí, nebo i ty dlouhodobé tresty, když má třeba 10 let a je vhodný adept tak před tím výstupem aby se podíval jak to po těch 10 letech vypadá na ulici, čím se platí v autobuse, jak se dá jet hromadnou dopravou, jak to vypadá v obchodě. To byly případy, že nevěděl jak s nákupním košíkem, kam strčit desetikorunu. Na tom výstupním oddělení je to zase v tomhle zaměřený na tenhle směr než na tom standartním oddíle, aby byl schopný sebe obslužný činnosti třeba si něco uvařit nebo na standartním oddělení, aby si tady vařili to nejde. Pak máme tady mladiství to Vám říkala kolegyně. Program zacházení pro mladiství je zase jiný, mají povinnou školní docházku nebo tam mají přímo program Junior 21 ten standardizovaný program, tam je to zase jiný než na standartním výkonu trestu.

6. Jste přítomen/a u zařazování odsouzených do práce? Pokud ano, jak probíhá? (Podrobně).
To jsem přítomen. Probíhá to jednou za týden, máme to ve středu tuto komisi. Už před tou komisí v úterý já vím, nebo dostanu seznam v počítači, mám tam seznam odsouzených, který tou komisí ten daný týden budou procházet a tam u té komise probíhá jednak to, že byl zařazen do práce na to konkrétní pracoviště a od kdy na to pracoviště bude zařazen. Probíhá zařazovací komise ve středu a on v pondělí pak do té práce fyzicky jde. Probíhá to za účasti odsouzených. Odsouzenému při té komisí se přímo vedoucí výkonu trestu, který komisí vede oznámí, že jste zařazený do té a té práce a od toho a toho datumu. To samé obráceně. Někteří odsouzený jsou z nějakých důvodů vyřazený ať z důvodu že to nezvládají nebo vzniknou problémy kázeňský, že se tam dopustili nějakého přestupku nebo odmítají pracovat, a to vše probíhá přes komisí, kde mu komise přímo řekne, jste vyřazen od toho a toho datumu. Současně probíhá zařazení do rekvalifikačních kurzů, učebního oboru to vše jde přes komisí. Současně tam probíhá, že odsouzený se stěhují z jednoho oddílu na druhý oddíl ne o z nástupního oddílu na jednotlivé oddíly, a to vše probíhá přes tuto komisí. A já ten konkrétní seznam dostanu předem a k tomu zařazování do zaměstnání se vyjadřuju. Probíhá to v papírové podobě, takže každé zařazení a vyřazení jsou na to formuláře na ty konkrétní odsouzené a je sepsán a je tam tabulka, kde se k tomu vyjadřují od pedagoga,

psychologa, sociálního pracovníka, oddělení prevence, oddělení správního přes vedoucí výkonu trestu až pak to schvaluje ředitel nebo zástupce ředitele věznice. Já mám možnost a hlavně je to u těch odsouzených, který se zařazují na ty pracoviště nestřežený nebo pracoviště s volným ohybem mimo věznici, možnost se k tomu vyjádřit a dát stanovisko, jestli vlastně to doporučuju, nebo ne. Tohle se vše řeší u komise.

Je to dostupné ten formulář?

Není bohužel to nemohu. Jinak probíhá to za účasti odsouzených, aby to slyšeli fyzicky. Je to tedy odborná komise a vyjadřují se právě k tomu, jak jsem říkal jak kmenový vychovatel, plus ten sociální pracovník, speciální pedagog, psycholog vedoucí nebo zástupce vedoucího výkonu trestu, vedoucí oddělení zaměstnávání pak další příslušný oddělení prevence a stížnosti, vedoucí oddělení vězeňský strážce, oddělení správního a předsedou komise je první zástupce ředitele věznice. Ten je předseda. Ředitel věznice to schvaluje nebo neschvaluje. Právě se tam řeší jak to zařazování odsouzených z oddílu na oddíl, nástupního oddělení na oddělení, kam pak po nástupním oddělení půjde a přerazování a zařazování do zaměstnání do školy plus i diferenciacní skupiny. Jsou 3 diferenciacní skupiny. Jsou 3 diferenciacní skupiny, většinou když odsouzený nastoupí do výkonu trestu tak je zařazen do tzv. druhý prostupní skupiny vnitřní diferenciacie. Když v průběhu výkonu trestu si plní vše nadstandartním způsobem, program zacházení plní nemá žádný kázeňský tresty, naopak má odměny tak ho vychovatel může navrhnout na přerazení do první prostupní skupiny vnitřní diferenciacie. To právě probíhá přes tuto odbornou komisi a když naopak některý odsouzený program zacházení dlouhodobě neplní, dopouští se kázeňských přestupků, je kázeňsky trestaný tak je přerazen do horší skupiny prostupní vnitřní diferenciacie. Tak třeba z 2 do 3 nebo z 1 do 2 nebo když je to závažný přestupek charakteru třeba zneužitá návykových látek v průběhu trestu tak jde z 1 diferenciacní skupiny rovnou do 3 a to probíhá zase přes tu odbornou komisi.

Jak se třeba dostanou k těm návykovým látkám? To propašují od někoho z venku? Z návštěv?

Třeba. Přestože probíhají ve výkonu trestu kontroly, těch, kteří do věznice vstupují a jsou to třeba ty návštěvy co jdou za ním nebo sem jezdí spousty aut zásobování, protože nebo je tady vězeňská kuchyně musí taky jíst, takže sem jezdí spousty aut civilních pečivo, různé potraviny. Pak jsou tady různý pracoviště, co sem dováží ty výrobky a vyváží se výrobky. Pak odsouzený dostávají balíky, nárokový balíky, odstávají dopisy, takže vše se sice kontroluje. A další věc jsou léky. Odsouzený jsou takový psychiatričtí pacienti, takže mají psychiatrické léky a dokážou to zneužít způsobem, že s tím kšeftují, jsou tady právě

trvalce pracovně nezařaditelný, kteří berou dost léků, takže i když se dělají různé opatření, kontroluje se všechno balíky, všechno, než sem to auto vjede tak se prohlíží, zaměstnanci a ne jenom zaměstnanci, ale i ty civilní do těch provozů, který tam dělají třeba mistry prochází rentgenem a není to nic neznámého, že v těch věznicích návykové látky ať už zneužití těch léků nebo i vysloveně drog – pervitin prostě se stane, oni jsou vynalézavý takže různě se snaží dělat v balíkách skrýše nebo v těch dopisech, kde to může být nalepený pod známkou. Těch možností je hodně, jsou vynalézavý až přes takový, co se objevuje různé ty přehozy v těch médiích nebo byli i akce v médiích, pak se rozkryla celá síť ve Valdicích myslím, že to bylo i v tisku.

7. Jaký je hlavní smysl zaměstnání vězňů?

Jednak v podstatě aby ve velký míře vytvořili pracovní návyky nebo upevnili., Hodně vězňů je mladých do 30 let a po té revoluci už pracovní povinnost není takže mnoho odsouzených ani do práce nechodilo nebo jsou mladý, nebyli schopný se ani vyučit takže na to kašlali, takže s tou prací moc zkušeností nemají takže jeden den smysl je aby v tom výkonu trestu se poprvé dostali k práci pravidelný, aby pravidelně, když je motivovaný tak pravidelně do práce chodí, musí vstát, musí pracovat nějakou dobu. Aby získal pracovní návyky a upevnil si je a další věc je finanční. Když pracuje tak má nějakou pracovní odměny a z té si hradí jednak své dluhy, protože část pracovní odměny jde na dluhy, exekuce, mají děti, takže když jsou v rodném listě a je prokázané že jsou v rodném listě tak z pracovní odměny hradí i výživné což má velký význam pro rodiny co zůstali venku pro družky a manželky, že jim na děti něco přispívá. Hradí výživné plus hradí náklady výkonu trestu, ví že tady není úplně zadarmo, že i těch 1500 Kč měsíčně, že se mu strhává na tu stravu a energie co tady spotřebuje voda, světlo, takže to hradí a něco mu z toho zůstává na kapesný takže, to má další význam, že ten, co pracuje má kapesné a může jednou za týden do vězeňské kantýny a může si nakoupit a podle v které té diferenciační skupině a podle toho kolik peněz má si může nakoupit. Když je v té první diferenciační skupině tak za 800 Kč, ve druhé za 600 Kč, když je ve 3 tak za 400 Kč. Takže ti, co jsou nezaměstnaný a nedělají a rodina z venku nemají nikoho, kdo by jim nějaký peníze poslal, tak ty mají vysloveně 100 Kč kapesného na měsíc. Když pracuje a je zaměstnaný tak má třeba kapesný, který mu zbyde po. Všechny srážkách, tak mu zbyde třeba 800-1000 Kč a za to si může nakoupit to je teda další. Plus pro něho smysl. Samozřejmě že zase je to individuální, ale dost odsouzených říká, že když chodí do práce tak jim to utíká, že přeci jenom ráno musí do práce odejít, tam odpracuje pracovní směnu, přijde až o půl 3 na oddíl a pak už je vycházka hodinu, večere, takže to víc

utíká, než když odsouzený v 6 hodin ráno budíček je nezaměstnaný a 24 hodin je na oddíle, akorát 1 hodinu si může jít na vycházku ven jinak je pořád na oddíle. Ale jsou odsouzený, kterým to vyhovuje a ani do práce nechtějí. Takže smysl upevňování pracovních návyků, vytváření u někoho a finanční stránka, hrazení dluhů, výživného, nákladu výkonu trestu a plus má z toho i kapesné a plus něco jde i na tzv. úložné a tam se mu peníze stárájí a on na ně nemůže, si je utratit je během výkonu trestu, ale při odchodu z věznice, v den svého výstupu je dostane. Takže se mu tam můžou našetřit peníze do toho začátku po propuštění.

8. Jak ovlivňuje práce průběh výkonu trestu odnětí svobody?

To už jsem taky naznačil, že ve smyslu, když je zaměstnaný, jaký to pro něj výhody má jak po finanční stránce, tak může mít i pocit smysluplně stráveného času, že to neproleží 24 hodin, ale že je tam pracovní náplň. Dostat to souvisí s finanční stránkou, protože když jsou odsouzený, kteří když jsou schopný a po celou dobu výkonu trestu pracují a vydrží v práci, tak si dokáží našetřit i pro začátek, tedy finanční prostředky pro bezprostřední přechod do civilního života. Třeba získají i nějakou novou kvalifikaci, že tu práci venku nedělal, ale tady třeba. Měli jsme pracoviště tiskárny, takže odsouzený dělal v tiskárně, takže to mohl pak využít i venku zaměstnat někde se v tiskárně, že získá nějaký pracovní zkušenosti, třeba i zaučení v tom, co může využít potom venku. Nebo naučit, aby získal ty pracovní návyky, chodit do práce a ráno vstát a nespát, jít do práce a pracovat je normální a mělo by to tak být, někteří to neznají ani ze svých rodin, kord ty, co vyrůstali v 90. letech a rodiny jsou z různých sociálně vyloučených oblastí a už i jejich rodiče nechodili do práce, byli nezaměstnaný, brali různé dávky a oni v tom vyrostli a připadá jim to normální, tak třeba i tady pracovní návyky snad můžou získat.

9. Jakou motivaci mají odsouzení k práci ve výkonu trestu?

Tak ono se to pořád točí, to je zase dokola a pro mnohé je i to finanční ohodnocení motivací, že si třeba splácí exekuce a dluhy, některý vám řeknou, že chtějí do práce, aby mohli, manželce nebo družce posílat výživné, takže vysloveně je motivuje tohle, že chtějí přispívat rodině. Pro další může být motivace náplň dne, pro někoho v uvozovkách nuda, že těch 24 hodin na 1 hodinu vlastně opustí oddíl na hodinu vycházky a jinak jako nezaměstnaný pořád je na oddíle s dalšími 90 zavřený 24 hodin tak pro tyhle, že se na 8 hodin dostane do práce a jak jsme říkal, utíká mu to, čas je vyplněný tímhle, může být pro někoho motivace i tohle. Některým to vyhovuje jsou i takový, ale z mého pohledu, když si vezmu, že je na tom oddíle, kde je s ním dalších 90 lidí a vlastně je tam zavřený 24 hodin a když nechodí do

práce tak akorát má hodinu vycházky ven a někteří ani na tu vycházku nejdou, takže on ten oddíl může opustit jen na hodinu ven a jinak je tam stále na oddíle s dalšíma 70 lidmi. Takže chápu, já si to nedovedu představit a takhle to nemusí být dny, ale měsíce, roky, někdo je tu 5 let a když byl 5 let nezaměstnaný 5 let 24 hodin na oddíle s dalšími 80 to je hrozný. Takže když chodí do práce tak na těch 8 hodin opustí oddíl je tam v zaměstnání, dělá tam něco, takže takhle.

10. Mají zaměstnaní vězni nějaké výhody oproti nezaměstnaným?

Po finanční stránce rozhodně, ten, kdo je nezaměstnaný a nemá veku rodinu, která by mu pravidelně posílala do věznice peníze, za které by si nakupoval tak opravdu dostane 100 Kč na měsíc, a to je celé. Proti tomu zaměstnanému, je ta výhoda velká. A zaměstnaný zase výhodu, že si tam může dělat nákupy, kromě dalších věcí.

11. Jaká je motivace vnějších zaměstnavatelů vězně zaměstnávat?

Ono možná i těch zaměstnavatelů tady uvnitř věznice. Protože třeba Kovolis je firma, která tu má svůj provoz, věznice mu pronajme budovu a ta firma má své mistry, který, s odsouzenýma tam pracujou. Nevím, jestli jen pro ty vnější, ale to by bylo spíš pro ně. Já jen obecně. Ti odsouzený, ta jejich mzda není velký, takže pro toho zaměstnavatele to má asi i tuhle výhodu, když zaměstnává odsouzeného. Nevím kolik zaměstnavatel platí věznic, to by zodpověděl asi někdo jiný. Vězeň ve většině případů má mzdu 5500 Kč. Jakoby základní složka pracovní odměny je 5500 Kč a pak je druhá skupina, ale tam už musí mít musí doložit, to je třeba na té údržbě, že někomu dají 8250 Kč, to je druhá skupina, ale musí to doložit tím, že je třeba vyučený ten truhlář, že má výučný list. Většina z nich se základním vzděláním mají mzdu 5500 Kč. Což oproti minimální mzdě je rozdíl venku, když firma bude zaměstnávat normálně v civilu člověka na té pozici. Takže jí to bude stát určitě víc, než když zaměstnává toho vězně. Prostě odsouzený má 5500 Kč mzdu, a to venku asi nikdo nedostane To by byla jedna motivace pro ty firmy, aby zaměstnávají odsouzený. A pak si myslím, že pro ty co mají provozy uvnitř věznice tak mají svoje provozy hlídaný, věznice má ostrahu, má vězeňskou stráž, takže není možné aby pracoviště někdo vykradl protože venku třeba tu firmu někdo vykrade takže i tohle může být motivace, že si nemusí platit nějakou bezpečnostní službu, aby v noci hlídala ten objekt, A pak další věc, že mají stálý přísun pracovníků, protože odsouzených je hodně, práce bohužel není pro všechny proto zájemců na to pracovní místo je pořád víc než je odsouzených, takže jakmile je odsouzený vyřazený nebo skončí, že mu skončí trest tak firma má náhradu, protože na to místo čeká

dalších x odsouzených, takže si nemusí shánět pracovníky. Pro toho zaměstnavatele je další výhoda, že má zaručený přísun pracovníků. K tomu by Vám dodali na referátu zaměstnávání, které spolupracují s firmami.

12. Jakým způsobem jsou vězni zařazováni na jednotlivé typy zaměstnání?

To už jsme taky probrali, jedna oblast je pracoviště vnitřní, střežený, uvnitř věznice, jsou za tou ohradní zdí, kde jsou odsouzený pod neustálým dohledem. Na takové pracoviště může kterýkoliv odsouzený, pokud splňuje zdravotní klasifikaci. To už jsem se taky zmínil, že nejdříve ho musí zkontrolovat lékař, zda je po zdravotní stránce schopný pracovat, tady to nejde že by doktor řekl „heďte, já vás na to pracoviště kovolís nepustím, protože máte ty a ty zdravotní problémy a odsouzený by řekl ne to já vám podepíši, klidně reverz to neexistuje“. Tady když lékař řekne, po zdravotní stránce nejste schopen vykonávat práci na pracovišti kovolís nebo dřevovýrobě nebo nevím kde, tak přes to nejede vlak a ten odsouzený tam nemůže pracovat. Takže to ovlivňuje jeho zdravotní stav. Pak když jsou ty vnitřní pracoviště tak vlastně tam když tomu odpovídá zdravotní stav tak může kterýkoliv odsouzený. Něco jiného jsou pracoviště nestřežený s volným pohybem mimo věznici. Nestřežený pracoviště jsou, že firma si je odveze na pracoviště třeba na Marius Pedersen a když jsou to nestřežený pracoviště tak je tam k tomu ještě jeden zaměstnanec věznice byl to třeba dřív i příslušník, teď jsou to civilové, ale pracují ve věznici a ten příslušník měl za úkol. Takže oni si tam pracovali ten příslušník u nich nestál, že bych celou pracovní dobu tam jen stál to ne, ale jednou třeba za hodnu tam šel a musel je sečíst, jestli někdo nezmizel a neutekl. Takže už i tam nelze vybrat každého odsouzeného, musí se udělat výběr a zvažovat, kterému odsouzenému se dá tahle důvěra, že se pustí ven a on neutече a nebude se snažit propašovat drogy, mobilní telefony, nebude tam navazovat nějaké nedovolené styky se zaměstnanci firmy a chtít po nich různé věci. Tam už je výběr. A pak jsou vysloveně pracoviště s povoleným volným pohybem mimo věznici, kdy si pro ně přijede firma, odveze si je, oni tam pracují bez dohledu té věznice a po pracovní době je zase přiveze do věznice. To už musí být zase jiný výběr, než na pracoviště, který jsou uvnitř věznice a kde jsou odsouzený pod neustálým dohledem. V tom se způsob výběru a zařazování liší. Plus hraje ta jejich kvalifikace. Takže když přijde někdo, kdo je vyučený elektrikář tak si ho vysloveně vezme ta údržba ten vnitřní provoz, když elektrikáře potřebují.

13. Odmítají vězni pracovat? Proč? Jak to řešíte?

Už jsme se zmínili je to zase individuálně a jsou vězni, kteří pracovat odmítají a je v tom rozdíl ještě, že je celkem rozdíl, jestli pracoviště patří státu tedy věznici jako šicí dílny nebo je to pracoviště cizího subjektu Když někdo nastupuje třeba na kovolis, Marius Pedersen, Hamerník, pekárny tak on podepisuje, že souhlasí s tím, že bude zaměstnán právě u tohohle cizího subjektu, než je věznice. Kdežto, když někdo pracuje na pracovišti, co patří věznici nebo státu jako šicí dílny tak ne. Když dělá na pracovišti cizího subjektu, tak tam je ta věc, že on kdykoliv může říct, že už pracovat tam nechce a znamená to, že odvolává svůj souhlas se zaměstnáváním u cizího subjektu. Prostě z nějakého důvodu řekne odvolávám souhlas se zařazením na pracovišti kovolis a má na to právo, má na to nárok a je vyřazený bez nějakého postihu, protože to zákon umožňuje, tak jako souhlasil, že bude u té firmy, tak může souhlasit, že to bere zpět s tím, že když on řekne dnes odvolávám souhlas se zaměstnáváním na kovolisu tak teoreticky my ho tam můžeme držet do konce následujících měsíce, takže třeba do konce dubna, takže bez nějakých těch sankcí je vyřazený. Když by tohle udělal na pracovišti šicí dílny, už tady pracovat nechci, odmítám pracovat, tak za to může být kázeňsky potrestat, protože tu možnost na tomto pracovišti nemá tohle udělat. Když nějakého odsouzeného nenapadne tento způsob oficiálně z pracoviště odejít, ale je třeba na pracovišti kovolis, kde by oficiálně mohl takto z pracoviště odejít, ale třeba by to trvalo ještě měsíc, kdyby ho zaměstnavatel mohl držet do následujícího měsíce, ale on se ráno probudí, řekne nikam nejdu, do práce nejdu, nechci jít, tak bude třeba vyřazený, ale už je to z jiných důvodů odmítání práce a za to už kázeňsky potrestaný může být. Tohle se řeší, že tyhle souhlasy tak jako když do práce chtěli, chodili, kdy už tam půjdou tak pak celkem není nic výjimečného, že tyhle souhlasy odvolávají. V tom výkonu trestu je to o tom, že na to místo těch odsouzených je x víc, takže vždycky je čím nahradit. Horší je to u pracovištích mimo věznici, protože tam už nemůžeme dát každého.

14. Jak vnímáte situaci ohledně zaměstnanosti, popřípadě jaká by podle Vás měla být?

Ideální by bylo, kdyby byla zaměstnanost 100 %, kdyby pro každého odsouzeného byla práce a každý odsouzený by přišel do výkonu trestu a pokud by tomu nebránily nějaké zdravotní důvody tak by mohl pracovat, to by bylo ideální, to nevím, jestli se tomu někdy dopracujeme. Kord u těch, někteří říkají, jsou tady odsouzený, který vysloveně vykonávají trest za neplacení výživného, venku v civilním životě neplatili výživné a neplatili to tak dlouho a nedali si říct, protože když někdo neplatí výživné a je poprvé soudně kvůli tomu řešený, tak ho asi nikdo do vězení nepošle, že mu dá podmíněný trest, ale odsouzený mají

podmínku a oni pokračují v tom, že zase neplní to výživné tak tomu soudci nebo soudu nezbyvá nic jiného než mu trest podmíněný proměnit na nepodmíněný. Takže jsou tady i lidi dejme tomu nic neukradli, neloupili atd. ale v uvozovkách sedí za to, říkám jen v uvozovkách jo, že nehradili to výživné. A ti sem přijdou, jsou nezaměstnaný a v podstatě, když práci nemají tak to výživné neplatí ani z výkonu trestu, takže pak tady jsou zavřený, ale to výživné se tím neřeší, protože ho nehradí, protože nechodí do práce. Ale to jsem spíš jen chtěl říct, že to ideální je, co bychom chtěli všichni, aby práce byla pro všechny a že by měli povinnost a možnost do té práce chodit, takže by si hradili dluhy, platili výživné, platili výkon trestu a našetřili si peníze na propuštění atd.

15. Mají podle Vás odsouzení pracovní návyky zvenčít? Pokud ne, jak je motivujete?

Zase jak který, většina podle mě má jen základní vzdělání, takže to odborný vzdělání nemají, ty učňáky nedodělali, takže jsou třeba jen zaučený, nebo pracovali jako stavební dělníci na těch stavbách, ale nějakou kvalifikaci většina z nich není. Ti, co mají se využívají si hlídáme nebo ten referát zaměstnávání, hnedka jakmile třeba přijde a vidíte, že je vyučený kuchař tak je zařazen na kuchyň, aby tam byl nějaký vyučený kuchař, aby tom co bylo co nejvíc těch, co tu stravu a to jídlo připravují, když někdo je vyučený elektrikář tak se využívá na tyhle pracoviště no a pak jsou učební obory, kde může kvalifikaci získat, ať už jsme v celé ČR v těch různých věznicích jsou různé obory, kde se můžou vyučit a pak se snaží tyhle organizace jako DP Work vytvářet různé projekty, kde by se s odsouzenými pracovalo po téhle stránce, že by získali nějakou kvalifikaci, třeba vysokozdvíhový vozík atd. A pak ti co mají zájem a vydrží do té práce chodit a vydrží ty pracovní návyky získat i když opravdu někdo do té práce chodí, tak je to takhle.

16. Co považujete za důležité u osob po výkonu trestu v procesu adaptace?

Tam je to rozdílné, je velký rozdíl mezi těmi, co mají sociální zázemí tedy vlastní rodinu, rodiče, manželku, družku, děti, takže ti co během výkonu trestu tyto vazby nepřetrhali a zůstali zachovaní a mají pravidelné návštěvy, když byly, teď tedy návštěvy nejsou tak ale mají možnost po Skype, telefonovat můžou, psát si, takže ti, co tyhle vazby během výkonu trestu udržují a rodina má zájem o ně, tak po výkonu trestu to mají daleko snaží, než ti co jsou tady taky a řeknou, že se nemají kam vrátit a po výkonu trestu si vlastně s nikým nepíší, nemají nikoho venku s kým by udržovali kontakt, tak ti to mají horší, protože on se nemá kam vrátit, tak nejdostupnější je azylový dům a tyhle podmínky. V azylovém domě je sociální pracovník, který se bude snažit pomoci s prací nebo najít si ubytování mimo

azylový dům, ale to zázemí rodinné, pokud zůstane zachované během výkonu trestu, je to nejdůležitější, pro tu tu adaptaci, po výkonu trestu jinak jsou zase organizace, který se snaží pomáhat Rubion nebo jak byl DP Work, když odsouzený chtěl, mohl odejít do Mladé Boleslavy dostal práci, dostal ubytovnu a oni byli ještě takový, že si pro ně přijeli. V den výstupu pro něj přijeli a rovnou ho tam odvezli. Rubikon zase nabízí, pro ty, který mají pevný výstup tu nabízí pracovní příležitosti s ubytováním nebo Centrum sociálních služeb Praha, takž nejsou organizace, který se snaží pomoci, ale rodina, pokud je funkční, tak to je to nejlepší pro návrat.

17. Napadá Vás k tématu ještě něco, co byste mohl/a říci?

To už asi ne.

Sociální pracovník č. 3

1. Popište mi prosím, jak vypadá Vaše práce s odsouzeným vězněm – od nástupu až po propuštění z věznice. Podrobně

Při nástupu do VTOS vypracováváme sociální posouzení v rámci komplexní zprávy včetně její aktualizace s příslušným doporučením pro stanovení programu zacházení. V průběhu VTOS odsouzeným poskytujeme sociálně-právní poradenství, poradenství v oblastech orientace v sociálních systémech, práva, vzdělávání, koordinujeme spolupráci s místně příslušným střediskem Probační a mediační služby, sociálními kurátory, úřady práce, městskými úřady. Zprostředkováváme kontakty s nestátními neziskovými organizacemi. Navazujeme potřebné kontakty s blízkými osobami svěřených odsouzených, podílíme se na řešení sociálních problémů, pomáháme odsouzeným v případě potřeby s obstaráváním nových osobních dokladů.

2. Jakým způsobem a jak je realizován program zacházení u Vás ve věznici? Jaké druhy programu zacházení máte?

Program zacházení se zpracovává na základě komplexní zprávy o odsouzeném s ohledem na délku trestu, charakteristiku osobnosti a příčiny trestné činnosti. Komplexní zpráva je shrnutím výsledků psychologického, pedagogického, sociálního, případně lékařského posouzení, hodnocení rizik a potřeb a jiných dostupných materiálů k osobě odsouzeného; její obsah je důvěrný. Program zacházení obsahuje konkrétně formulovaný cíl působení na odsouzeného, metody zacházení s odsouzeným směřující k dosažení cíle a způsob a četnost hodnocení. Pravidelnou součástí programu zacházení je určení způsobu zaměstnávání odsouzeného, případně jeho účasti na pracovní terapii, vzdělávání anebo jiné náhradní činnosti, směřující k vytvoření předpokladů pro jeho soběstačný život v souladu se zákonem. Pokud u odsouzeného přichází v úvahu více variant programu zacházení, umožní se mu výběr, a to Program základního motivačního působení, Program minimálního, standardního, speciálního a výstupního zacházení.

3. Snaží se podle Vás být vězni vzorní (snaží se účastnit programů, kurzů, chtějí být zaměstnaní,...)?

Záleží na osobnosti odsouzeného, jeho přístupu k výkonu trestu odnětí svobody a motivaci. Pokud chce na sobě pracovat, tak se snaží. Někteří se snaží účelově, chtějí dosáhnout určitého cíle př. podmíněného propuštění.

4. Co tvoří náplň výchovně vzdělávacího programu, volnočasového, výchovných aktivit atd.?
- K uplatňovaným aktivitám v oblasti vzdělávání. Tedy vzdělávání organizované jinou organizační jednotkou jsou studium 2 a 3 letého učebního oboru obráběč kovů v rámci zdejšího ŠVS, absolvování kurzu vazač knih v rámci zdejšího ŠVS, absolvování svářečského kurzu v rámci memoranda VSČR, ÚP a PMS ve společnosti Artweld, s. r. o., v Jablonci nad Nisou. Poté vzdělávání organizované cizími subjekty. V rámci spolupráce se sociálními kurátory jsou pro odsouzené organizovány besedy a individuální pohovory se zaměřením na sociální oblast. Obsahem jsou seznámení s možnostmi ubytování, práce v místě trvalého pobytu odsouzených. Dále je podrobně informují o možnostech žádostí o sociální dávky, povinnostech a právech uchazeče o zaměstnání na Úřadu práce, o možnostech, jak své dluhy řešit, např. podmínky insolvence. Když se budeme bavit o vzdělávání organizované zaměstnanci OVT. Zaměstnanci OVT ve sledovaném období roku realizovali vzdělávací aktivity formou jednotlivých kroužků. Můžeme sem zařadit uplatňování speciálně výchovných aktivit. Speciálně výchovné aktivity jsou uplatňovány zejména v oddílu specializovaném pro výkon ochranného léčení protitoxikomanického a protialkoholního (SpOOL), se zaměřením na léčbu závislosti. Dále v oddílu specializovaném pro výkon trestu odsouzených s poruchami duševními a poruchami chování s individuálním zacházením, se zaměřením na projevy nežádoucího chování. Dále ve výstupním oddílu, se zaměřením na plynulý přechod do občanského života. V dalších oddílech se zaměřením na oblast páchané trestné činnosti, závislostního chování a sociálního případně dluhového poradenství. Máme tady uplatňované aktivity v oblasti pracovní výchovy. Práce potřebné k zajištění každodenního chodu věznice - úklidová a brigádnická činnost směřující k zajištění pořádku a čistoty vězeňských prostorů, např. úklid společných prostor v rámci ubytoven, úklid jídelny vězňů, údržba a úprava zelených ploch, vnitřních komunikací, sportovišť, příp. výkopové práce nebo pomocné stavební práce, pod vedením zaměstnanců OVT. Dále jde o přípravné práce ve stravovacím provozu vedené zaměstnanci referátu stravování a výživy (brigádníci pracující více než 21 hodin týdně jsou považováni za zaměstnané). Pracovní zařazení v rámci věznice na pracovištích vnitřní režie, provozoven SHČ na halách věznice, pomocné a stavební práce u cizích subjektů při opravách objektů ve věznici, práce na nestřežených pracovištích a pracovištích s volným pohybem mimo věznici. Pracovní výchova je i součástí programu specializovaného oddílu ochranného léčení, kde je zaměřena na zahradnické a pěstitelské činnosti, na zvelebování prostor tohoto oddílu i celé věznice. Práce jsou sezónního typu (odsouzení zařazení ve specializovaném oddílu jsou s rozsahem aktivit převyšujících 21

hodin týdně považováni za zaměstnané). Práce prováděné při realizaci extramurálních aktivit. Jde o údržbu venkovních prostor věznice a organizací v místě dislokace věznice. Děláme s nimi speciálně výchovné aktivity, kam můžeme zařadit práce s trestnou činností, komunitní setkání, rizika závislostního chování, sociální a dluhové poradenství, společenská výchova, přednášky odsouzených, skupinová terapie, změna je možná, právní minimum, povinná tělovýchova, fyzický zátěžový program. Poté to jsou vzdělávací aktivity a těmi jsou kroužek NJ, kroužek AJ, včelařský kroužek, kroužek pravidel silničního provozu, dopravní výchova, investiční kroužek, kroužek všeobecného vzdělávání, informační technologie, dějiny lidstva. Poté zájmové aktivity jako kroužek vaření a stol., kroužek všeobecného vzdělávání, kroužek šachu, malování, křížovky a kvízy, akvaristika, sportovní kroužek, hudební projekce, modelářský kroužek, společenské hry a dále pracovní aktivity jako pracovní výchova, pracovní terapie.

5. Je rozdílný (popřípadě v čem) program zacházení mezi různými odděleními?

Program zacházení se zpracovává na základě komplexní zprávy o odsouzeném s ohledem na délku trestu, charakteristiku osobnosti a příčiny trestné činnosti.

6. Jste přítomen/a u zařazování odsouzených do práce? Pokud ano, jak probíhá?

Sociální pracovní je členem zařazovací komise. Odsouzený se hodnotí komplexně. Z našeho pohledu hlavně možnost hrazení výživného, pokud má stanoveno.

7. Jaký je hlavní smysl zaměstnání vězňů?

Zachování pracovních návyků, rozšíření pracovních dovedností, smysluplné využití volného času.

8. Jak ovlivňuje práce průběh výkonu trestu odnětí svobody?

Domnívám se, že zásadně. Odsouzený má pravidelný režim, tak jako většina lidí na svobodě. Může rozvíjet své pracovní dovednosti. Za práci mu náleží pracovní odměna, z které může částečně hradit případné pohledávky (výživné – pokud má stanoveno). Může realizovat nákup ve vězeňské prodejně. Dále mu rychleji ubíhá čas, který pobývá ve výkonu trestu.

9. Jakou motivaci mají odsouzení k práci ve výkonu trestu?

Odsouzeným přísluší odměna podle vykonané práce. Vláda stanoví nařízením výši této odměny a podmínky pro její poskytování. Může realizovat nákup ve vězeňské prodejně k zajištění základních potřeb jako je tabák, káva, hygiena a další sortiment ve vězeňské prodejně.

10. Mají zaměstnaní vězni nějaké výhody oproti nezaměstnaným?

Výhodou je, že jim náleží pracovní odměna. Mohou platit výživné, pokud mají stanovenou, případně své dluhy. V pravidelném hodnocení programu zacházení se vyhodnocuje pracovní činnost. Při posuzování odsouzeného k žádosti o podmíněné propuštění se pracovní zařazení také hodnotí. Může realizovat nákupy.

11. Jaká je motivace vnějších zaměstnavatelů vězně zaměstnávat?

To je otázka na vedení firem, které zaměstnávají odsouzené. Z mého pohledu je to větší množství potencionálních pracovníků na jednom místě.

12. Jakým způsobem jsou vězni zařazováni na jednotlivé typy zaměstnání?

V komisi je projednán návrh na zařazení odsouzeného do zaměstnání na konkrétní pracoviště. U odsouzeného se posoudí jeho zdravotní stav, kvalifikace – předchozí pracovní zkušenosti, přístup k výkonu trestu, plnění programu zacházení, aktuální trestná činnost. Věznice vytvářejí podmínky pro zaměstnávání odsouzených buď v rámci svého provozu, vlastní výroby nebo podnikatelské činnosti anebo smluvně u jiných subjektů.

13. Odmítají vězni pracovat? Proč? Jak to řešíte?

Někteří odsouzení odmítají pracovní zařazení. Nemají žádnou pracovní zkušenost nebo nemají pracovní návyky. Za odmítání práce se odsouzení kázeňsky trestají.

14. Jak vnímáte situaci ohledně zaměstnanosti, popřípadě jaká by podle Vás měla být?

Ve Věznici Rýnovice je vysoká zaměstnanost (nedaleko průmyslová zóna). Pracovat by měl každý odsouzený, ale to je nereálné.

15. Mají podle Vás odsouzení pracovní návyky zvenčí? Pokud ne, jak je motivujete?

Někteří mají pracovní návyky a chtějí pracovat. Pokud nechtějí pracovat, proběhne motivační pohovor, také je lze motivovat k brigádnickým pracím, kde je možné získat přídavek ke stravě.

16. Co považujete za důležité u osob po výkonu trestu v procesu adaptace?

Důležité je mít zajištěné bydlení, práci a informace, kde může případně požádat o pomoc - sociální kurátor, Úřad práce. Výhodou je podpora rodiny.

17. Napadá Vás k tématu ještě něco, co byste mohl/a říci?

Nenapadá.

Sociální pracovník č. 4

1. Popište mi prosím, jak vypadá Vaše práce s odsouzeným vězněm – od nástupu až po propuštění z věznice. Podrobně.

Při nástupu do VTOS vypracováváme sociální posouzení v rámci komplexní zprávy včetně její aktualizace s příslušným doporučením pro stanovení programu zacházení. V průběhu VTOS odsouzeným poskytujeme sociálně-právní poradenství, poradenství v oblastech orientace v sociálních systémech, práva, vzdělávání, koordinujeme spolupráci s místně příslušným střediskem Probační a mediační služby, sociálními kurátory, úřady práce, městskými úřady. Zprostředkováváme kontakty s nestátními neziskovými organizacemi. Navazujeme potřebné kontakty s blízkými osobami svěřených odsouzených, podílíme se na řešení sociálních problémů, pomáháme odsouzeným v případě potřeby s obstaráváním nových osobních dokladů.

2. Jakým způsobem a jak je realizován program zacházení u Vás ve věznici? Jaké druhy programu zacházení máte?

Je realizován formou aktivit programu zacházení. Lze vyjmenovat druhy programů zacházení máme - program základního motivačního zacházení odsouzený, který odmítá stvrdit svým podpisem přijetí programu zacházení, se zařadí do programu základního motivačního zacházení, ve kterém je kladen důraz na dodržování pořádku a bezpečnosti a pracovní aktivity odpovídající zdravotnímu stavu odsouzeného. Motivační program je charakterizován individuální mírou odborné intervence s cílem motivovat odsouzeného ke změně postojů a chování. Program základního motivačního zacházení nebyl v daném období stanoven ani jako výchozí, ani jako aktualizace. Další je program minimálního zacházení odsouzenému s nízkými riziky (u dynamických faktorů) se stanoví program minimálního zacházení, ve kterém se klade důraz na aktivity pracovní a zájmové. Program minimálního zacházení je charakterizován menší mírou odborné intervence. Taky program standardního zacházení odsouzenému se středními až vysokými riziky (u dynamických faktorů) se stanoví program standardního zacházení, ve kterém je kladen důraz na aktivity pracovní a vzdělávací. Program standardního zacházení je charakterizován střední mírou odborné intervence a činnostmi obecně cílenými. Pak je program speciálního zacházení odsouzenému s vysokými až velmi vysokými riziky (u dynamických faktorů) se stanoví program speciálního zacházení, ve kterém je kladen důraz na aktivity speciálně výchovné a vzdělávací. Program speciálního zacházení je charakterizován vyšší mírou odborné

intervence a činnostmi speciálně výchovnými. Dále program výstupního zacházení program výstupního zacházení se stanovuje odsouzeným s potřebou podpory při vytváření příznivých podmínek k soběstačnému způsobu života po propuštění z výkonu trestu v souladu se zákonem nebo odsouzeným, kteří mají delší trest. Program výstupního zacházení se stanovuje odsouzeným zpravidla 3 až 6 měsíců před jejich koncem výkonu trestu odnětí svobody.

3. Snaží se podle Vás být vězni vzorní (snaží se účastnit programů, kurzů, chtějí být zaměstnaní,...)?

Převážně ano.

4. Co tvoří náplň výchovně vzdělávacího programu, volnočasového, výchovných aktivit atd.?

To Vám řekl sociální pracovník přede mnou. Jsou to uplatňované aktivity v oblasti vzdělávání tedy vzdělávání organizované jinou organizační jednotkou: studium 2 a 3 letého učebního oboru obráběč kovů v rámci zdejšího ŠVS, absolvování kurzu vazač knih v rámci zdejšího školského vzdělávacího systému, absolvování svářečského kurzu v rámci memoranda VSČR, Úřadu práce a Probační a mediační služby ve společnosti Artweld, s. r. o., v Jablonci nad Nisou. Pak vzdělávání organizované cizími subjekty, kdy v rámci spolupráce se sociálními kurátory jsou pro odsouzené organizovány besedy a individuální pohovory se zaměřením na sociální oblast. Obsahem jsou seznámení s možnostmi ubytování, práce v místě trvalého pobytu odsouzených. Dále je podrobně informují o možnostech žádostí o sociální dávky, povinnostech a právech uchazeče o zaměstnání na úřadu práce, o možnostech, jak své dluhy řešit, např. podmínky insolvence. Pak vzdělávání organizované zaměstnanci OVT. Zaměstnanci OVT ve sledovaném období roku realizovali vzdělávací aktivity formou jednotlivých kroužků. V rámci uplatňování speciálně výchovných aktivit - Speciálně výchovné aktivity jsou uplatňovány zejména v oddílu specializovaném pro výkon ochranného léčení protitoxikomanického a protialkoholního, se zaměřením na léčbu závislosti. Dále v oddílu specializovaném pro výkon trestu odsouzených s poruchami duševními a poruchami chování s individuálním zacházením, se zaměřením na projevy nežádoucího chování. Dále ve výstupním oddílu, se zaměřením na plynulý přechod do občanského života. V dalších oddílech se zaměřením na oblast páchané trestné činnosti, závislostního chování a sociálního případně dluhového poradenství. Pak máme uplatňované aktivity v oblasti pracovní výchovy. Práce potřebné k zajištění každodenního chodu věznice - úklidová a brigádnická činnost směřující

k zajištění pořádku a čistoty vězeňských prostorů, např. úklid společných prostor v rámci ubytoven, úklid jídelny vězňů, údržba a úprava zelených ploch, vnitřních komunikací, sportovišť, příp. výkopové práce nebo pomocné stavební práce, pod vedením zaměstnanců OVT. Dále jde o přípravné práce ve stravovacím provozu vedené zaměstnanci referátu stravování a výživy - brigádníci pracující více než 21 hodin týdně jsou považováni za zaměstnané. Pracovní zařazení v rámci věznice na pracovištích vnitřní režie, provozoven SHČ na halách věznice, pomocné a stavební práce u cizích subjektů při opravách objektů ve věznici, práce na nestřežených pracovištích a pracovištích s volným pohybem mimo věznici. Pracovní výchova je i součástí programu specializovaného oddílu ochranného léčení, kde je zaměřena na zahradnické a pěstitelské činnosti, na zvelebování prostor tohoto oddílu i celé věznice. Práce jsou sezónního typu, odsouzení zařazení ve specializovaném oddílu jsou s rozsahem aktivit převyšujících 21 hodin týdně považováni za zaměstnané. Práce prováděné při realizaci extramurálních aktivit. Jde o údržbu venkovních prostor věznice a organizací v místě dislokace věznice. Máme aktivity do speciálně výchovné aktivity můžeme dát aktivity jako práce s trestnou činností, komunitní setkání, rizika závislostního chování, sociální a dluhové Poradenství, společenská výchova, přednášky odsouzených, skupinová terapie, změna je možná, právní minimum, povinná tělovýchova, fyzický zátěžový program. Do vzdělávací aktivity spadají kroužek NJ, kroužek AJ, včelařský kroužek, kroužek, pravidel silniční provozu, dopravní výchova, investiční kroužek, kroužek všeobecného vzdělávání, informační technologie, dějiny lidstva. K zájmovým aktivitám patří kroužek vaření a stolování, kroužek všeobecného vzdělání, kroužek šachu, malování, křížovky a kvízy, akvaristika, sportovní kroužek, hudební projekce, modelářský kroužek, společenské hry. A do pracovní aktivity - pracovní výchova, pracovní terapie

5. Je rozdílný (popřípadě v čem) program zacházení mezi různými odděleními?

Je rozdílný s hledem na to, s jakými riziky se pracuje – klasický výkon trestu, ochranná léčba, odsouzení s poruchou duševní a poruchou chování.

6. Jste přítomen/a u zařazování odsouzených do práce? Pokud ano, jak probíhá? (Podrobně).

Zpracuje se návrh na zařazení do konkrétního pracoviště, v návrhu se zhodnotí jeho přístup k VTOS, zda má vyživovací povinnosti. Komise pak dále posuzuje délku trestu, jeho psychický stav, lékař zdravotní stav, bezpečnostní rizika.

7. Jaký je hlavní smysl zaměstnání vězňů?

Získání, případně upevnění pracovních návyků, placení dluhů, výživného.

8. Jak ovlivňuje práce průběh výkonu trestu odnětí svobody?

Platí dluhy, mají možnost si nakupovat, v případě, že pracují mimo věznici tak mají zvýšenou možnost návštěvy provádět mimo věznici, může jim být uděleno přerušování trestu. Také ukrácení času (rychleji to uteče).

9. Jakou motivaci mají odsouzení k práci ve výkonu trestu?

Pobírají mzdu, v případě, že pracují mimo věznici tak mají zvýšenou možnost návštěvy provádět mimo věznici, může jim být uděleno přerušování trestu. Také ukrácení času (rychleji to uteče).

10. Mají zaměstnaní vězni nějaké výhody oproti nezaměstnaným?

Pobírají mzdu, v případě, že pracují mimo věznici tak mají zvýšenou možnost návštěvy provádět mimo věznici, může jim být uděleno přerušování trestu. Také ukrácení času (rychleji to uteče).

11. Jaká je motivace vnějších zaměstnavatelů vězně zaměstnávat?

Zaměstnávat vězně mimo věznici je zájem velký, uvnitř věznice je menší (jde o výrobní plochy, jejich velikost, členění, atd).

12. Jakým způsobem jsou vězni zařazováni na jednotlivé typy zaměstnání?

Zhodnotí se jejich zdravotní stav, dovednosti a schopnosti, přístup k VTOS, délka trestu, provede se psychologické posouzení, zda mají stanovené výživné.

13. Odmítají vězni pracovat? Proč? Jak to řešíte?

Někteří ano, nikdy nepracovali, je to pro ně ponižující. Jsou kázeňsky trestáni a musí si hradit náklady VTOS.

14. Jak vnímáte situaci ohledně zaměstnanosti, popřípadě jaká by podle Vás měla být?

Mohla by být větší, ideálně kdyby pracovali všichni.

15. Mají podle Vás odsouzení pracovní návyky zvenčí? Pokud ne, jak je motivujete?

Někteří ano. Motivací je pro ně mzda, v případě, že pracují mimo věznici tak mají zvýšenou možnost návštěvy provádět mimo věznici, může jim být uděleno přerušování trestu. Také ukrácení času (rychleji to uteče). Odsouzení mají povinnost pracovat, když je jim přidělena práce.

16. Co považujete za důležité u osob po výkonu trestu v procesu adaptace?

Zajištění ubytování, práce, rodinné zázemí, pracovní návyky.

17. Napadá Vás k tématu ještě něco, co byste mohl/a říci?

Ne.

Sociální pracovník č. 5

1. Popište mi prosím, jak vypadá Vaše práce s odsouzeným vězněm – od nástupu, po výkon až po opuštění věznice. Podrobně

Když nastoupí odsouzený do výkonu trestu tak se s ním musí provést pohovor ze strany odborných zaměstnanců což je pedagog, psycholog a sociální pracovník. Získat od něj nějaké informace v rámci SARPO tedy souhrnná analýza rizika potřeb odsouzených, tvoří se tzv. komplexní zpráva odsouzených a na základě toho se tomu odsouzenému nastavuje program zacházení tzn. stanovený výchovný vzdělávací zájmových aktivit to odsouhlasuje a řeší to s ním pedagog. Pokud se domluví tak se mu program zacházení stanoví on se zaváže ho plnit a ten program zacházení se vyhodnocuje. Program zacházení tedy dostane aktivitu, která je moje v uvozovkách, tak každý měsíc s tím člověkem tu aktivitu provádím. Většinou 4 hodiny měsíčně, teď samozřejmě v této době to nejde dodržet, ale pokud nebyli opatření tak to byli většinou 4 hodiny měsíčně. Snažil jsem se, aby to bylo alespoň jeden o víkendu, protože tady drtivá většina odsouzených pracovala. Program zacházení se vyhodnocuje a vyhodnocuje ho vychovatel a potom ta práce podle potřeb člověka. Když pomínu tento program zacházení, který je povinný, tak záleží, jestli má ten člověk nějaké dluhy nebo věci co potřebuje řešit, tak samozřejmě se s tím pracuje. Snažíme se, pokud člověk projeví zájem a mohlo by mu to pomoci, tak se snažíme třeba nějakou rekvalifikaci, nějaký rekvalifikační kurz. Je to výhoda v tom, že je to s Úřadem práce, ten člověk si dělá rekvalifikační kurz. Máme to nastavené tak, aby dělali ty kurzy takový, který jsou potřeba, ne aby se dělal nějaký kurz, ale aby to byl rekvalifikační kurz takový, který mu pomůže sehnat práci po propuštění z výkonu trestu. To je práce s ním. Je to většinou od toho, co potřebuje, od toho se vyvíjí ta práce s tím člověkem.

2. Jakým způsobem a jak je realizován program zacházení u Vás ve věznici? Jaké druhy programu zacházení máte?

To je to o čem jsem mluvil, na začátku se mu stanovený program zacházení podle jeho potřeb a ten se dodržuje. Máme aktivity třeba jazykové kurzy, základy pracovního práva, základy finančního vědomí. Jedna věc je pracovní právo a druhá základy právního vědomí tzn. trestní zákoník apod. Já řeším zákoník práce. Funguje tu dluhová poradna, což si myslím, že je super věc v rámci toho finančního poradenství. V podstatě sem jezdí jeden člověk z organizace a mají tady individuální setkání s těmi lidmi a řeší od začátku, jestli mají dluhy. Oni jsou schopní je zmapovat, říct co se s tím dá dělat u koho je mají a případně

i potom za ně podají žádost o oddlužení. Ten člověk, pokud tam nějaká možnost je, tak už vlastně ve vězení začne řešit dluhy, má podanou žádost a když odsud jde tak už ty dluhy řeší. Není to tak, že by musel začít řešit až po propuštění. Což myslím, že je dobrá věc pro ně. Pak tady jsou nějaké zájmové aktivity jako volejbal, kondiční chůze, pétanque a takový věci. Zahrádkářské koníčky, šachy, klub historie, je tu etika. Je tu toho plno, je to pestrý.

3. Snaží se podle Vás být vězni vzorní (snaží se účastnit programů, kurzů, chtějí být zaměstnaní,...)?

Samozřejmě ano, plnění programu zacházení je jeden z důležitých ukazatelů, který může pomoci odsouzenému při rozhodování soudu při projednání podané žádosti odsouzeného o podmíněné propuštění z výkonu trestu odnětí svobody. Ano, v drtivé většině mají odsouzení zájem být pracovně zařazeni.

4. Co tvoří náplň výchovně vzdělávacího programu, volnočasového, výchovných aktivit atd.? To jsem vlastně řekl v předchozích otázkách.

5. Je rozdílný (popřípadě v čem) program zacházení mezi různými odděleními?

No já si myslím, u oddělení tam bychom se asi bavili, tady se bavíme odsouzených ve věznici s ostrahou s nízkým stupněm zabezpečení, ale myslím si, že ten program zacházení je pro všechny stejný, ať už to jsou odsouzení v ostraze s nízkým, středním, vysokým. Tam se to odvíjí od toho, co tě odsouzeným nejvíc pomůže. Odsouzený ve zvýšené ostraze budou mít asi jiné aktivity. Ale asi se to zas tolik neliší. Rozdíl v tom programu zacházení je ten, že je to vyhodnocený. Pokud se budeme bavit o odsouzených s ostrahou s nízkým stupněm zabezpečení tak je to třeba jednou za 3 měsíce kdežto u odsouzených ve zvýšené ostraze je to jednou za 6 měsíců. Takže tam jakoby to vyhodnocení ty termíny, jsou rozdílné podle toho, v jakém stupni zabezpečení ten člověk je. To je jediný rozdíl, jinak se to stanovuje stejně a pracuje se se všemi stejně.

6. Jste přítomen/a u zařazování odsouzených do práce? Pokud ano, jak probíhá? (Podrobně)

Ano. To pravidelně probíhá každý týden komise ředitele věznice, které se účastní buď ředitel nebo jeho zástupce. Je tam vedoucí oddělení výkonu vazby nebo výkonu vazby a trestu, je tam vedoucí oddělení ostrahy, prostě je komise zastoupena všemi vedoucími odděleními nebo jím pověřeným zástupcem, včetně vychovatele, sociálního pracovníka, pedagoga, psychologů a všichni tihle lidi od vedoucího zaměstnávání odsouzených jdou

návrhy na zařazení odsouzených do práce a v podstatě se k tomu všichni nějakým způsobem vyjadřují. Někdo může mít třeba námitku, že toho člověka z nějakého důvodu nechce pustit na venkovní nestřežený pracoviště. Není to o tom, že rozhoduje jeden člověk, ale vždycky rozhoduje ta komise, která je složena z 6-7 lidí. Je to pravidelné. Každý má právo se k tomu vyjádřit.

7. Jaký je hlavní smysl zaměstnání vězňů?

Odsouzený, který byl zařazen do práce, je povinen pracovat, pokud je k práci zdravotně způsobilý. Zaměstnávání odsouzených je řešeno v §§ 29 – 33 Zák. č. 169/199 Sb.

8. Jak ovlivňuje práce průběh výkonu trestu odnětí svobody?

Odsouzení mají pravidelný řád, upevňují si pracovní návyky, mají finanční prostředky. Na druhou stranu je nutné ze strany odborných pracovníků vazební věznice plánování pracovních směn tak, aby odsouzení měli možnost setkání se s nimi v určitých dnech v týdnu, nebo o víkendu, v době svého osobního volna, tzn. po pracovní směně.

9. Jakou motivaci mají odsouzení k práci ve výkonu trestu?

Může odsouzenému pomoci při projednání jím podané žádosti o podmíněné propuštění z výkonu trestu odnětí svobody. Odsouzený, má tímto více příležitostí „získat“ odměnu/ny za vzorné plnění pracovních povinností. Ze své pracovní odměny má možnost alespoň částečně hradit svoje finanční pohledávky (výživné, exekuce apod.).

10. Mají zaměstnaní vězni nějaké výhody oproti nezaměstnaným?

V podstatě se dá říci, že již pracovním zařazením má odsouzený výhodu oproti ostatním pracovním nezařazeným odsouzeným. Má finanční příjem, pokud se po propuštění nahlásí na úřadu práce, lze mu vypočítat podporu v nezaměstnanosti, má možnost kontaktu s vnějším prostředím (pokud je zařazen na vnějším nestřeženém pracovišti), má jakýsi „přídavek“ ke stravě (svačina – dle délky pracovní doby), má i případně možnost získat práci u stávajícího zaměstnavatele ihned po propuštění z výkonu trestu apod.

11. Jaká je motivace vnějších zaměstnavatelů vězně zaměstnávat?

To Vám asi na to úplně neodpovím. Za sebe nebo od toho co slyším tak já si myslím, že oni nějakým způsobem ten zaměstnavatel těch odsouzených si může vytipovat nějaké odsouzené jako budoucí zaměstnance. Když pomenu, že si můžu třeba myslet, že ti

odsouzení jsou levnější, než kdyby zaměstnávali zaměstnance a nemusí za ně řešit dovolený a další věci tak si myslím, že je to i v tomhle. On tam ty odsouzený má a pokud je odsouzený bez problému a dochází do té práce a nemá tam problémy a snaží se a je šikovný. Tak se stalo i v případech, že zaměstnavatel odsouzenému navrhl i práci. Ten člověk před propuštěním z výkonu trestu má zajištěnou práci u toho stávajícího současného zaměstnavatele. Jsou mezi odsouzenými opravdu šikovní lidi. Oni jsou schopni už v té době, co tam chodí se vzdělat i kvalifikovanější práci. Spousta lidí tady docházeli do fabriky a opravdu jim tohle pomohlo nebo si udělali průkaz na vysokozdvizné vozíky a už tohle jim zajistilo lepší práci. Některým to pomohlo tu práci sehnat hned i některým s bydlení. Že neměl problém. Tohle vše jim pomůže u soudu v případném rozhodování o podmíněčném propuštěním to je jedna z dalších věcí. Takže tohle může být motivace taky velká. Ti odsouzení potřebují příslib práce, příslib bydlení a musí být kladně hodnocení, aby soud byl k nim shovívavý a z výkonu trestu je propustil.

12. Jakým způsobem jsou vězni zařazováni na jednotlivé typy zaměstnání?

Toto je spíše dotaz na vedoucího oddělení zaměstnávání vězňených osob. Ale samozřejmě je výběr dle odborné praxe odsouzeného, jeho vzdělání, zdravotního stavu atd.

13. Odmítají vězni pracovat? Proč? Jak to řešíte?

Ano, v některých případech odsouzení odmítnou nabízené pracovní zařazení. Platí, že odsouzený, který byl zařazen do práce, je povinen pracovat, pokud je k práci zdravotně způsobilý. K zaměstnávání odsouzeného u jiného subjektu, než věznice je třeba písemného souhlasu odsouzeného, to neplatí, pokud Dále viz. zákon č. 169/199 Sb. Doposud jsem se setkal většinou s tím, že odsouzený odmítne práci z důvodu, že má pocit, že „na to nestačí“ fyzicky namáhavější práce a dále z důvodu chování ostatních zaměstnanců vůči odsouzeným – předsudky vůči odsouzeným u cizích subjektů.

14. Jak vnímáte situaci ohledně zaměstnanosti, popřípadě jaká by podle Vás měla být?

Když to budu hodnotit tady z Vazební věznice Hradec Králové. Tak si myslím, z mého pohledu je kolem 96 % až 97 % odsouzení chodí nebo chodilo do práce. Teď se bavím o tom, že teď jich chodí podstatně míň kvůli všem opatřením, ale když byla situace normální tak bylo přes 96 % podle mě odsouzených, kteří chodili do práce. Je to tu ovlivněno tím, že jsou tu mírnější tresty, krátký a ty lidi nemají problém ty odsouzený pouštět na vnější pracoviště bez střeženého. Ráno vstanou nasnídají a jdou do práce a odpoledne přijdou.

Nebo chodili na noční, takže jeli na noční, vrátili se, šli na snídani, šli spát, na oběd, tady si vyřídili, co potřebovali a zase jeli na noční. Takže jim to tu rychle utíká, je to pro ně lepší, že tu nemusí trávit čas. Tady jsou závislí na aktivitách, když je venku hezky tak si můžou zahrát fotbal a nebo, na aktivitách, co pro ně připravují odborní zaměstnanci, takže práci jim to utíkalo a vydělali si do celka dost peněz. Z mého pohledu je tady ve Vazební věznici Hradec Králové byla za normální situace zaměstnance podle mého názoru perfektní.

15. Mají podle Vás odsouzení pracovní návyky zvenčí? Pokud ne, jak je motivujete?

Na toto nelze jednoznačně odpovědět, zda ano, či ne. Dle mého je to tak 50:50. Vzhledem k tomu, že do výkonu trestu nastupují nebo jsou dodáni, stále mladší odsouzení, % odsouzených s pracovními návyky se výrazně snižuje. Tito odsouzení se motivují velmi špatně. Pokud mají např. dluhy, někdy se jim s hrazením snaží pomoci rodiče, případně je vůbec neřeší jako je neřešili před nástupem do výkonu trestu. Resp. pokud se jim přiblíží termín, kdy si mohou požádat o podmíněné propuštění, najednou potřebují rychle a ihned dluhy řešit a mají pocit, že všichni mají povinnost jim s tím pomoci (ideálně to vyřešit za ně).

16. Co považujete za důležité u osob po výkonu trestu v procesu adaptace?

Podle mě je nejdůležitější rodina, aby se měli kam vrátit a aby nezůstali někde na ulici nebo ve squatech, to je největší problém. Kamarádi, bydlení a tak. Takže určitě rodina je první věc a pak samozřejmě možnost, aby začali chodit do práce a myslím si, že je dobrý i když tady ve výkonu trestu začnou v nějaké oblasti třeba s neziskovou organizací pracovat. Aby se jim nezisková organizace věnovala i po propuštění. A pak velká pomoc nějakých kurátorů, Probační a mediační služba, cokoliv, co jim může pomoci, protože spousta lidí není ani schopna si něco zařídit třeba na Úřadech práce, aby mohli jít za kurátorem nebo neziskovou organizací, aby jim někdo poradil nebo jim tam třeba došel něco vyříditi apod. Pokud má rodinu, práce a pomoc, aby měl možnost si říct ano, chci za někým zajít, si myslím, že je nejdůležitější, aby se vrátili. Mluvíme o lidech, co odchází odsud, protože samozřejmě lidí, který se vrací po 17 letech ve výkonu trestu to je zase o něčem jiném. Tohle platí X krát násobně. To je většinou problém s rodinou, ti lidé úplně jako po těch letech a oni vůbec netuší co se venku děje to je asi problém no u těch, co se vrací po delší době.

17. Napadá Vás k tématu ještě něco, co byste mohl/a říci?

Asi ne.

Sociální pracovník č. 6

1. Popište mi prosím, jak vypadá Vaše práce s odsouzeným vězněm – od nástupu, po výkon až po opuštění věznice. Podrobně

Po příchodu do naší věznice ve Stráži pod Ralskem je odsouzený projednán v přijímací komisi, (sociální pracovník, psycholog, speciální pedagog, vychovatel atd.) a ubytován v Nástupním oddíle. Na tomto oddíle probíhá adaptace odsouzeného, seznámení s předpisy a prostředím věznice. Současně probíhá diagnostika odsouzeného prostřednictvím souhrnné analýzy rizik a potřeb, kdy je výsledkem komplexní zpráva odsouzeného. Tuto zprávu zpracovávají společně psycholog, speciální pedagog, sociální pracovník a vychovatel (SARPO). Pokud je odsouzený otcem nezletilé dítěte je s ním sepsána žádost na výživné. Tuto žádost odešle ekonomické oddělení matce dítěte, až když je odsouzený pracovně zařazený. Odsouzený, který ztratil občanský průkaz má možnost požádat o vyhotovení nového OP. Po dobu výkonu trestu se provádějí na žádost odsouzeného různé pohovory. Odsouzený je informován, že může během VTOS spolupracovat s různými organizacemi (PMS, Romodrom, CSS Praha, DP-Work, Charita Česká Kamenice, Rubikon, Program 3Z, Společnost Podané ruce). Před propuštěním z VTOS může sám nebo prostřednictvím sociální pracovnice požádat soc. kurátora o spolupráci – případné zajištění ubytování po VTOS, nebo zaměstnání.

2. Jakým způsobem a jak je realizován program zacházení u Vás ve věznici? Jaké druhy programu zacházení máte?

S pedagogem si odsouzený určí, jaké aktivity by chtěl během VTOS absolvovat. Je zde také možnost u odsouzených s delším trestem učební obor, s kratším trestem kurz, doplnit si vzdělání ve zdejší ŠVS. Ve zdejší věznici jde o tyto programy: Program standardního, minimálního speciálního, výstupního nebo motivačního zacházení.

3. Snaží se podle Vás být vězni vzorní (snaží se účastnit programů, kurzů, chtějí být zaměstnaní...)?

Většina odsouzených se snaží účastnit programů, kurzů a chce pracovat.

4. Co tvoří náplň výchovně vzdělávacího programu, volnočasového, výchovných aktivit atd.?

Ve volnočasových aktivitách se snažíme o co největší zapojení odsouzených do sportovních aktivit, které slouží ke snížení tenze a zároveň jim slouží ke smysluplnému využití času po zaměstnání. Ve zdejší věznicí : aktivity: finanční gramotnost, pravidla společenského chování, sociální poradenství, , občanská nauka, akvaristika, pastorální poradenství, tvůrčí relaxační dílna, čeština, právní minimum, závislosti, chytrá hlava včelaření, pravidla provozu na PK, aktivní imaginace, základy vaření a stolování, osobní a sociální rozvoj, muzikoterapie, aktuální dění ve společnosti, sociální dovednosti, FIE, sociálně právní minimum, zvládání agresivity, rybářský kroužek, logopedie.

5. Je rozdílný (popřípadě v čem) program zacházení mezi různými odděleními?

Ano je rozdíl mezi programem na výstupním oddělení a specializovaném oddělení. Na specializačním oddělení je práce s odsouzenými velmi náročná. Odsouzení jsou zařazeni do terapeutických programů.

6. Jste přítomen/a u zařazování odsouzených do práce? Pokud ano, jak probíhá? (Podrobně)

Ano, jako soc. pracovníce jsem přítomna spolu s dalšími pracovníky různých oddělení VO, SO, Oddělení prevence a stížností, vychovatel, speciální pedagog, psycholog. Komisi řídí vedoucí OVT nebo jeho zástupce. Každý z účastníků komise je připraven k odsouzenému něco sdělit. Po debatě a domluvě se dostaví před komisi také odsouzený, kterému jsou ještě kladeny doplňující otázky. Po ukončení komise jsou odsouzení informováni o výsledku.

7. Jaký je hlavní smysl zaměstnání vězňů?

Pokud chybí – získávání pracovních návyků a pravidelně hrazení dluhů.

8. Jak ovlivňuje práce průběh výkonu trestu odnětí svobody?

Odsouzení si většinou práci považují, uhradí trochu dluhy a mají kapesné k přilepšení. Hradí alimony a tím mnohdy neztrácejí kontakt s blízkými. Sociální vazby aspoň trochu fungují. A také mohou snáze získat za dobrou práci kázeňskou odměnu a následně lepší PSVD. A tak se mohou lépe prezentovat před soudcem – u kterého žádají o podmíněné propuštění z VTOS. V neposlední řadě odsouzený získává pracovní návyky. Je schopný kontaktovat poškozené a domluvit se na řešení splácení škody.

9. Jakou motivaci mají odsouzení k práci ve výkonu trestu?

Odpověď v otázce 9.

10. Mají zaměstnaní vězni nějaké výhody oproti nezaměstnaným?

Myslím si, že jim čas ve VTOS utíká rychleji. V zaměstnání se mnohdy mohou naučit nové dovednosti, které následně mohou použít po propuštění z VTOS

11. Jaká je motivace vnějších zaměstnavatelů vězně zaměstnávat?

To přesně nevím (jen tuším), ale asi se nedočkáme, aby zaměstnavatelé odsouzeným zvedli pracovní odměny? V současné době k zaměstnání odsouzených platí nařízení vlády č.361/2014 (platnost od 1.4.2018) – první skupina- 5.500 Kč, druhá skupina 8.250,- Kč, třetí skupina – 11.000Kč - odsouzení s maturitou a poslední čtvrtá skupina – 13.750,- Kč – magistři.)

12. Jakým způsobem jsou vězni zařazováni na jednotlivé typy zaměstnání?

Dává se zřetel na vyučení v oboru, zdravotní klasifikaci, již tuto práci vykonával v dřívějším trestu či na svobodě, celkové chování ve VTOS.

13. Odmítají vězni pracovat? Proč? Jak to řešíte?

Občas nějaký odsouzený odmítne práci – odmítnutí platí jen na jeden měsíc (odsouzenému hrozí i nějaká pokuta). Pokud se rozmyslí – je mu fundovaně domluveno, vysvětleno, jaké výhody zaměstnání poskytuje - může požádat o pracovní zařazení znova.

14. Jak vnímáte situaci ohledně zaměstnanosti, popřípadě jaká by podle Vás měla být?

Vím, že je nereálná 100 % zaměstnanost, ale i tak byla vždy zdejší věznice v procentech dobrá. Zaměstnanému odsouzenému se ve věznici žije snadněji, posiluje to jeho osobní kredit, je klidnější a může si pravidelně přilepšit při nákupu potravin, zaplatit si pravidelné telefonování s rodinou, nebo uhradit nějaké zdravotní potřeby.

15. Mají podle Vás odsouzení pracovní návyky zvenčít? Pokud ne, jak je motivujete?

Podle mého odhadu 30% odsouzených má pracovní návyky v sobě. 70 % odsouzených v civilním životě pravidelně nepracuje – tím, se nepravidelně objevují zas a zas ve věznicích. Ve zdejší věznici máme umístěno mnoho recidivistů.

16. Co považujete za důležité u osob po výkonu trestu v procesu adaptace?

Během výkonu trestu neztratit sociální vazby s příslušníky rodiny. Po propuštění mít kde bydlet a hned si najít zaměstnání. Snažit se postarat se sám o sebe a následně pomáhat rodině. Mnozí odsouzení si plánují, že se do místa svého předešlého bydliště nevrátí – hrozba stejných kamarádů, stejných part.... Jen málo komu se plán zdaří. Alkohol a drogy jsou silnými protivníky proti slabé povaze. Mnohdy stačí přiznat se, že s tímto problémem si sám neporadím. V ČR může nařídít léčení ze závislosti jen soud. Ale jednotlivec se dnes může léčit dobrovolně i v soukromých léčebnách

17. Napadá Vás k tématu ještě něco, co byste mohl/a říci?

Práce je pro člověka velmi, velmi důležitá. Až na nějaké malé výjimky, jsou zaměstnaní odsouzení za práci ve VTOS vděční.

Sociální pracovník č. 7

1. Popište mi prosím, jak vypadá Vaše práce s odsouzeným vězněm – od nástupu, po výkon až po opuštění věznice.

V rámci přijímací komise probíhá vstupní pohovor za účelem zjištění: charakteru trestné činnosti, konce trestu, druhu trestu, zda odsouzený má ukončeno trestní řízení, místa trvalého bydliště, platnosti osobních dokladů. Do 14 dnů musí být realizováno zpracování komplexní zprávy - sociální anamnézy - bydlení, zaměstnání, finance, rodinné a sociální kontakty, doporučení sociálního pracovníka. Dále sociální pracovník v průběhu VTOS zajišťuje:

(1) Sociální pracovník oddělení výkonu trestu při práci s odsouzenými samostatně plní zejména tyto úkoly:

- a) poskytuje sociálně-právní poradenství,
- b) poskytuje odborné sociální poradenství, které obsahuje zprostředkování kontaktu se společenským prostředím, sociálně terapeutické činnosti a pomoc při uplatňování práv, oprávněných zájmů a při obstarávání osobních záležitostí,
- c) v rámci individuálního a skupinového zacházení s odsouzenými má jeho práce charakter sociální terapie a sociální rehabilitace,
- d) podle svého odborného zaměření a místních podmínek vede nejméně jednu aktivitu programu zacházení z oblasti speciálních výchovných nebo vzdělávacích aktivit, které se zaměřují na oblast příčin a důsledků páchaní trestné činnosti a podporují takové postoje a dovednosti, které odsouzeným pomohou k návratu do společnosti a umožní vést po propuštění řádný soběstačný život; k tomu zajišťuje nezbytnou dokumentaci;
- e) provádí výchovnou a poradenskou činnost pro odsouzené (poradenství v oblastech orientace v sociálních systémech, práva, vzdělávání),
- f) garantuje kontinuální sociální práci, v jejímž rámci udržuje přímé pracovní kontakty se sociálními kurátory, kurátory pro mládež, pobočkami úřadu práce,
- g) koordinuje a vyhodnocuje spolupráci s místně příslušným střediskem Probační a mediační služby,
- h) spolupracuje s orgány sociálního zabezpečení,

- i) zprostředkovává kontakty s nestátními neziskovými organizacemi zajišťujícími zejména sociální služby, podporu nebo ochranu osob se zdravotním postižením a znevýhodněných osob, charitativní činnost,
- j) podílí se na vytváření koncepce zacházení s odsouzenými, programů zacházení a na zpracování vnitřní diferenciaci odsouzených,
- k) vypracovává sociální posouzení v rámci komplexní zprávy včetně její aktualizace s příslušným doporučením pro stanovení programu zacházení, sociální diagnózu a individuální socioterapeutický plán,
- l) zpracovává společně s ostatními odbornými zaměstnanci konkrétní programy zacházení svěřených odsouzených, podílí se na vyhodnocení účinnosti programů zacházení v oblasti své působnosti a navrhuje jejich změny,
- m) zúčastňuje se aktivně jednání poradních orgánů ředitele věznice včetně poradny drogové prevence (odborných komisí), předkládá odborná stanoviska k přeřazování odsouzených v rámci vnitřní diferenciaci, v návaznosti na změny v chování a jednání jemu svěřených odsouzených navrhuje umístění odsouzených do krizového, výstupního, specializovaného oddílu, oddílu se zesíleným stavebně technickým zabezpečením a do bezdrogové zóny; podílí se na rozhodování o zařazení odsouzených do seznamu objektů možného napadení či ohrožení a vytipování konfliktních a psychicky labilních odsouzených,
- n) podílí se na návrhu k rozhodování o udělení přerušování výkonu trestu, povolování volného pobytu mimo věznici, dočasném opuštění věznice, účasti odsouzených na akcích mimo věznici, návštěv bez zrakové a sluchové kontroly a přeřazování odsouzených do jiného typu věznice nebo jejich přemístění,
- o) zprostředkovává příslušnému orgánu sociálně právní ochrany dětí pravidelné sledování vývoje dítěte, o které odsouzená žena pečuje ve věznici,
- p) navazuje potřebné kontakty s blízkými osobami svěřených odsouzených, podílí se na řešení sociálních problémů,
- q) u mladistvých odsouzených si vyžádá v součinnosti se speciálním pedagogem, nepředcházel-li výkonu trestu výkon vazby, opis zprávy orgánu sociálně právní ochrany dětí, v součinnosti se speciálním pedagogem žádá zákonného zástupce a příslušný orgán sociálně právní ochrany dětí o vyjádření k formě a obsahu přípravy mladistvého na budoucí povolání; podílí se na výběru odsouzených k zařazení do práce, rekvalifikace a vzdělávání;

- r) podílí se na zkoumání vzniku příčin mimořádných událostí a navrhuje příslušná opatření k jejich řešení, předcházení a eliminaci ze sociálního hlediska,
- s) pomáhá odsouzeným v případě potřeby s obstaráváním nových osobních dokladů,
- t) podává, v souladu s příslušnými předpisy, návrh výše sociální výpomoci při propuštění z výkonu trestu.

(2) Sociální pracovník oddělení výkonu trestu se zúčastňuje vzdělávacích akcí důležitých pro výkon jeho profese tak, aby jeho odbornost odpovídala požadavkům praxe.

(3) Dále zajišťuje tyto činnosti:

- a) vede aktivitu programu zacházení pro odsouzené
- b) zajišťuje osobní doklady odsouzeným;
- c) sociální poradenství na ubytovně na stanoveném úseku;
- d) spolupracuje s občanskými sdruženími a neziskovými organizacemi

Vykonává práci v rozsahu poloviny a více stanovené týdenní pracovní doby v přímém styku s odsouzenými ve výkonu trestu odnětí svobody.

2. Jakým způsobem a jak je realizován program zacházení u Vás ve věznicí? Jaké druhy programu zacházení máte?

Program zacházení je realizován formou aktivit s hodinovou časovou dotací. Vzdělávací aktivita – kurz trvá 6 měsíců, ostatní aktivity probíhají dle potřeb odsouzených.

PROGRAMY ZACHÁZENÍ

Existence programů zacházení vychází z Evropských vězeňských pravidel (věznice uvězněným nabízí smysluplné pracovní činnosti i programy zacházení, kterými je připraví na jejich opětovné začlenění do společnosti) a hojně je zmiňují také vnitrostátní předpisy upravující výkon trestu odnětí svobody. Podle § 2 odst. 1, písm. d) a e) zákona č. 555/1992 Sb., o Vězeňské službě a justiční stráží České republiky, v platném znění, patří mezi úkoly Vězeňské služby ČR jednak prostřednictvím programů zacházení soustavně působit na osoby ve výkonu trestu odnětí svobody a obdobně i na některé skupiny osob ve výkonu vazby s cílem vytvořit předpoklady pro jejich řádný způsob života po propuštění a dále provádět výzkum v oboru

penologie a využívat jeho výsledky a vědecké poznatky při výkonu vazby a při výkonu trestu odnětí svobody.

Program zacházení se zpracovává na základě komplexní zprávy o odsouzeném s ohledem na délku trestu, charakteristiku osobnosti a příčiny trestné činnosti. Komplexní zpráva je shrnutím výsledků psychologického, pedagogického, sociálního, případně lékařského posouzení, hodnocení rizik a potřeb a jiných dostupných materiálů k osobě odsouzeného; její obsah je důvěrný (§ 41 odst. 1 a 2 zákona č. 169/1999 Sb., o výkonu trestu odnětí svobody a o změně některých souvisejících zákonů). Pravidelnou součástí programu zacházení je podle platné právní úpravy určení způsobu zaměstnávání odsouzeného, popř. jeho účast na pracovní terapii, vzdělávání nebo jiné náhradní činnosti, směřující k vytvoření předpokladů pro soběstačný život v souladu se zákonem (§ 41 odst. 3, věta druhá zákona o výkonu trestu odnětí svobody). Vyhláška č. 345/1999 Sb., kterou se vydává řád výkonu trestu odnětí svobody, v platném znění, člení programy zacházení na aktivity pracovní, vzdělávací, speciálně výchovné, zájmové a na oblast utváření vnějších vztahů (§ 36 odst. 2 vyhlášky.)_Platná právní úprava uvádí, že s odsouzenými pracují stabilní týmy zaměstnanců složené ze speciálního pedagoga, psychologa, sociálního pracovníka, vychovatelů a dozorců s odpovídající speciální odbornou přípravou

Aktivity programu zacházení ve věznici Stráž pod Ralskem

Zájmové aktivity, vzdělávací aktivity, vzdělávací aktivity - kurzy

Název aktivity (určeno pro)
Акваристика
Botanika (VO)
Hudební kroužek
Ekumenická propedeutika
Muzikoterapie
Rybářský kroužek
Sebeobslužné činnosti (SpO)
Sebeobslužné činnosti (M)
Svět kolem nás (SpO)
Škola vaření a úvod do základů vaření (VO)
Základy vaření

VZDĚLÁVACÍ AKT

Název aktivity (určeno pro)
Aktuální dění ve společnosti
Díluhové poradenství (VO)
Chytrá hlava
Paradigmata závislosti ve výkonu trestu (M)
Právní minimum (SpO)
Prevence zneužívání návykových látek (M)
Sociálně právní poradenství (VO)
Sociální poradenství
Sociální dovednosti
Současné dění (VO)
Společenská panorama (SpO)
Věčlaření
Výchova ke zdraví (SpO)
Základy práce na počítači (SpO)
Základy vaření a stolování

VZDĚLÁVACÍ AKTIVITY - KURZY (Připojení od

Název aktivity-kurzu (počet skupin)
Čeština (5 sk.)
Finanční gramotnost – dluhové poradenství (7 sk.)
Občanská nauka (8 sk.)
Pravidla provozu na pozemních komunikacích (4 sk.)
Pravidla společenského chování (5 sk.)
Právní minimum (9 sk.)
Závislosti (8 sk.)

Speciálně výchovná, pracovní a vzdělávací aktivity

SPECIÁLNĚ VÝCHOVNĚ

Název aktivity - (určeno pro)
Aktivní imaginace
Feuersteinovo instrumentální obohacování
Logoedukace - cizinci
Osobnostní a sociální rozvoj
Pastorační terapie
Pastorální poradenství
Poradna drogové prevence
Projektivní identifikace (SpO)
Psychagogika a mytopoetika (VO)
Relaxační techniky (SpO)
Skupinová aktivita pro pachatele násilí spáchaného ve VTOS
Sociálně právní příprava na výstup z VTOS (SpO)
Speciálně výchovné postupy snižující napětí (SpO)
Terapie realitou (SpO)
Tvořením k sebepoznání (SpO)
Tvořivě relaxační dílna
3Z - Zastav se, zamysli se, změň se
Zvládání agresivity
Život je život (SpO)
Životní křižovatky (VO)

PRACOVNÍ AKTI

Název aktivity (určeno pro)
Botanika - Práce na zahradě (SpO)

VZDĚLÁVACÍ AKTIVITY

Název aktivity (určeno pro)
Sociálně právní minimum (NO)

3. Snaží se podle Vás být vězni vzorní (snaží se účastnit programů, kurzů, chtějí být zaměstnání,...)?

Odsouzení mají povinnost účastnit se programů zacházení. Jejich účast na aktivitách je pravidelně hodnocena a má vliv na plnění programu zacházení. Tato povinnost vychází z platné legislativy. Zájem o aktivity je individuální.

Odsouzení mají velký zájem na tom, aby byli zaměstnání z důvodu placení svých pohledávek, získání finančních prostředků pro nákupy ve vězeňské kantýně. Udržení si pracovních návyků apod. Nezanedbatelným přínosem je také to, že mohou být mimo vězňáckou kulturu mimo vězeňskou subkulturu. viz bod 7.

4. Co tvoří náplň výchovně vzdělávacího programu, volnočasového, výchovných aktivit atd.?

Náplň jednotlivých aktivit je dána jejich charakterem a zaměřením viz otázka č. 2

5. Je rozdílný (popřípadě v čem) program zacházení mezi různými odděleními?

Program zacházení je tvořen na základě individuálních potřeby odsouzených, po vyhodnocení rizik a kriminogenních potřeb odsouzených nástrojem SARPO.

SARPO je prediktivní nástroj na hodnocení rizik a kriminogenních potřeb odsouzených, který je součástí Vězeňského informačního systému (VIS). Pomocí nástroje se zpracovává vstupní Komplexní zpráva, na jejíž výstupy navazuje Program zacházení odsouzených. V mezinárodním srovnání je SARPO prediktivním nástrojem poslední generace, svým způsobem ojedinělým ve Střední Evropě. Vedle statických obsahuje rovněž dynamické a protektivní faktory a pracuje s rezpozivitou odsouzených. SARPO není diagnostickým nástrojem např. ve smyslu psychologických testů. V současnosti byl v rámci změny vnější diferenciacce (redukce typů věznic) propojen s novým mechanismem vnitřní diferenciacce odsouzených při vyhodnocování jejich rizik a stanovení jejich umístění do oddělení se stupněm zabezpečení.

6. Jste přítomen/a u zařazování odsouzených do práce? Pokud ano, jak probíhá?

Sociální pracovník je přítomen zařazování odsouzených do zaměstnání v souladu s platnou legislativou viz níže

Odborná komise ve věznici, která se zabývá výběrem a doporučením zařazování odsouzených a obviněných na pracoviště, jejich přeřazování na jiné pracoviště a vyřazování z pracoviště, pracuje v tomto složení:

a) předseda - 1. zástupce ředitele věznice nebo služební zástupce ředitele věznice, a

b) členové:

1. vedoucí nebo zástupce vedoucího oddělení výkonu vazby a trestu,

2. vedoucí nebo zástupce vedoucího oddělení vězeňské stráže,

3. určený příslušník oddělení prevence a stížností,

4. vedoucí oddělení správního, nebo určený zaměstnanec oddělení správního,

5. vedoucí oddělení zaměstnávání, nebo určený zaměstnanec oddělení zaměstnávání vězněných osob,

6. speciální pedagog,
7. psycholog,
8. sociální pracovník,
9. vychovatel.

Ředitel věznice může rozšířit složení odborné komise o další členy. Pokud se jednání odborné komise nemůže zúčastnit některý z členů, zúčastní se jednání odborné komise předsedou určený zaměstnanec. V případě předsedy rozhodne o určení ředitel věznice.

Při posuzování návrhů k zařazování nebo přeřazování vězňů na pracoviště zohlední odborná komise jejich profesní způsobilost, zdravotní klasifikaci, pracovní podmínky a sociální potřebnost. U odsouzených dále přihlédne zejména k typu věznice a stupni zabezpečení, do kterého byl odsouzený zařazen, jeho nebezpečnosti s ohledem na druh a charakter pracoviště a uplatňování hledisek stanovených právním předpisem¹²). U obviněných odborná komise dodrží ustanovení stanovená právními předpisy¹³). U chovanců odborná komise dbá zejména na zdravotní způsobilost, charakteristiku osobnosti, spáchanou trestnou činnost a bezpečnostní rizika. Pro komisi je závazné stanovisko chovance k návrhu na zařazení. U obviněných a chovanců se návrhy na zařazení na pracoviště zpracovávají pouze na základě jejich žádosti.

Vězněná osoba může být u stejného subjektu schválena na více pracovištích současně. Odbornou komisí jsou nejprve projednávány návrhy k zařazování na pracoviště vězňů osob, které mají zákonnou vyživovací povinnost k nezaopatřeným dětem nebo které chtějí dobrovolně uhradit škodu obětem svých trestných činů.

Z jednání odborné komise není nutné pořizovat zápis. Výstupem je pak stanovisko odborné komise na formulářích návrhů a seznam uvádějící relevantní informace (pracovní zařazení vězňů osob, změny, vyřazení). Oddělení výkonu vazby a trestu zajišťuje pro jednání odborné komise potřebné informace o předpokladech a požadavcích zařazení jednotlivých odsouzených a obviněných do konkrétní práce. V případě chovanců tyto informace zajišťuje ústav. Oddělení zaměstnávání vede přehled o potřebném počtu odsouzených, obviněných a chovanců k zařazení do práce podle jednotlivých profesí a pracovišť včetně charakteristiky z hlediska obsahu, náročnosti, pracovních podmínek, dopravy a střežení. Oddělení vězeňské stráže ve spolupráci s ostatními odděleními věznice stanovuje opatření k dodržování zásad vnitřní bezpečnosti ve věznicích.

7. Jaký je hlavní smysl zaměstnání vězňů?

Zaměstnávání představuje jeden ze základních způsobů odborného zacházení s odsouzenými a též jeden z hlavních faktorů, který napomáhá resocializaci osob propuštěných z výkonu trestu odnětí svobody, a tudíž snižuje riziko možné recidivy trestné činnosti. Na zaměstnávání je proto třeba pohlížet nejen tak, že přispívá k optimalizaci průběhu výkonu trestu odnětí svobody, ale též z pohledu toho, že napomáhá odsouzené osobě udržet si či získat pracovní návyky a dává jí možnost vydělat si prostředky na řešení své finanční situace, včetně společensky velmi žádoucí úhrady nákladů spojených s trestnou činností – např. náklady trestního řízení, ale i plnění vyživovací povinnosti vůči rodině a hrazení dalších pohledávek. S tím úzce souvisí problematika zadlužení odsouzených. Se zaměstnáváním osob během výkonu trestu odnětí svobody úzce souvisí zaměstnávání osob po jejich propuštění z výkonu trestu, neboť právě nalezení zaměstnání představuje spolu s nalezením ubytování důležitý faktor vedoucí k úspěšné resocializaci. Aby k tomu však mohlo dojít, je zapotřebí, aby osoba na vstup na trh práce byla před propuštěním určitým způsobem připravena. Osoby ve výkonu trestu jsou však nedostatečně kvalifikované, mají malé dosavadní pracovní zkušenosti a s tím spojené pracovní návyky, nemají možnost podat o své dosavadní práci reference a zpravidla se potýkají s nedostatkem finančních prostředků a s existencí dluhů.

8. Jak ovlivňuje práce průběh výkonu trestu odnětí svobody?

Odsouzení zařazení do práce mají odlišný časový rozvrh dne oproti nepracujícím, jsou odděleně ubytováni od ostatních odsouzených. Pracující odsouzení méně narušují stanovený pořádek a kázeň ve VTOS. Jsou soběstačnější.

9. Jakou motivaci mají odsouzení k práci ve výkonu trestu?

Hlavním důvodem je splácení pohledávek a získání finančních prostředků pro nákup ve vězeňské kantýně, udržení pracovních návyků další viz bod. 11

10. Mají zaměstnaní vězni nějaké výhody oproti nezaměstnaným?

Odsouzení v rámci režimového opatření nemají žádnou výhodu. Jejich hlavní výhodou je, že disponují finančními prostředky. Pracující odsouzení mají větší možnost získat kázeňskou odměnu - včetně přerušování trestu, zúčastnit se extramurální aktivit vytvořit

si podmínky pro zařazení do příznivější skupiny vnitřní diferenciaci, vytvořit si podmínky pro podmíněné propuštění.

11. Jaká je motivace vnějších zaměstnavatelů vězně zaměstnávat?

Odsouzený nemá status kmenového zaměstnance. Je veden jako zaměstnanec věznice. Bere pouze mzdu odsouzeného stanovenou zákonem tj. procentuální část minimální mzdy.

12. Jakým způsobem jsou vězni zařazováni na jednotlivé typy zaměstnání?

Dle potřeb zaměstnavatele tj. věznice s přihlédnutím k jejich zdravotnímu posouzení a kvalifikaci.

13. Odmítají vězni pracovat? Proč? Jak to řešíte?

Vězni odmítají pracovat z důvodu absence pracovních návyků. V případě, že se jedná o soukromý subjekt, mohou odmítnout v souladu s platnou legislativou. Odsouzení se kladně motivují.

14. Jak vnímáte situaci ohledně zaměstnanosti popřípadě, jaká by podle Vás měla být?

Zaměstnanost odsouzených je trvale na vysoké procentuální úrovni, pohybuje se kolem 60 procent. Odsouzení bez zdravotního handicapu by měli pracovat. Nejsou pro to vytvořeny legislativní podmínky – státní zakázky do věznic apod.

15. Mají podle Vás odsouzení pracovní návyky zvenčít? Pokud ne, jak je motivujete?

Většina odsouzených se setkala alespoň s krátkodobou pracovní činností. Jejich pracovní návyky jsou nevýrazné mnohdy ovlivněné prostředím ve, kterém žijí. Odsouzení se motivují režimovými opatřeními. Jsou také motivováni

16. Co považujete za důležité u osob po výkonu trestu v procesu adaptace?

Sociální zázemí, tj. rodina, ubytování, práce, podpora ze strany úřadů.

17. Napadá Vás k tématu ještě něco, co byste mohl/a říci?

Předpokladem úspěšného zacházení s vězněnými osobami je dostatečný počet kvalifikovaných a pozitivně motivovaných odborných zaměstnanců a vychovatelů. Konkrétní počet odborných zaměstnanců je uveden pouze u vychovatelů - na jednoho

vychovatele zpravidla nejvíce 20 odsouzených (§ 2 odst. 2 vyhlášky č. 345/1999 Sb.). Moderním trendem ve vězeňství je ubytování každého vězně na samostatné cele, ve spojení s individuálně různou dobou společných činností mimo celu. Opomenuto nesmí být ani zlepšování podmínek, včetně pokračující estetizace prostředí, širší nabídky preventivních a dalších programů a umožnění častějších kontaktů s blízkými osobami. Měřítkem účinnosti je recidiva těch, kteří již vězením prošli. Přístup k odsouzeným by měl být paternalistický nikoliv ryze restriktivní. Větší důraz by měl být kladen na duchovní péči.

Sociální pracovník č. 8

1. Popište mi prosím, jak vypadá Vaše práce s odsouzeným vězněm – od nástupu, po výkon až po opuštění věznice. Podrobně

Po příchodu do naší věznice ve Stráži pod Ralskem je odsouzený projednán v přijímací komisi, (sociální pracovník, psycholog, speciální pedagog, vychovatel atd.) a ubytován v Nástupním oddíle. Na tomto oddíle probíhá adaptace odsouzeného, seznámení s předpisy a prostředím věznice. Současně probíhá diagnostika odsouzeného prostřednictvím souhrnné analýzy rizik a potřeb, kdy je výsledkem komplexní zpráva odsouzeného. Tuto zprávu zpracovávají společně psycholog, speciální pedagog, sociální pracovník a vychovatel. Ve všech těchto bodech je sociální pracovník v neustálé součinnosti s dalším i odbornými pracovníky. Během pobytu odsouzeného na běžném oddílu zajišťuje sociální pracovník činnosti dané zákonem v souladu s vnitřními předpisy. Nejběžnější činnosti, které pro odsouzené zajišťuje, jsou např.: zajištění základních dokladů, dluhové poradenství, kontakt s rodinou a blízkými, zajištění kontaktů s neziskovými org., kontakt s probační a mediační službou, kontakt na sociální kurátory apod. Postupně pomáhá odsouzenému s přípravou na výstup z trestu.

2. Jakým způsobem a jak je realizován program zacházení u Vás ve věznici? Jaké druhy programu zacházení máte?

Program zacházení (dále PZ) je vypracován ke konci pobytu na nástupním oddíle. Vypracovává ho speciální pedagog na základě komplexní zprávy. Naše věznice uplatňuje: program standardního zacházení; Program speciálního zacházení, Program výstupního zacházení; program motivačního zacházení.

3. Snaží se podle Vás být vězni vzorní (snaží se účastnit programů, kurzů, chtějí být zaměstnaní,...)?

Ve většině případů mají naši odsouzení zájem o účast na PZ.

4. Co tvoří náplň výchovně vzdělávacího programu, volnočasového, výchovných aktivit atd.?

Nejčastěji pracovní aktivity pro stabilizaci pracovních návyků a schopnost splácet své pohledávky, dále potom vzdělávání na středním odborném učilišti, specializované výchovné aktivity zaměřené na různé oblasti příčin a důsledků páchaní trestné činnosti

např. právní minimum, drogová prevence, sociální dovednosti, základy společenského chování atd.

5. Je rozdílný (popřípadě v čem) program zacházení mezi různými odděleními?

Ano je, v naší věznici jsou běžné oddíly, ale i specializovaný oddíl, kde je PZ i přístupy k odsouzeným trochu specifické.

6. Jste přítomen/a u zařazování odsouzených do práce? Pokud ano, jak probíhá? (Podrobně)

Ano, sociální pracovník se účastní rozhodování. Probíhá formou „komise“, která je složena z odborných zaměstnanců, sociální pracovník je součástí této komise. Každý se k žádosti odsouzeného vyjádří, výsledek rozhodne ředitel věznice.

7. Jaký je hlavní smysl zaměstnání vězňů?

Smyslem jejich zaměstnávání je vytvářet a stabilizovat pracovní návyky, splácet vzniklé pohledávky, učit se novým dovednostem přímo v praxi.

8. Jak ovlivňuje práce průběh výkonu trestu odnětí svobody?

Ovlivňuje kladně, odsouzení mohou splácet své závazky. Někteří mají možnost, díky pracovnímu zařazení, odměnu za práci spořit. Výdělek mohou využít i pro uspokojení svých potřeb, udržují si fyzickou kondici, mají nové zážitky, učí se nové dovednosti v praxi, smysluplně tráví volný čas.

9. Jakou motivaci mají odsouzení k práci ve výkonu trestu?

Většina má zájem o pracovní zařazení ve výkonu trestu. Výdělek mohou využít i pro uspokojení svých potřeb, udržují si fyzickou kondici, mají nové zážitky, učí se nové dovednosti v praxi, smysluplně tráví volný čas.

10. Mají zaměstnaní vězni nějaké výhody oproti nezaměstnaným?

Zaměstnaní odsouzení mají finanční příjmy.

11. Jaká je motivace vnějších zaměstnavatelů vězně zaměstnávat?

Zájem firmy mají velký, protože odsouzení mohou zaměstnávat na „horší“ pracovní pozice např. dělník ve výrobě, pomocná síla, uklízeč, údržbář apod. kdy jejich finanční odměna je minimální.

12. Jakým způsobem jsou vězni zařazováni na jednotlivé typy zaměstnání?

Jedním z hlavních kritérií je zdravotní způsobilost odsouzeného. O zařazení do zaměstnání rozhoduje komise složená z odborných zaměstnanců. Výsledek rozhodne ředitel věznice.

13. Odmítají vězni pracovat? Proč? Jak to řešíte?

Práci odmítají vězni, kteří nemají pracovní návyk. Snažíme se je motivovat.

14. Jak vnímáte situaci ohledně zaměstnanosti, popřípadě jaká by podle Vás měla být?

Zaměstnanost je vysoká.

15. Mají podle Vás odsouzení pracovní návyky zvenčí? Pokud ne, jak je motivujete?

Ve většině případů mají pracovní návyky a před nástupem trestu pracovali.

16. Co považujete za důležité u osob po výkonu trestu v procesu adaptace?

Zařazení do zaměstnání a podporu ze strany rodiny a blízkých.

17. Napadá Vás k tématu ještě něco, co byste mohl/a říci?

Ne.

Sociální pracovník č. 9

1. Popište mi prosím, jak vypadá Vaše práce s odsouzeným vězněm – od nástupu, po výkon až po opuštění věznice. Podrobně

Po přemístění k dalšímu výkonu trestu do Věznice Stráž pod Ralskem z vazební/nástupní věznice, je odsouzený umístěn na tzv. nástupním oddíle, kde je umístěn zpravidla maximálně 14 dní a poté je převeden na běžný oddíl. Během pobytu na nástupním oddíle odsouzený projde zdravotní prohlídkou u lékaře ve věznici. Dále se odsouzený zúčastní přijímací komise, kde je přítomen speciální pedagog, vychovatel z nástupního oddílu, sociální pracovníce a zaměstnanec správního oddělení. Zde se zjišťuje případně další trestná činnost odsouzeného, o které není zatím záznam, kontrolují se jeho základní osobní údaje (bydliště před nástupem a po propuštění, počet nezletilých dětí) a platnost osobních dokladů. V průběhu jeho pobytu na nástupním oddíle je zpracována komplexní zpráva SARPO, na kterém se podílí vychovatel, psycholog, speciální pedagog a sociální pracovníce, na základě čeho poté speciální pedagog stanovuje odsouzenému program zacházení. Po „vyřazení“ odsouzeného z nástupního oddílu se dostává na běžný oddíl. Každý sociální pracovník ve zdejší věznici má na starosti jednu ubytovnu a průměrně 160 a více odsouzených podle naplněnosti věznice. V průběhu výkonu trestu má odsouzený možnost se sociální pracovníci vyřešit nový doklad totožnosti, může požádat o vyřízení důchodu, o zprostředkování kontaktu s rodinou, sociálním kurátorem. Dále odsouzení žádají o různé adresy, o pomoc při zajištění ubytování po výkonu trestu a dále o kontakty na různé neziskové organizace. Neziskové organizace navštěvují i odsouzené ve věznici a mohou odsouzenému vyřešit dluhy, pomoci mu při hledání zaměstnání a ubytování. Sociální pracovníce se dále zúčastní i komisi při zařazování odsouzených do zaměstnání, schvalování odsouzených na volné vycházky, přerušení z výkonu trestu, je členem komise na vnitřní diferenciaci a dále se účastní komise na zpracování hodnocení k podmíněčnému propuštění.

2. Jakým způsobem a jak je realizován program zacházení u Vás ve věznici? Jaké druhy programu zacházení máte?

Program zacházení je odsouzenému stanovován speciálním pedagogem a především s ohledem na zjištěnou míru rizik a potřeb odsouzených dle závěrů komplexní zprávy,

kteřá je zpracovávána u každého nově příchozího odsouzeného (viz. otázka č. 1). Při stanovění typu programu zacházení speciální pedagog vychází především z rizik v dynamických faktorech komplexní zprávy SARPO a dále z potřeby minimalizace identifikovaných rizik, která mají souvislost s trestnou činností odsouzeného, případně mohou mít vliv na další páchaní trestné činnosti. Je ale přihlíženo i k individuálním potřebám odsouzeného a doporučení ostatních odborných zaměstnanců.

Základní typy programů zacházení

Program minimálního zacházení

- stanoví se odsouzenému s nízkými riziky
- důraz kladen na pracovní a zájmové aktivity

Program standardního zacházení

- stanoví se odsouzenému se středními až vysokými riziky
- důraz kladen na pracovní a vzdělávací aktivity

Program speciálního zacházení

- stanoví se odsouzenému s vysokými až velmi vysokými riziky
- důraz na speciálně výchovné a vzdělávací aktivity

Program výstupního zacházení

- stanoví se u odsouzeného, který má půl roku do konce výkonu trestu a dále odsouzeným, kteří jsou zařazeni na výstupním oddělu
- důraz je kladen na řešení konkrétních problémů souvisejících s návratem do občanského života (zajištění bydlení, zaměstnání, kontaktu se soc. kurátorem, řešení finanční situace, vyřízení nového osobního dokladu, ...)

Program základního motivačního zacházení

- stanoví se odsouzenému, který odmítne přijmout program zacházení, který byl speciálním pedagogem odsouzenému stanoven. Jedná se o případy, kdy bude odmítat na sobě pracovat a snižovat tak zjištěná rizika
- důraz kladen především na dodržování pořádku, kázně, bezpečnosti a pracovní aktivity

Členění programu zacházení

Pracovní aktivity

- cílem je vytvoření pracovních návyků, případně jejich prohloubení a pevnění
- odsouzení mohou vykonávat úklidové práce na ubytovnách a venkovních prostorách věznice (bez nároku na finanční odměnu) nebo mohou být pracovní zařazeni na

střežených pracovištích uvnitř věznice (kuchaři, řemeslníci, skladníci, knihovník, kadeřník, pošta, ...) nebo pracovištích mimo věznici.

Vzdělávací aktivity

- jedná se především o vzdělávací na zdejším Školském vzdělávacím středisku
- učební obor „Obráběč kovů“ a rekvalifikační kurzy „FIE a Strojírenský technik – projektant“
- další formou je vzdělávání odsouzených v rámci vzdělávacích aktivit programu zacházení, vzdělávací aktivity se dělí na kurzy s délkou trvání 6 měsíců a průběžné vzdělávací aktivity

Speciálně výchovné aktivity

- aktivity určené především pro odsouzené s vysokými a velmi vysokými riziky
- jsou přímo řízené a vedené odbornými zaměstnanci, především psychology, vychovateli, terapeuty, speciálními pedagogy, sociálními pracovníky a kaplanem

Zájmové aktivity

- individuální a skupinové zájmové činnosti
- odsouzení se zde učí vyplňovat a trávit volný čas smysluplnými činnostmi

Oblast utváření vnějších vztahů

- tato část je zaměřena především na kontakty odsouzených s rodinou a příbuznými
- ve výkonu trestu jsou tři základní formy kontaktu: korespondenci, telefonní hovory a návštěvy, v současné době jsou to dále Skype hovory

Zájmové aktivity

Název aktivity (určeno pro)
Akvaristika
Botanika (VO)
Hudební kroužek
Ekumenická propečetika
Muzikoterapie
Rybářský kroužek
Sebeobslužné činnosti (SpO)

Sebeobslužné činnosti (M)
Svět kolem nás (SpO)
Škola vaření a úvod do základů vaření (VO)
Základy vaření

Vzdělávací aktivity

Název aktivity (určeno pro)
Aktuální dění ve společnosti
Dluhové poradenství (VO)
Chytrá hlava
Paradigmata závislosti ve výkonu trestu (M)
Právní minimum (SpO)
Prevence zneužívání návykových látek (M)
Sociálně právní poradenství (VO)
Sociální poradenství
Sociální dovednosti
Současné dění (VO)
Společenská panorama (SpO)
Včelaření
Výchova ke zdraví (SpO)
Základy práce na počítači (SpO)
Základy vaření a stolování

Vzdělávací aktivity – kurzy

Název aktivity-kurzu (počet skupin)
Čeština (5 sk.)
Finanční gramotnost – dluhové poradenství (7 sk.)
Občanská nauka (8 sk.)
Pravidla provozu na pozemních komunikacích (4 sk.)
Pravidla společenského chování (5 sk.)
Právní minimum (9 sk.)
Závislosti (8 sk.)

Speciálně výchovné aktivity

Název aktivity - (určeno pro)
Aktivní imaginace
Feuersteinovo instrumentální obohacování
Logoedukace - cizinci
Osobnostní a sociální rozvoj
Pastorační terapie
Pastorální poradenství
Poradna drogové prevence

Projektivní identifikace (SpO)
Psychagogika a mytopoetika (VO)
Relaxační techniky (SpO)
Skupinová aktivita pro pachatele násilí spáchaného ve VTOS
Sociálně právní příprava na výstup z VTOS (SpO)
Speciálně výchovné postupy snižující napětí (SpO)
Terapie realitou (SpO)
Tvoření k sebepoznání (SpO)
Tvořivě relaxační dílna
3Z - Zastav se, zamysli se, změň se
Zvládání agresivity
Život je život (SpO)
Životní křižovatky (VO)

3. Snaží se podle Vás být vězni vzorní (snaží se účastnit programů, kurzů, chtějí být zaměstnáni,...)?

Odsouzení mají povinnost se programů zacházení účastnit. Účast na aktivitách je zaznamenána. Hodnocení a docházka má pak vliv na plnění programu zacházení.

Většina odsouzených chce být pracovníě zařazena, má tak možnost hradit své dluhy vůči věřitelům, pokud má stanovené výživné, je mu toto výživné z platu sráženo a odsouzenému nenarůstá na výživné dluh, má i větší možnost nákupu ve vězeňské kantýně.

4. Co tvoří náplň výchovně vzdělávacího programu, volnočasového, výchovných aktivit atd? Náplň jednotlivých aktivit je dána jejich zaměřením a dále pak tím, na jakém oddíle jsou aktivity prováděny. Blíže je popsáno v otázce č. 2.

5. Je rozdílný (popřípadě v čem) program zacházení mezi různými odděleními?

Ve zdejší věznici jsou odsouzení umístěni buď na tzv. klasických běžných oddílech, ale pak jsou tu i specifické oddíly, jako je oddíl bezdrogové zóny věznice, výstupní oddíl a specializovaný oddíl pro odsouzené s mentální retardací. Zde je pak mezi jednotlivými programy zacházení rozdíl a každý je zaměřen na něco jiného.

6. Jste přítomen/a u zařazování odsouzených do práce? Pokud ano, jak probíhá?

Sociální pracovník je přítomen při zařazování odsouzených do práce.

Zařazením odsouzeného do práce se zabývá odborná komise, která je složená ze zaměstnanců z různých oddělení.

Předseda: ředitel věznice nebo jeho zástupce

Členové: - vedoucí výkonu trestu nebo jeho zástupce

- vedoucí oddělení vězeňské stráže nebo jeho zástupce
- zástupce oddělení prevence stížností
- zástupce správního oddělení
- vedoucí oddělení zaměstnání vězněných osob nebo jeho zástupce
- speciální pedagog
- psycholog
- sociální pracovníce
- vychovatel

Během komise se posuzuje trestná činnost odsouzeného, zda je odsouzeného možné schválit na pracoviště mimo věznice, zda je po psychické a fyzické stránce danou činností vykonávat. Zda zde není další trestná činnost, která by mohla v zařazení bránit.

7. Jaký je hlavní smysl zaměstnání vězňů?

Získání a udržení pracovních návyků, možnost hrazení nákladů výkonu trestu, možnost hrazení dluhů, výživného Být soběstačný a nebýt finančně závislý na rodině

8. Jak ovlivňuje práce průběh výkonu trestu odnětí svobody?

Odsouzení zařazení do práce mají uzpůsobený časový rozvrh dne pracovnímu zařazení, jsou ubytováni odděleně od nepracujících odsouzených. Tito odsouzení jsou pak většinou „méně“ problémový, neboť mohou být za kázeňský přestupek z práce vyřazeni.

9. Jakou motivaci mají odsouzení k práci ve výkonu trestu?

Viz. otázka č. 7

10. Mají zaměstnaní vězni nějaké výhody oproti nezaměstnaným?

„výhodou“ je, že mají více finančních prostředků oproti nepracujícím. Mají větší možnost získat odměnu, zúčastnit se opuštění věznice (volná vycházka, přerušování výkonu trestu, extramurální aktivity), získáním odměn si vytvořit podmínky pro přeřazení do příznivější dostupné skupiny vnitřní diferenciací

11. Jaká je motivace vnějších zaměstnavatelů vězně zaměstnávat?

„levnější pracovní síla“

12. Jakým způsobem jsou vězni zařazováni na jednotlivé typy zaměstnání?

Záleží na potřebách zaměstnavatelů, na zdravotní klasifikaci odsouzeného a na spáchané trestné činnosti (viz. zařazování na pracoviště odbornou komisí).

13. Odmítají vězni pracovat? Proč? Jak to řešíte?

Pokud odsouzený nikdy nebo minimálně pracoval, nemá vytvořené pracovní návyky, pravidelná pracovní docházka mu může dělat problémy a odsouzený se snaží o vyřazení z práce. Dále se může jednat o problémy v rodině, kdy sám odsouzený pracovníkovi věznice sdělí, že není psychicky v pořádku a mohl by z pracoviště utéci. Pokud jsou důvody odůvodnění, odsouzený je z práce vyřazen bez kázeňského postihu. Pokud práci odmítá účelově, může být kázeňsky trestán.

14. Jak vnímáte situaci ohledně zaměstnanosti, popřípadě jaká by podle Vás měla být?

Vyšší pracovní odměna odsouzených by zajistila lepší možnost hrazení dluhů již v průběhu výkonu trestu. Odsouzený by měli více finančních prostředků na dobu po propuštění z výkonu trestu.

15. Mají podle Vás odsouzení pracovní návyky zvenčít? Pokud ne, jak je motivujete?

Většina odsouzených v civilním životě pracovala alespoň brigádně, tzv. „na černo“. Nejsou ale zvyklí docházet do zaměstnání pravidelně, většina se to učí až v průběhu výkonu trestu.

16. Co považujete za důležité u osob po výkonu trestu v procesu adaptace?

Nejdůležitější pro odsouzeného je mít propuštění z výkonu trestu stabilní sociální zázemí.

17. Napadá Vás k tématu ještě něco, co byste mohl/a říci?

Celkově lze říci, že pokud odsouzený nemá zájem na sobě ve výkonu trestu pracovat, ať už prostřednictvím různých aktivit, nebo právě pracovním zařazením, nic ho k tomu nedonutí. Je na každém odsouzeném, jak se k výkonu trestu postavím a zda využije možností, které mu jsou zde nabízeny a které by mu mohly dopomoci k lepšímu startu po propuštění z výkonu trestu.

Zaměstnavatel č. 1

1. Jak hodnotíte stav zaměstnanosti ve Věznici Pardubice? Zvýšila se zaměstnanost, popřípadě snížila (doba před pandemií COVID-19 i během ni)?

Toto je velmi náročná odpověď.

2. Odsouzený zaměstnanec se hlásí do práce sám dobrovolně? Popřípadě ho někdo vybere, zda má o práci zájem, jak jinak má možnost se o práci dozvědět? (přes přednášky, vybírá někdo z věznice konkrétní vhodné osoby, přes letáčky,...)

Každý odsouzený má na oddíle vychovatele, který mu případně podá informace o pracovních možnostech. Do práce se odsouzení většinou hlásí z vlastní iniciativy. Zájemce o práci napíše vychovatel do evidence (tabulka) návrhů na pracovní zařazení, ze které naše oddělení zaměstnávání čerpá při výběru na pracoviště.

3. Popište mi, jak probíhá proces vybírání odsouzených.

Viz předchozí odpověď. Vybraný odsouzený je poslán na zdravotní středisko věznice, kde je mu vystaven zdravotní posudek o způsobilosti k práci a následně je navržen odbornou komisí k zařazení na konkrétní pracoviště dle potřeb věznice. Na základě návrhů odborné komise rozhoduje ředitel věznice schválením těchto návrhů o zařazení odsouzeného do práce.

4. Funguje proces vybírání stejně jako v normální práci – tzv. „pohovor“?

Odsouzení jsou do práce navrhováni kmenovými vychovateli, kteří s nimi na ubytovně pracují.

5. Jaké máte zkušenosti s přijímáním, co se osvědčilo a neosvědčilo?

Pokud vychází iniciativa k práci od samotného odsouzeného je vždy vyšší pravděpodobnost úspěchu a vyšší motivace k práci.

6. Co považujete za důležité pro výběr vězněné osoby do zaměstnání?

Je to ta vlastní touha odsouzeného pracovat. Když je zařazen někdo, kdo se rozhodl, že to jen tak zkusí nebo se „chce podívat, jak to v práci vypadá“ je většinou do týdne z pracoviště vyřazen.

7. Podle čeho určitě nezvolíte konkrétní osobu, že nebude zařazena do zaměstnání?
Jsou to zákonné důvody (zákon o výkonu trestu), kde je stanoveno, koho nelze pracovně zařadit.
8. Podle čeho jsou vězni zařazováni do konkrétních typů zaměstnání?
Podle dosažené profese, praktických zkušeností či pouze pomocné práce u osob bez praxe či vyučení v oboru.
9. Jaké pozice jsou v rámci zaměstnání pro vězně možné?
Jedná se o pozice, kde je třeba vyučení v oboru – kuchař, instalatér, truhlář, elektrikář, atd. Jsou to pracovní pozice v rámci pracovišť věznice, které se podílejí na každodenní činnosti při zajišťování provozu věznice. Dále jsou to ve většině případů pracovní pozice, kde není potřebné vyučení v oboru a odsouzení provádí různorodé práce dle výrobního programu pracovišť.
10. Setkáváte se Vy, popřípadě vězeň s nějakými problémy, pokud je zaměstnán? Popřípadě s jakými?
Problémy vznikají nejčastěji z těch důvodů, že nemají dostatečné pracovní návyky, nechutí pracovat delší dobu, netrpělivost a potom různě vymýšlí, jak se práci vyhnout přes doktora, simulace, že je mu špatně apod.
11. Odmítají vězni pracovat? Popřípadě proč?
Na to jsem odpověděl taky v předchozí otázce.
12. Jak podporujete rozvoj zaměstnávání odsouzených?
Snažíme se rozšiřovat pracovní místa pro odsouzené u jednotlivých smluvních subjektů, které nám zaměstnávají odsouzené či uzavíráme nové smluvní vztahy a zakládáme nové pracoviště
13. Co motivuje vězně k tomu nastoupit v rámci výkonu trestu do práce?
Využití času, jak říkají: „Aby nám to rychleji utíkalo“, dále finanční odměna, ze které mohou splácet dluhy

14. Jak jsou vězni placeni? Peníze si nechávají, popřípadě si je lze někam uložit? Za co všechno je jim strháváno a kolik?

Odměňování jsou dle nařízení vlády č. 361/2017 Sb., vězni peníze nedostávají, ale jdou jim na účet ve věznici, který spravuje ekonomické oddělení a zde dochází v různém poměru k rozúčtování této pracovní odměny na splátky dluhů, náklady výkonu trestu, na úložné, apod. Bližší informace by podalo ekonomické oddělení věznice.

15. Jak ovlivňuje práce průběh výkonu trestu odnětí svobody? Rozveďte dopodrobna.

Určitě pozitivně, protože „kdo si hraje nezlobí“. Smysluplně využijí čas, získají pozitivní pracovní návyky, jsou v kontaktu s jinými osobami, než spoluvězni. Dále mají možnost splácet své dluhy, vydělat si peníze na nákupy v kantýně. Rovněž tím i plní stanovený program zacházení a mohou tak získat i lepší hodnocení pro jednání soudu ve věci podmíněného propuštění.

16. Vnímáte nějaké rozdíly u osob, které jsou zaměstnaní x nejsou zaměstnaní a jaké? Jsou zaměstnané osoby spolehlivější, ukázněnější než osoby nezaměstnané, popřípadě jiné charakteristiky?

Bohužel nemohu posoudit, protože s nezaměstnanými nepřicházím do bližšího styku. Obecně platí to, co píšete v otázce – ukázněnější, spolehlivější, v práci se unaví a pak už nemají tolik energie na lumpárny.

17. Napadá Vás ještě něco, co byste mohl/a k tématu říci?

Ne.

Zaměstnavatel č. 2

1. Jak hodnotíte stav zaměstnanosti ve Věznici Vinařice? Zvýšila se zaměstnanost, popřípadě snížila (doba před pandemií COVID-19 i během ni)?

Stav zaměstnanosti ve věznici Vinařice odpovídá typu věznice s ostrahou, s vysokým stupněm zabezpečení, pro které je věznice prioritně určena, skladbě odsouzených a možnostem věznice zaměstnávat vězně na vnitřních i venkovních pracovištích. Ve věznici jsou k dispozici volné prostory pro výrobní činnost, o které ale soukromé subjekty nejeví zájem. Je pro ně zajímavější zaměstnávat z ekonomického hlediska vězně mimo věznici, a to buď pod dohledem zaměstnance věznice z vysokého stupně zabezpečení nebo i bez dohledu zaměstnance ze středního stupně zabezpečení. Díky nedostatku personálu nejsme schopni otvírat další venkovní pracoviště s odsouzenými ve vysokém stupni zabezpečení. Ve středním stupni zabezpečení zase nedisponujeme dostatečnou pracovní silou. Máme zřízeno jen dvě kapacitně malá oddělení. Do venkovních pracovišť mohou být zařazeni vězni u nichž se předpokládám, že volného pohybu mimo věznici nezneužijí. Během pandemie se bohužel snižuje zaměstnanost z důvodu dopadu do ekonomiky.

2. Zaměstnanec se hlásí do práce sám dobrovolně? Popřípadě ho někdo vybere, zda má o práci zájem, jak jinak má možnost se o práci dozvědět? (přes přednášky, vybírá někdo z věznice konkrétní vhodné osoby, přes letáčky,...)?

Vězni se hlásí sami na základě nabídky, kterou mají na oddíle. Dále jsou oslovováni na základě posouzení jejich předpokladů pro konkrétní práci.

O jaké předpoklady například jde (vzdělání,...)?

Posuzuje se jednak bezpečnostní hledisko tzn. že pracovní zařazení nebude zneužívat k nedovolené činnosti. Dále se posuzují osobnostní předpoklady např. úroveň mentálních schopností vykonávat práci, závislosti a jejich vliv na psychiku jedince, samozřejmě předchází vzdělání, praxe v oboru...

3. Popište mi, jak probíhá proces vybírání zaměstnanců.

Zaměstnanec věznice na základě informací o odsouzeném, tedy z Komplexní zprávy, která je s ním zpracována odbornými zaměstnanci a na základě projevů jeho chování v průběhu výkonu trestu vybírá jednotlivé vězně pro konkrétní zařazení na pracoviště dle poptávky.

4. Funguje proces vybírání stejně jako v normální práci – tzv. „pohovor“?

S odsouzeným je proveden motivační pohovor vedoucí k zjištění jeho motivace k nabízené práci.

O jaké otázky se například jedná?

Co odsouzený očekává od pracovního zařazení, co může nabídnout, proč si vybral konkrétní pracoviště, jak bude řešit tlak ze strany soukromého zaměstnavatele na výkon aj. V rámci takového pohovoru se sledují projevy odsouzeného při odpovědích s cílem zjistit míru lživosti. Odsouzený je zároveň poučen o sankcích při neplnění povinností.

5. Jaké máte zkušenosti s přijímáním, co se osvědčilo a neosvědčilo?

Věznice disponuje dostatečnými informacemi ke každému vězni a lze díky tomu predikovat selhání, neochotu pracovat, tedy schopnosti a dovednosti, motivaci k přidělené práci.

Obecně lze říci, že vězni, kteří nikdy nepracovali, jsou dlouhodobě závislí na drogách (pervitin, heroin) v práci nevydrží a nemají stabilní výkon.

6. Co považujete za důležité pro výběr osoby do zaměstnání?

Motivace vězně pracovat.

7. Podle čeho určitě nezvolíte konkrétní osobu, že nebude zařazena do zaměstnání?

Vězně, který má ve výkonu trestu opakované kázeňské problémy s chováním k personálu, odsouzeným nebo užil ve výkonu trestu drogu. U venkovních pracovišť je posuzována jeho současná, ale i předchozí trestná činnost. Nelze zařadit vězně s násilnou trestnou činností nebo který se pokusil uprchnout z výkonu trestu.

8. Podle čeho jsou vězni zařazováni do konkrétních typů zaměstnání?

Podle předchozí pracovní zkušenosti, podle prokázaných dovedností, ochoty pracovat.

9. Jaké pozice jsou v rámci zaměstnání pro vězně možné?

Zpravidla jednoduchá manuální práce.

10. Setkáváte se Vy, popřípadě vězeň s nějakými problémy, pokud je zaměstnán? Popřípadě s jakými?

Zpravidla neschopnost zvládnout jakoukoliv práci. Nesoustředěnost a výdrž pracovat.

11. Odmítají vězni pracovat? Popřípadě proč?

Tak jako ve společnosti je procento vězňů, kteří práci rezolutně odmítají. Postačují jim sociální dávky, v našem případě 100 Kč měsíčně. Nemají žádnou motivaci například vysoké dluhy. Nikdy nepracovali.

12. Jak podporujete rozvoj zaměstnávání odsouzených?

Pokud je to otázka na motivaci odsouzených, pak musím odpovědět, že zde žádná podpora není potřeba. Vězni, který smysluplně tráví, tedy např. prací svůj pobyt ve věznici si práce váží. Může si přilepšit nákupem ve vězeňské prodejně, zaslat peníze rodině, ale především mu utíká čas trávený ve výkonu trestu. A to je ta největší motivace.

Samozřejmě v rámci pohovorů s odsouzenými je motivujeme k tomu, aby pracovali a např. našetřili nějaké finanční prostředky na dobu po propuštění. Řada firem dnes i zaměstnává propuštěné vězně, kteří se u nich osvědčili v době výkonu trestu.

Mohou si věznic vybrat konkrétní zaměstnání a podstupují vězni před nástupem do zaměstnání nějaké rekvalifikace kurzy atd.?

Vězni si mohou vybrat zaměstnání u soukromého subjektu, protože u toho musí podepsat souhlas se zaměstnáním. U pracoviště zřízeného státem jako je např. Táborová režie ve věznici (kuchař, elektrikář, instalatér) tento souhlas není. Práci na takovém pracoviště může odmítnout, ale může být za to potrestán. Přesto i na tato pracoviště se vězni hlásí, čímž projevují svůj zájem, motivaci. Jsou profese u soukromých subjektů, kde využíváme možnost krátkodobého zaškolení (kurzu) např. šicí výroba. Je to z důvodu prověření náročnosti, dovednosti pro danou práci. Věznice zajišťuje ve spolupráci s Úřadem práce pravidelně rekvalifikace směřující na získání zaměstnání po výkonu trestu např. kurz řízení vysokozdvizného vozíku, kurz ovládání křovinořezu.

13. Co motivuje vězně k tomu nastoupit v rámci výkonu trestu do práce?

To jsme si vlastně řekli v předchozí otázce.

14. Jak jsou vězni placeni? Peníze si nechávají, popřípadě si je lze někam uložit? Za co všechno je jim strháváno a kolik?

Vězni jsou placeni dle vyhlášky Ministerstva spravedlnosti ve třech kategoriích dle náročnosti práce. Z výtěžku si platí náklady výkonu trestu a popř. další dluhy jako alimenty, exekuce. Část cca 400 Kč jde na měsíční kapesné.

Vydělané peníze si mohou uložit někde u personálu?

Každý odsouzený má ve věznici zřízený virtuální účet.

15. Jak ovlivňuje práce průběh výkonu trestu odnětí svobody? Rozveďte dopodrobna.

Prací jedinec získává návyk pracovat, a to od režimu dne až po vlastní získání dovedností v určité profesi. Práce může být prostředkem změny jeho způsobu života po výkonu trestu odnětí svobody. Zvyšuje svou šanci na trhu práce nebo dokonce díky tomu může získat u firmy, u které pracuje, bydlení, zázemí, oporu, kterou nikdy neměl. Jako ilustraci mohu uvést příklad Call centra v naší věznici, kdy práce je propojena s terapií a pokračuje i po výkonu trestu. Ve věznici pracuje dříve propuštěný vězeň, který se osvědčil a dnes sám vede vězně a ukazuje na svém příkladu, že i tato cesta existuje. Ale musím zdůraznit, že zde musí pokračovat následná péče, terapeutická péče, po výkonu trestu.

16. Vnímáte nějaké rozdíly u osob, které jsou zaměstnaní x nejsou zaměstnaní a jaké? Jsou zaměstnané osoby spolehlivější, ukázněnější než osoby nezaměstnané, popřípadě jiné charakteristiky?

Ano, přesně jak říkáte. Nepracující vězeň parazituje, vyhledává si nezákonné činnosti, kveruluje a recidivuje.

17. Napadá Vás ještě něco, co byste mohl/a k tématu říci?

Ve výkonu trestu se nyní nacházejí především osoby, které mají aktivní zkušenosti s drogou. Osoby, které jsou ze sociálně slabých skupin. Osoby, která nemají pracovní zkušenost a vysoké dluhy. Otázkou práce jak ve výkonu trestu ale i po ní se zabývají nejen zaměstnanci věznice, ale i řada neziskových organizací mající dnes již vysoké možnosti poskytnutí praktické pomoci.

Jak řeší, že si nemohou vzít například drogu?

Na tuto otázku neexistuje obecná odpověď. Řada odsouzených, když nemá přístup k droze, tak ji nebere nebo po ní nesáhne, třeba i z ekonomických důvodů. Abstinenční příznaky se řeší zpravidla po nástupu do výkonu trestu v nástupní věznici izolací, medikamenty předepsanými lékařem. Do naší věznici jsou přemísťováni vězni již po detoxu. Skupiny vězňů, kteří mají hlubokou a dlouhodobou závislost hledá cestu, jak se k droze dostat např. zasíláním v balíku, korespondencí, cestou přes jiného vězně, který chodí na venkovní pracoviště. Máme řadu záchytných dokladujících trvalou snahu dostat do věznici, byť minimální množství drogy.

Zaměstnavatel č. 3

1. Jak hodnotíte stav zaměstnanosti ve Věznici Rýnovice? Zvýšila se zaměstnanost, popřípadě snížila (doba před pandemií COVID-19 i během ní)?

Před pandemií měl stav zaměstnanosti vzrůstající tendenci. Během pandemie došlo k rapidnímu poklesu, kdy mohla být zejména využívána ta pracoviště mimo věznici, kde vězněné osoby pracovali pouze v potravinářském průmyslu, popř. vykonávali práce pro město a práce k zajištění chodu věznice. Provoz pracovišť uvnitř věznice byl beze změn.

2. Odsouzený se hlásí do práce sám dobrovolně? Popřípadě ho někdo vybere, zda má o práci zájem, jak jinak má možnost se o práci dozvědět? (přes přednášky, vybírá někdo z věznice konkrétní vhodné osoby, přes letáčky,...)?

Ano, odsouzený se může hlásit sám do práce, ale zda a na jaké pracoviště již rozhoduje věznice sama. Odsouzení často proklamují zájem o práci, ale mnohdy se za těmito snahami skrývají jiné zájmy a motivace poplatné vězeňské subkultuře kriminálně narušených lidí. Samozřejmě se při zařazování přihlíží jak k zájmu odsouzených, tak ale zejména zda má stanovenou vyživovací povinnost, dále ke zdravotnímu stavu, ke vzdělání a k dalším poznatkům o jeho osobě (osobnost, délka trestu, závažnost trestné činnosti, poznatky z předchozích výkonů trestu apod.).

3. Popište mi, jak probíhá proces vybírání odsouzených.

Prvotní poznatky o odsouzeném z pohledu množného zařazení do práce jsou zmapovány ihned po příjezdu do věznice v rámci přijímací komise (vyživovací povinnost, vzdělání, zájem o práci, schopnosti). V průběhu výkonu trestu odnětí svobody, na základě požadavku zaměstnavatelů, se na konkrétní pracovní pozice výchovnými pracovníky vybírají vhodní adepti. Z těchto návrhů pak členové zařazovací komise vybírají jednotlivé odsouzené. Konečné rozhodnutí o zařazení do práce, po posouzení lékařem, má ředitel věznice. Samozřejmě se musí zejména zohlednit skutečnost, o jaké pracoviště jde. Jiná kritéria výběru jsou na pracoviště uvnitř věznice a jiná na pracoviště mimo věznici. Na pracoviště mimo věznici se kromě základních kritérií jako je zdravotní stav, musí zohlednit dále délka trestu, závažnost trestné činnosti, alkoholové či drogové závislosti, sociální zázemí odsouzeného a v neposlední řadě i osobnost a průběh minulých trestů (pokud odsouzený již byl ve VTOS), a to tak aby bylo v co největší míře eliminováno riziko zneužití pohybu mimo střeženou část věznice.

4. Funguje proces vybírání stejně jako v normální práci – tzv. „pohovor“?

Jak je uvedeno v bodě 3, vhodné adepty vybírají výchovní pracovníci, kteří mají o jednotlivých odsouzených největší znalosti. Tak že i na základě vámi uváděných pohovorů, dále na základě pozorování při různých činnostech, studiem záznamů ve Vězeňském informačním systému apod. Na některých pracovištích se provádějí pohovory přímo v provozu, formou zkoušky, zda na tu konkrétní pozici je odsouzený vhodný. Projednání v zařazovací komisi o vlastním zařazení do práce se provádí v tomto případě až na základě úspěšného výběrového řízení.

5. Jaké máte zkušenosti s přijímáním, co se osvědčilo a neosvědčilo?

Specifické prostředí ve věznici samozřejmě ovlivňuje i oblast zaměstnávání odsouzených, a tak je k této problematice přistupovat. Z toho důvodu je třeba při přijímání odsouzených do práce upřednostňovat individuální přístup na základě již popsaných kritérií.

6. Co považujete za důležité pro výběr vězněné osoby do zaměstnání?

Vězeňská služba ČR se při své činnosti řídí vydanými předpisy a právními normami. To platí i pro oblast zaměstnávání odsouzených. V zákoně č. 169/1999 Sb, je uvedeno, že věznicе zajišťuje zařazování odsouzených do práce odpovídající jejich zdravotní způsobilosti s přihlédnutím k jejich odborným znalostem a dovednostem včetně způsobilosti poskytovat zdravotní služby. Důležitým prvkem pro výběr vězněné osoby do zaměstnání je v první řadě ochota této osoby vůbec pracovat. Jak již bylo uvedeno, mnohdy proklamovaný zájem o práci se následně, po pracovním zařazení, ukáže jen jako manipulativní snaha o získání výhod ze statutu pracujícího odsouzeného (např. přídavky ke stravě, ubytování). Také důležitým kritériem pro výběr vězněné osoby do zaměstnání je stanovená vyživovací povinnost.

7. Podle čeho určitě ne zvolíte konkrétní osobu, že nebude zařazena do zaměstnání?

Zcela určitě do zaměstnání nezařadíme odsouzené v kategorii „trvale pracovní nezařaditelný“ ze zdravotních důvodů. Dále odsouzeného, který je z určitých důvodů momentálně pracovní nezařaditelný. Jedná se např. o odsouzeného psychicky dekompenzovaného, nebo ohrožující sebe nebo své okolí. Tyto stavy se samozřejmě vyhodnocují a po odeznění je možno takové odsouzené do práce zařadit.

8. Podle čeho jsou vězni zařazováni do konkrétních typů zaměstnání?

Otázka je již zodpovězena v rámci odpovědí na otázky č. 4 a 6.

9. Jaké pozice jsou v rámci zaměstnání pro vězně možné?

Omezení v teoretické rovině v podstatě není žádné. Po praktické stránce se samozřejmě musí vycházet z reality možností a pracovních schopností vězeňské populace a pak zejména z požadavků zaměstnavatelů. Např. někteří odsouzení se mohou využívat i k administrativní činnosti, zpracovávání mzdových podkladů, kontrolorů kvality apod. Řada odsouzených je v naší věznici pracovním zařazených např. na pozici kuchař, skladník, údržbář, automechanik, knihovník. U takto zařazených odsouzených je nutná důsledná kontrola jejich činnosti, aby nedocházelo ke zneužívání.

10. Setkáváte se Vy, popřípadě vězeň s nějakými problémy, pokud je zaměstnán? Popřípadě s jakými?

Jak bylo uvedeno v předchozí odpovědi, může dojít v rámci pracovního zařazení i ke zneužití tohoto zařazení. Např. z pracoviště mimo věznici jsou zjišťovány pokusy pronést do střežené části věznice drogy. Odsouzený zařazený jako kuchař by mohl svého postavení zneužít k neoprávněné manipulaci s množstvím vydávané stravy, popřípadě odsouzený zařazený jako údržbář by mohl přenášet různé věci mezi odsouzenými, kteří se z nějakých důvodů nemohou navzájem setkávat. Jak bylo již uvedeno, je nutná neustálá a důsledná kontrola. Vyskytují se také obdobné problémy jako v civilní sféře, tedy např. problémy se zaučením a problémy osobnostního charakteru. Ve vězeňské populaci je značné procento lidí s diagnostikovanou poruchou osobnosti a tito selhávají ve vztazích, a to se týká i pracovního kolektivu, popř. mají problémy s uznáním autority. Odsouzený pak problémy řeší většinou odmítáním práce.

11. Odmítají vězni pracovat? Popřípadě proč?

Viz předchozí odpověď.

12. Jak podporujete rozvoj zaměstnávání odsouzených?

Na jedné straně se oslovují zejména regionální zaměstnavatelé s možností zaměstnávat vězněné osoby a na straně druhé se v naší věznici mohou odsouzení vyučit v učebním oboru obráběč kovů, popř. absolvovat kurz knihvazač a tím si zvyšují možnosti v pracovním uplatnění.

13. Co motivuje vězně k tomu nastoupit v rámci výkonu trestu do práce?

Zajištění příjmu k nákupům ve vězeňské kantýně, hrazení dluhů, výživného, pohledávek, exekucí, soudů, advokátů apod., smysluplné vyplnění času stráveného ve VTOS, přídavek ke stravě, možnost ubytování s pracujícími odsouzenými, možnost opustit věznici při zařazení na

pracoviště mimo věznici, při velmi dobrém plnění pracovních povinností možnost zmínění této skutečnosti v hodnocení k žádosti o podmíněné propuštění.

14. Jak jsou vězni placeni? Peníze si nechávají, popřípadě si je lze někam uložit? Za co všechno je jim strháváno a kolik?

Vězněné osoby jsou samozřejmě placeni obdobně jako v civilní sféře, tzn., že se na ně vztahuje např. ustanovení o minimální mzdě. Výdělek si nenechávají, mzda je jim rozúčtována dle platných předpisů vydávaných formou vyhlášky Ministerstva spravedlnosti doporučují prostudovat. Uvedu pouze základní rozdělení – ze mzdy odsouzeného dostává 17% na kapesné, které má čistě jen ke své spotřebě a dle dalších předpisů s touto částkou může volně disponovat (např. nákup v kantýně), samozřejmě bezhotovostně. Dalších 23% ze mzdy jde na náklady výkonu trestu odnětí svobody až do maximální částky 1500 Kč. Další částky se mu strhávají dle uvedené vyhlášky na např. vyživovací povinnosti, exekuce, hrazení následků jeho trestné činnosti a podobně.

15. Jak ovlivňuje práce průběh výkonu trestu odnětí svobody? Rozved'te dopodrobna.

Je zřejmá přímá úměra – čím vyšší zaměstnanost ve věznici tím vyšší „spokojenost“ vězněných osob. Tím je myšlena nižší frekvence páchaní kázeňských přestupků plynoucích z frustrace hromadného ubytování, z nárůstu dluhů a celkové nečinnosti. Výchovní pracovníci mají pak větší možnost ovlivnění vězněných osob tím, že odsouzení vědí, že jsou typováni pro možnost pracovního zařazení, v případě zařazení do práce jsou sledovány jejich výkony, včetně chování, v případě neplnění pracovních povinností, popř. odmítání práce se vystavují kázeňskému postihu s dopadem na případná další hodnocení, v případě spáchání závažných kázeňských přestupků mimo oblast zaměstnávání, může tato skutečnost zapříčinit i vyřazení z práce (zejména při zařazení na pracovištích mimo věznici).

16. Vnímáte nějaké rozdíly u vězněných osob, které jsou zaměstnaní x nejsou zaměstnaní a jaké? Jsou zaměstnané osoby spolehlivější, ukázněnější než osoby nezaměstnané, popřípadě jiné charakteristiky?

V podstatě tato problematika byla popsána v předchozí odpovědi. Lze tedy obecně uvést, že zaměstnaní odsouzení jsou spolehlivější a lépe plní své povinnosti. Ale samozřejmě i mezi pracujícími odsouzenými je řada těch, kteří z různých důvodů opakovaně neplní své povinnosti a jsou kázeňsky trestáni.

17. Napadá Vás ještě něco, co byste mohl/a k tématu říci?

Zaměstnávání vězněných osob je nedílnou součástí celého systému výkonu trestu odnětí svobody. Tedy k pochopení problematiky zaměstnávání odsouzených by bylo třeba tuto oblast zasadit do širšího kontextu, což pravděpodobně přesahuje možnosti a rozsah této diplomové práce.

Zaměstnavatel č. 4

1. Jak hodnotíte stav zaměstnanosti ve Věznici Odolov? Zvýšila se zaměstnanost, popřípadě snížila (doba před pandemií COVID-19 i během ni)?

Zaměstnávání v naší věznici mělo do nástupu pandemie vždy vysokou úroveň, procento zaměstnanosti se pohybovalo nad úrovní 60 %, několikrát v blízké minulosti atakovalo 70 %. Od nástupu pandemie, cca od 04/2020 zaměstnanost postupně klesala z důvodu nařízení GŘVSČR o pozastavení některých pracovišť a klesá až do současné doby – máme v provozu jedno venkovní pracoviště (třídění odpadu) – kdy se zaměstnanost dostala na úroveň 41 %.

2. Odsouzený zaměstnanec se hlásí do práce sám dobrovolně? Popřípadě ho někdo vybere, zda má o práci zájem, jak jinak má možnost se o práci dozvědět? (přes přednášky, vybírá někdo z věznice konkrétní vhodné osoby, přes letáčky,...)?

Odsouzený je po příjezdu do věznice umístěn do nástupního oddílu, kde zpravidla bývá 10 – 14 dní, zde je seznamován základními principy věznění, vnitřním řádem, časovým rozvrhem dne, zákony a jinými normami upravující výkon trestu, atd. Je mu určen tzv. program zacházení, jehož součástí bývá i pracovní zařazení. Zpravidla zde se dozvídá o možnosti pracovního zařazení, které poté získá po zhodnocení jeho osobnostních vlastností, dosavadní praxe, dosaženého vzdělání, zdravotního stavu, ochoty a chťení pracovat, a v neposlední řadě bezpečnostních rizik, na jejímž základě obdrží volný pohyb mimo věznici, uvnitř věznice nebo neobdrží volný pohyb žádný. Podle těchto všech kritérií a charakteristik ho určíme do vhodné práce podle našich potřeb a potřeb zaměstávajícího subjektu, což jsou většinou soukromé subjekty nebo věznice, která také zaměstnává nemalý počet vězňů v rámci vnitřních provozů.

3. Popište mi, jak probíhá proces vybírání odsouzených.

V případě, že odsouzený již obdrží patřičný volný pohyb, zvážíme, u kterého zaměstnavatele máme volnou pozici a pokud uznáme, že dle dosavadní praxe práci zvládne, necháme mu udělat lékařskou prohlídku na zdravotní způsobilost k práci. V okamžiku, kdy obdržíme schvalující posudek lékařky ZS, navrheme odsouzeného do tzv. Zařazovací komise (ta se skládá ze zástupců silových oddělení, z odborných zaměstnanců, 1. Zástupce ŘV a zástupce zaměstnávání). V případě, že zařazovací komise vězně doporučí na námi navržené pracoviště a ředitel věznice návrh schválí, učiníme administrativní kroky k samotnému výkonu práce.

4. Funguje proces vybírání stejně jako v normální práci – tzv. „pohovor“?

Nefunguje, není to ani možné, odsouzení nejsou účastníci trhu práce a nemají pracovní poměr ani pracovní smlouvu podle Zákoníku práce. Odsouzené zařazujeme do práce podle našich potřeb a potřeb zaměstávajícího (smluvního) subjektu podle dosaženého vzdělání, praxe a zdravotního stavu, samozřejmě s přihlédnutím k jeho udělenému volnému pohybu. Odsouzení ve všech případech odvádějí pomocné práce, na které není zapotřebí odborného vzdělání či odborného zaškolení. Odsouzení jsou zaměstnáváni podle Zákona o výkonu trestu odnětí svobody, který jasně definuje zaměstnávání vězňených osob, některé aspekty zaměstnávání se řídí Zákoníkem práce.

5. Jaké máte zkušenosti s přijímáním, co se osvědčilo a neosvědčilo?

Na nástupním oddíle se vychovatel, mimo jiné, dotazuje odsouzených na zájem o pracovní zařazení, čímž získáváme informace o skutečném zájmu odsouzených o práci. V naprosté většině je o práci samozřejmě zájem, každý si musí udělat názor do jaké míry je účelový...

6. Co považujete za důležité pro výběr vězňené osoby do zaměstnání?

Upřímný zájem, chuť a motivace odsouzeného o pracovní zařazení, dosavadní praxe (to, že v životě dosud něco dělal), zdravotní stav (odsouzení jsou totiž svým lehkomyšlným a špatným životním stylem plným drog mnohdy zdravotně nezpůsobilými k práci)

7. Podle čeho určitě ne zvolíte konkrétní osobu, že nebude zařazena do zaměstnání?

Jak bylo popsáno výše, záleží na uděleném pohybu odsouzenému, od toho se to vlastně odvíjí, v případě, že odsouzený nedostane žádný volný pohyb, je v podstatě nezaměstnatelný.

8. Podle čeho jsou vězni zařazováni do konkrétních typů zaměstnání?

Popsáno viz výše.

9. Jaké pozice jsou v rámci zaměstnání pro vězně možné?

V drtivé většině se jedná o pomocné nekvalifikované práce např. třídění a separace plastového odpadu, pomocné práce v gumárenské výrobě, apod. podrobnější informace jsou na Kartě věznice, kterou vede každá věznice na webových stránkách Vězeňské služby ČR:

<https://www.vscr.cz/veznice-odolov/zamestnavani-veznu/>

10. Setkáváte se Vy, popřípadě vězeň s nějakými problémy, pokud je zaměstnán? Popřípadě s jakými?

Problémy samozřejmě jsou, jako ve všech odvětvích života, v oblasti zaměstnávání vidím největší problém v užívání drog odsouzenými a jejich závislost na nich, kterou si přenesli do výkonu trestu z občanského života. Ve výkonu trestu se pak snaží si všemožnými způsoby drogu obstarat a nezřídka se stává, že vězněná osoba je pozitivní a pokud je pracovně zařazena, musíme ji z práce vyřadit. To nám samozřejmě přináší problémy s náhradou vhodného odsouzeného smluvnímu partnerovi, se kterým máme smluvně sjednaný počet pracujících. Dále vidím problém ve zneužívání zdravotní péče odsouzenými – v případě, že se odsouzenému nechce pracovat, zajde si k lékaři a buď je z toho pracovní neschopnost nebo v lepším případě alespoň na 2 dny „leženka“, opět nám to plodí podobné problémy při dodržení počtu pracujících na pracovišti.

11. Odmítají vězni pracovat? Popřípadě proč?

Velmi zřídka se stane, že odsouzený odmítne pracovat, jednoduše proto, že tu danou práci nechce vykonávat, je třeba říci, že pro zařazení u zaměstávajícího subjektu, který není státem, je třeba předchozího souhlasu odsouzeného s pracovním zařazením a pokud vyjádří nesouhlas, nemůže na něho být pohlíženo jako na odmítače práce, a tudíž se za to ani nemůže trestat. Práce pro věznicí nebo pro stát odsouzený odmítnout nemůže.

12. Jak podporujete rozvoj zaměstnávání odsouzených?

Vhodně zvolenými programy zacházení, v co největší míře, po zhodnocení všech rizik, se snažíme udělovat co nejvíce volných pohybů mimo věznicí k plnění pracovních povinností, a to i za cenu, že je vyšší míra rizika, že dojde ke zneužití institutu volného pohybu mimo věznicí.

13. Co motivuje vězně k tomu nastoupit v rámci výkonu trestu do práce?

- 1) v první řadě jde o to mít statut pracujícího vězně pro doporučující stanovisko ředitele věznice k podmíněčnému propuštění (tzv. „půlce“),
- 2) finanční odměna, kterou může hradit dluhy a další závazky, ukládá si na úložném a kapesném kontě a může si za peníze nakoupit ve vězeňské prodejně (především kuřivo, tabák, kávu),

- 3) v případě pracoviště mimo věznici je to opuštění vězeňského areálu a směnu trávit v civilním prostředí.

14. Jak jsou vězni placeni? Peníze si nechávají, popřípadě si je lze někam uložit? Za co všechno je jim strháváno a kolik?

Odměňování odsouzených, kteří jsou ve výkonu trestu odnětí svobody zaměstnaní, se řídí podle Nařízení vlády č. 87/2019 Sb., kterým se mění Nařízení vlády č. 361/2017 Sb., o výši a podmínkách odměňování odsouzených osob zařazených do zaměstnání ve výkonu trestu odnětí svobody, ve znění pozdějších předpisů. Nařízení vlády stanoví, že odsouzenému přísluší podle druhu jím vykonávané práce základní složka odměny:

1. v I. skupině, jedná-li se o práci, pro jejíž výkon není potřebná odborná kvalifikace, výše základní složky odměny činí 50% minimální mzdy za měsíc;
2. ve II. skupině, jedná-li se o práci, pro jejíž výkon je potřebné střední vzdělání s výučním listem nebo jiná odborná kvalifikace, výše základní složky odměny činí 70% minimální mzdy za měsíc;
3. ve III. skupině, jedná-li se o práci, pro jejíž výkon je potřebné střední vzdělání s maturitní zkouškou, vyšší odborné vzdělání nebo vysokoškolské vzdělání v bakalářském studijním programu, výše základní složky odměny činí 95% minimální mzdy za měsíc;
4. ve IV. skupině, jedná-li se o práci, pro jejíž výkon je potřebné vysokoškolské vzdělání v magisterském studijním programu, výše základní složky odměny činí 120% minimální mzdy za měsíc.

Odsouzenému je přiznána základní složka odměny podle druhu jím vykonávané práce a požadované kvalifikace. Pokud je odsouzený zařazen na práci, k jejímuž vykonávání není potřebná odborná kvalifikace, lze mu přiznat pouze I. skupinu základní složky odměny bez ohledu na jeho vzdělání.

Pracovní odměna je odsouzeným rozúčtována. Rozúčtování pracovní odměny (podle obecně platných předpisů zákona č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, zákona č. 589/1992 Sb., o pojistném na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti, zákona č. 48/1997 Sb. o veřejném zdravotním pojištění a o změně a doplnění některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů a Vyhlášky ministerstva spravedlnosti č. 10/2000 Sb. o srážkách z odměny osob, které jsou ve výkonu trestu odnětí svobody zaměstnány):

1. ze 100 % hrubé pracovní odměny je odváděno 6,5 % na sociální pojištění + 4,5 % na zdravotní pojištění, zůstatek a daň ze mzdy (15 % ze super hrubé mzdy – sleva na dani), zůstatek = čistá pracovní odměna

2. ze 100 % čisté pracovní odměny se provádí srážky ve výši:

- 33 % na srážky k úhradě výživného nezaopatřených dětí;
- 23 % na srážky k úhradě nákladů výkonu trestu, maximálně však 1 500,- Kč za kalendářní měsíc;
- 12 % na další srážky prováděné na základě nařízeného výkonu rozhodnutí soudu nebo orgánu státní správy;
- 4 % na ostatní srážky;
- 17 % na kapesné;
- 11 % na úložné.

15. Jak ovlivňuje práce průběh výkonu trestu odnětí svobody? Rozved'te dopodrobna.

Přidělená práce je součástí programu zacházení, a je to jeden z nejdůležitějších prvků při hodnocení odsouzeného k podmíněčnému propuštění. Odsouzení mají možnost výdělků, který je použit na úhradu nákladu výkonu trestu, alimenty a jiné pohledávky (viz výše), v neposlední řadě si mohou nakoupit ve vězeňské kantýně tabák, kávu a další věci osobní spotřeby.

V osobní rovině si odsouzení udržují pracovní návyky, a ti, kteří je nemají, je mohou díky zaměstnávání získat. Odsouzení mohou díky práci v civilním sektoru opustit brány vězeňského zařízení a alespoň po dobu výkonu práce nejsou vystaveni vězeňskému prostředí

16. Vnímáte nějaké rozdíly u osob, které jsou zaměstnaní x nejsou zaměstnaní a jaké? Jsou zaměstnané osoby spolehlivější, ukázněnější než osoby nezaměstnané, popřípadě jiné charakteristiky?

U osob, které práci nemají, vnímáme vyšší míru napětí a nervozity, která může vést ke vzájemným fyzickým napadením, pracující odsouzení jsou rádi, že přijdou z práce a mohou odpočívat (jak se lidově říká, nevymýšlejí blbosti), pracující odsouzení mají možnost na účasti na extramurálních aktivitách, což jsou akce pořádané mimo věznici (je to z důvodu právě uděleného volného pohybu mimo věznici), nepracující tuto možnost nemají. Pracujícím zcela jistě výkon trestu utíká daleko rychleji.

17. Napadá Vás ještě něco, co byste mohl/a k tématu říci?

Odsouzení si zaměstnání vybrat nemohou, práci jim přidělujeme dle našich potřeb (popsáno výše), rekvalifikace v oblastech našich oborů nepodstupují, jedná se výhradně o nekvalifikované práce.

Zaměstnavatel č. 5

1. Jak hodnotíte stav zaměstnanosti ve Věznici Stráž pod Ralskem? Zvýšila se zaměstnanost, popřípadě snížila (doba před pandemií COVID-19 i během ni)?
Zaměstnanost odsouzených v naší věznici je přibližně stejná, takže žádný pokles jsme neměli.
2. Odsouzený zaměstnanec se hlásí do práce sám dobrovolně? Popřípadě ho někdo vybere, zda má o práci zájem, jak jinak má možnost se o práci dozvědět? (přes přednášky, vybírá někdo z věznice konkrétní vhodné osoby, přes letáčky,...)?
Odsouzený vybírá do práce výkon trestu a poté se napíše návrh na zařazení a dá se ke komisi na schválení. Po příjezdu do věznice na nástupním oddělení dostanou informace o zaměstnávání.
3. Popište mi, jak probíhá proces vybírání odsouzených zaměstnanců.
Podle zdravotního stavu, profese a samozřejmě podle délky trestu
4. Funguje proces vybírání stejně jako v normální práci – tzv. „pohovor“?
Před navržením s odsouzeným pohovoří vychovatel.
5. Jaké máte zkušenosti s přijímáním, co se osvědčilo a neosvědčilo?
Je to různé, ale většina odsouzených má zájem o práci
6. Co považujete za důležité pro výběr osoby do zaměstnání?
Jestli pracoval v civilu a jestli je vyučen v nějaké profesi
7. Podle čeho určitě nezvolíte konkrétní osobu, že nebude zařazena do zaměstnání?
Podle závažnosti trestního činu, protože pak nesplňuje požadavku pro zařazení a podle zdravotního stavu
8. Podle čeho jsou vězni zařazováni do konkrétních typů zaměstnání?
Podle profese, zdravotního stavu

9. Jaké pozice jsou v rámci zaměstnání pro vězně možné?
Jedná se o pomocné dělnické práce - převážně.
10. Setkáváte se Vy, popřípadě vězeň s nějakými problémy, pokud je zaměstnán? Popřípadě s jakými?
Někteří odsouzení se hlásí zbytečně k lékaři
11. Odmítají vězni pracovat? Popřípadě proč?
V malém počtu se vyskytují, hlavně když se jim blíží konec trestu, tak už moc nechtějí chodit do práce.
12. Jak podporujete rozvoj zaměstnávání odsouzených?
Nechci odpovídat.
13. Co motivuje vězně k tomu nastoupit v rámci výkonu trestu do práce?
Placení svých pohledávek vůči rodině a státu
14. Jak jsou vězni placeni? Peníze si nechávají, popřípadě si je lze někam uložit? Za co všechno je jim strháváno a kolik?
To je otázka na ekonomické oddělení
15. Jak ovlivňuje práce průběh výkonu trestu odnětí svobody? Rozveďte dopodrobna.
Pro výkon trestu otázka
16. Vnímáte nějaké rozdíly u osob, které jsou zaměstnání x nejsou zaměstnání a jaké? Jsou zaměstnané osoby spolehlivější, ukázněnější než osoby nezaměstnané, popřípadě jiné charakteristiky?
Nebudu odpovídat.
17. Napadá Vás ještě něco, co byste mohl/a k tématu říci?
Ne

Zaměstnavatel č. 6

1. Jak hodnotíte stav zaměstnanosti ve Vazební věznici Hradec Králové? Zvýšila se zaměstnanost, popřípadě snížila (doba před pandemií COVID-19 i během ní)?
Negativně - z důvodu pozastavení práce odsouzených mimo věznici u podnikatelských subjektů (opatření proti šíření COVID-19) je zaměstnanost o 35 % nižší, než před pandemií.
2. Odsouzený zaměstnanec se hlásí do práce sám dobrovolně? Popřípadě ho někdo vybere, zda má o práci zájem, jak jinak má možnost se o práci dozvědět? (přes přednášky, vybírá někdo z věznice konkrétní vhodné osoby, přes letáčky,...)?
Při nástupu odsouzených do výkonu trestu provádějí zaměstnanci oddělení zaměstnávání pohovory s nově příchozími vězni. Pohovor je zaměřen na tyto oblasti: možnosti pracovního zařazení ve věznici, profesní životopis ods., pracovní zkušenosti, a zda má o práci zájem. Z tohoto pohovoru se pak vychází při výběru odsouzených pro pracovní zařazení.
3. Popište mi, jak probíhá proces vybírání odsouzených.
 - a) výběr příslušného vězně z evidence (zdravotní stav, délka trestu, odbornost)
 - b) konzultace s odbornými zaměstnanci (psycholog, speciální pedagog, vychovatel) (např. zda je vhodný pro volný pohyb mimo věznici)
4. Funguje proces vybírání stejně jako v normální práci – tzv. „pohovor“?
Na podobném základě – není tak obsáhlý.
5. Jaké máte zkušenosti s přijímáním, co se osvědčilo a neosvědčilo?
Jasně sdělení, co je od vězně očekáváno v rámci pracovního zařazení dobrá práce - odměny, nekvalitní práce – tresty.
6. Co považujete za důležité pro výběr vězněné osoby do zaměstnání?
Zda má o nabídnutou práci opravdu zájem.

7. Podle čeho určitě nezvolíte konkrétní osobu, že nebude zařazena do zaměstnání?
Nedoporučení ze strany odborných zaměstnanců (např. pro volný pohyb mimo věznici), zdravotní stav, nezájem o nabídnutou práci.
8. Podle čeho jsou vězni zařazováni do konkrétních typů zaměstnání?
Buď podle odbornosti (kuchař, truhlář apod.) nebo podle předchozích pracovních zkušeností
9. Jaké pozice jsou v rámci zaměstnání pro vězně možné?
Kuchař, truhlář, malíř-natěrač, elektrikář, instalatér, zedník, zámečnick, uklízeč, kadeřník, skladník, pomocný dělník.
10. Setkáváte se Vy, popřípadě vězeň s nějakými problémy, pokud je zaměstnán? Popřípadě s jakými?
V některých případech jsou to např. stížnosti osob řídících práci odsouzených na pracovní kázeň (např. nedodržování pracovní doby, pracovních postupů). Některým vězňům nevyhovuje přidělená práce např. práce v nočních směnách.
11. Odmítají vězni pracovat? Popřípadě proč?
Velmi výjimečně např. pro blížící se konec trestu.
12. Jak podporujete rozvoj zaměstnávání odsouzených?
Akviziční činností – vyhledávání nových pracovních míst.
13. Co motivuje vězně k tomu nastoupit v rámci výkonu trestu do práce?
a) finanční stránka věci (úhrada pohledávek, kapesné, podpora rodiny)
b) dobré hodnocení pro podmínečné propuštění
c) smysluplné využití času ve vězení
14. Jak jsou vězni placeni? Peníze si nechávají, popřípadě si je lze někam uložit? Za co všechno je jim strháváno a kolik?

Na zaměstnávání odsouzených se nevztahuje zákonem stanovená minimální mzda, ale odsouzení jsou odměňováni dle nařízení vlády č. 361/2017 Sb. o výši a podmínkách

odměňování odsouzených osob zařazených do práce ve výkonu trestu odnětí svobody ve znění pozdějších předpisů.

Odsouzenému přísluší podle druhu vykonávané práce základní odměna:

Odsouzený se do práce zařadí podle nejnáročnější práce, která je po něm požadována:

1. a) I. skupina, jedná-li se o práci, pro jejíž výkon není potřebná odborná kvalifikace,
2. b) II. skupina, jedná-li se o práci, pro jejíž výkon je potřebné střední vzdělání s výučním listem nebo jiná odborná kvalifikace,
3. c) III. skupina, jedná-li se o práci, pro jejíž výkon je potřebné střední vzdělání s maturitní zkouškou, vyšší odborné vzdělání nebo vysokoškolské vzdělání v bakalářském studijním programu,
4. d) IV. skupina, jedná-li se o práci, pro jejíž výkon je potřebné vysokoškolské vzdělání v magisterském studijním programu.

Časová složka odměny:

1) Časová složka odměny při stanovené týdenní pracovní době podle zákoníku práce činí za kalendářní měsíc

1. a) v I. skupině částku ve výši: 50 % minimální mzdy za měsíc,
2. b) v II. skupině částku ve výši: 70 % minimální mzdy za měsíc,
3. c) v III. skupině částku ve výši: 95 % minimální mzdy za měsíc,
4. d) ve IV. skupině částku ve výši: 120 % minimální mzdy za měsíc.

Použití finančních prostředků upravuje vyhláška Ministerstva spravedlnosti.

15. Jak ovlivňuje práce průběh výkonu trestu odnětí svobody? Rozveďte dopodrobna.

- pozitivní faktor resocializace – vliv na plnění povinností, odpovědnost
- finanční efekt – získání finančních prostředků ve výkonu trestu pro naplnění některých potřeb např. nákup tiskovin, knih, potravin....
- vytváření a udržení pracovních návyků,
- motivační faktor pro dobré hodnocení průběhu výkonu trestu,
- naplnění času ve výkonu trestu,
- získání nových dovedností a znalostí,

16. Vnímáte nějaké rozdíly u osob, které jsou zaměstnaní x nejsou zaměstnaní a jaké? Jsou zaměstnané osoby spolehlivější, ukázněnější než osoby nezaměstnané, popřípadě jiné charakteristiky?

Nelze generalizovat – některé vězněné osoby (spolehlivé, ukázněné) nemají práci pro nedostatek pracovních příležitostí, zaměstnaní vězni si většinou práce váží, ale najdou se i výjimky.....

17. Napadá Vás ještě něco, co byste mohl/a k tématu říci?

Pokud máme více volných pracovních míst je v některých případech možnost určitého výběru. Jinak nabízíme aktuálně volné pracovní místo. Podstupují vězni před nástupem do zaměstnání nějaké rekvalifikace, kurzy atd. (velmi omezeně – např. kurs sváření, kurs kadeřník)

Zaměstnavatel č. 7

1. Jak hodnotíte stav zaměstnanosti ve Vazební věznici České Budějovice? Zvýšila se zaměstnanost, popřípadě snížila (doba před pandemií COVID-19 i během ni)?

Vazební věznice ČB je převážně věznicí vazební, tzn. ubytovací kapacita pro odsouzené je značně omezená. Zároveň je to i věznice nástupní pro celý kraj, tzn. že zde nastupují odsouzení k výkonu trestu z celého kraje a poté jsou eskortováni do jiné věznice k výkonu jejich trestu. Z uvedeného vyplývá, že kapacita pro naše "kmenové" odsouzené, kteří zde zůstávají je opravdu malá. Máme zaměstnaných cca 40 odsouzených ve vnitřním provozu, kteří se podílejí na zajištění chodu věznice - zejména úklid, pomocné práce v kuchyni a potom máme odsouzené na vnějších pracovištích. Tam dříve bylo zařazeno až 45 odsouzených, nyní je generálním ředitelem Vězeňské služby ČR povoleno zaměstnávání jen v oblasti odpadového hospodářství a potravinářském průmyslu z důvodu omezení rizika šíření nákazy. Takže máme na vnějších pracovištích pouze okolo 20 odsouzených. Také je problémem pro zařazení na vnější pracoviště to, že málokterý odsouzený splňuje z bezpečnostního hlediska podmínky pro "udělení volného pohybu". Ale to už jsou otázky k zařazování do práce, které zpracovávají kolegové z odd. výkonu vazby a trestu.

2. Zaměstnanec se hlásí do práce sám dobrovolně? Popřípadě ho někdo vybere, zda má o práci zájem, jak jinak má možnost se o práci dozvědět? (přes přednášky, vybírá někdo z věznice konkrétní vhodné osoby, přes letáčky,...)?

Pracovat je základní povinností odsouzeného podle §28 odst. 1 zákona č. 169/1999 Sb., (dále jen „zákon VTOS“). O tom, kam bude pracovně zařazen, se odsouzený dozví od odborných zaměstnanců.

3. Popište mi, jak probíhá proces vybírání zaměstnanců.

Vybírání vězněných osob pro určité pracovní zařazení provádí odborní zaměstnanci oddělení výkonu vazby a trestu, kteří předkládají návrh komisi pro výběr a zařazování odsouzených na pracoviště, která návrh doporučí či nedoporučí řediteli věznice. Ten následně na základě doporučení nebo nedoporučení rozhodne o případném zařazení.

4. Funguje proces vybírání stejně jako v normální práci – tzv. „pohovor“?

Ne jak je v otázce č. 3.

5. Jaké máte zkušenosti s přijímáním, co se osvědčilo a neosvědčilo?

Komise určená pro zařazování a výběr odsouzených na pracoviště má dostatečné zkušenosti, kdy na základě posouzení všech dostupných informací k vězněné osobě navrhuje odsouzeného na určitý druh práce.

6. Co považujete za důležité pro výběr osoby do zaměstnání?

Zdravotní způsobilost k výkonu dané pracovní pozice.

7. Podle čeho určitě nezvolíte konkrétní osobu, že nebude zařazena do zaměstnání?

Špatná zdravotní klasifikace nebo bezpečnostní riziko – např. možnost zneužití volného pohybu mimo věznici.

8. Podle čeho jsou vězni zařazováni do konkrétních typů zaměstnání?

Podle zdravotní klasifikace, oboru vyučení, podle míry vnějších a vnitřních rizik apod.

9. Jaké pozice jsou v rámci zaměstnání pro vězně možné?

Údržbář, uklízeč, prádelník, skladník, pomocný kuchař, vně věznice – pomocné práce např. svoz odpadu, nakládání, třídění, vykládání zboží.

10. Setkáváte se Vy, popřípadě vězeň s nějakými problémy, pokud je zaměstnán? Popřípadě s jakými?

Často do výběru vstupuje další trestní stíhání odsouzeného, za který mu hrozí další trest. Pokud není stíhání ukončeno, je složité posoudit, zda daný odsouzený nezneužije udělený druh pohybu (např. mimo věznici). Proto zpravidla zůstávají tito odsouzení zařazeni na vnitřních pracovištích.

11. Odmítají vězni pracovat? Popřípadě proč?

Odmítnutí práce je porušením povinnosti odsouzeného podle §28 odst. 1 zákona VTOS a hrozí mu za dané jednání kázeňský postih viz §46 zákona VTOS.

12. Jak podporujete rozvoj zaměstnávání odsouzených?

X

13. Co motivuje vězně k tomu nastoupit v rámci výkonu trestu do práce?

Odsouzený je motivován tím, že za práci získává „plat“ z něhož může platit své závazky (snižovat dluhy, zejména platit výživné apod.) Z kapesného si může kupovat (bezhotovostně) zboží (povolený sortiment). Rovněž pokud pracuje dobře, může získat kázeňskou odměnu dle §45 zákona VTOS.

14. Jak jsou vězni placeni? Peníze si nechávají, popřípadě si je lze někde uložit? Za co všechno je jim strháváno a kolik?

Odsouzeným se ve věznici vedou konta, na kterých mají uloženy peníze v jednotlivých složkách. Nakupují v místní kantýně bezhotovostním způsobem, nákup se odečítá z konta z kapesného.

15. Jak ovlivňuje práce průběh výkonu trestu odnětí svobody? Rozveďte dopodrobna.

Je-li odsouzený pracovně zařazen, neztrácí pracovní návyky, tráví smysluplně čas VTOS, může splácet škodu způsobenou trestným činem, platit alimenty a dluhy. Je to pro ně motivace, protože jak oni sami říkají: „trest jim rychleji ubíhá“ a v případě případného splacení pohledávek vystoupí vězeň na svobodu bez závazků.

16. Vnímáte nějaké rozdíly u osob, které jsou zaměstnaní x nejsou zaměstnaní a jaké? Jsou zaměstnané osoby spolehlivější, ukázněnější než osoby nezaměstnané, popřípadě jiné charakteristiky?

Viz bod výše. Zaměstnaný vězeň netráví pouze čas v cele a nemá potřebu „vymýšlet různé věci“, plní si své povinnosti a zpravidla dodržují vězeňský režim a nedopouští se tolika kázeňských přestupků na rozdíl od nezaměstnaného vězně.

17. Napadá Vás ještě něco, co byste mohl/a k tématu říci?

Ne